ବିଜୟାର ବିଜୟ

ପ୍ରଗତି ସାହିତ୍ୟ ସମିତି
କଟକ

ପ୍ରଗତି-ସାହିତ୍ୟ-ମନ୍ଦିରର ଅବଦାନ—ନ ୧୮

16 MAR 1959

ବିଜୟାର ବିଜୟ

ଶ୍ରୀ ବଳରାମ ରଥ

ପ୍ରଗତି ସାହିତ୍ୟ ମନ୍ଦିର
ଦେଉଳସାହି, କଟକ—୧

ଲେଖକ—ବଳରାମ ରଥ

ଛାପା—ପ୍ରଗତି ପ୍ରେସ

କଟକ—୧

✱

ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ଉମାଚରଣ ଦାସ
ଦେଉଳସାହି—କଟକ

✱

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ

ଏକ ହଜାର—୧୯୫୦

ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ୳

ନଂ. 0/125
ତା 16 MAR 1959

ଶ୍ରୀ ____________________

____________ ଅର୍ପଣ କଲି ।

୭।।।/୮୪

ନଂ ୨/125.

ଶେଷ ଶ୍ରାବଣର ଏକ ଶୀତୁଆ ସକାଳ । ଝିପି ଝିପି ବର୍ଷା । ଫିକା ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ।

ଚଳନ୍ତ ସିକ୍ସଅପ୍‌ର ଫ୍ଳେଟ ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡ କ୍ଲାସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ । ତା'ର ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ବାର୍ଥର ଏକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ପାଖ ଝରକା ଖୋଲି ବସି ରହିଛନ୍ତି ଜଣେ ସୁନ୍ଦରୀ ଯୁବତୀ । ଆନମନା, ଅସହାୟ, ଉଦାସ ଚାହାଣୀ ସମ୍ମୁଖର ବନବଣ ଅତିକ୍ରମି ଲମ୍ବି ଯାଇଚି ଦିକ୍ ଚକ୍ରବାଳ ଆଡ଼କୁ । ଅଯତ୍ନ ବିନ୍ୟସ୍ତ ଅଳକାଗୁଚ୍ଛ ଉପରେ ଝରି ପଡ଼ୁଚି ବର୍ଷା ବାରି ବିନ୍ଦୁ । ସାରା ଦେହରେ ଥାଇ ଥାଇ ଫୁଟି ଉଠୁଚି ଏକ ସ୍ତ୍ର ଶୃଙ୍ଖଳା ।

ଏ ପାଖ ବାର୍ଥର ଗୋଟାଏ କୋଣକୁ ତକିଆଟରେ ଆଉଜି ବସି ବୃଦ୍ଧ ଉମାଶଙ୍କରବାବୁ କେତେ କ'ଣ ପଚାରିଲା ଆଖିରେ ଚାହିଁ ରହିଛନ୍ତି ସୁନ୍ଦରୀ ସେଇ ଯୁବତୀ ଆଡ଼କୁ । ତାଙ୍କର ବିଗତ ଜୀବନର ବିରାଟ ଅଭିଜ୍ଞତା ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଚି ଅପରିଚିତା ଏଇ ତରୁଣୀଟି ଉପରେ କେତେ କ'ଣ ଟିପ୍ପଣୀ କାଟିବାକୁ ।

..... ଇନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଷ୍ଟେସନ । ଆର୍ଡ଼ଟବେଲ୍ ବାଜିଲା । ଗାର୍ଡ ହାତରେ ସବୁଜ ପତାକା ଗାଡ଼ି ଛାଡ଼ିବାର ସଙ୍କେତ ଦେଲା । ସିଟି ବାଜିଲା । ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ଯାତ୍ରୀ– ଜନତା ଚଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଠିକ୍ ଏତିକ ବେଳେ ଫାଟକ ଦେଇ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲେ ଏଇ ତରୁଣୀ । ବ୍ୟଗ୍ର ଗତି । ଭୟ ମିଶ୍ରିତ ଚଞ୍ଚଳ ଚାହାଣୀ । ଅସହାୟ ଭାବ । ଅଥଚ ସ୍ୱରୂ ଭିତରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା ଏକ ଅଟଳ ଦୃଢ଼ତା । ବ୍ୟସ୍ତ ଚଞ୍ଚଳ ଜନତା ଭିତରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ନିମିଷକ ଲାଗି ଅତି ସତର୍କ ଚାହାଣିରେ ଚାହିଁ ଦେଖିଲେ ଥରେ ଚାରିଆଡ଼କୁ । ତା' ପରେ ସାମ୍ନାର ଏକ୍ସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ରେଲିଂଧରି ଉଠି ଆସିଲେ ଉପରକୁ । ସେତେବେଳକୁ ଗାଡ଼ି ଚାଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲା...... ।

ସାଥି ସ୍ୱଜନ ହୀନ କିଏ ଏଇ ତରୁଣୀ......?

"ଟିକେଟ ପ୍ଲିଜ୍ ।"

ଚମକି ଫେରି ଚାହିଁଲେ ଯୁବତୀ । ମୁଣ୍ଡ ଉପରୁ ଅବିନ୍ୟସ୍ତ ଚୂର୍ଣ୍ଣ-କୁନ୍ତଳ କେତୋଟି ଝୁଲି ପଡ଼ିଲା ମୁହଁ ଉପରକୁ । ଉଦାସ ଚାହାଣୀ ଭିତରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଛୋଟ ଏକ ଆଶଙ୍କା ରୂପ ପାଇଲା ।

"ନାହିଁ"

ଅଳ୍ପ ଅଥଚ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇ ଚୁପ ରହିଲେ ତରୁଣୀ । ଛୋକା ଟି.ଟି ଅଇ ମୁହଁରେ ଏକ ଦୁଷ୍ଟାମୀ ହସ ଖେଳାଇ ପଚାରିଲେ— "ଅର୍ଥାତ୍"...... ?

"ଅର୍ଥାତ ଟିକେଟ କରିନି ମୁଁ ।"

ଟି. ଟି. ଆଇ, ବୁଝିଁଲା ଏମିତି ଉତ୍ତର ପରେ ଆଉ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠି ପାରେନି । କିନ୍ତୁ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ତା'ର ନୂଆ ଚାକିରିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ବଡ ଦୁଃଖିତ ମୁଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଆଗ ଷ୍ଟେସନରେ ଓହ୍ଲାଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ମୋ ସହିତ । କ୍ଷମାକର ଆପଣଙ୍କ ଘର କେତେଜଣ ଛନ୍ଦ·····।

"ଚୁପ୍ ।"

ତରୁଣୀଙ୍କଠାରୁ ନୁହେଁ । ବୃଦ୍ଧ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ମୁହଁରୁ ରିଭଲ୍‌ଭର ର ବୁଲେଟ୍ ଭଳି ଅବାଜ ଶୁଣି ଚମକି ପଡ଼ିଲା ଟି.ଟି.ଆଇ. ।

ଉମାଶଙ୍କର ପ୍ରଥମରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଏଇ ଚଞ୍ଚଳ ଟି.ଟି.ଆଇ.-ଟିର ବ୍ୟବହାର । ଆଖି କୋଣରୁ ତା'ର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଭାଷା ବୁଝିବା ଭଳି ଯଥେଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନଥିଲା ତାଙ୍କର । ତରୁଣୀଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲାବେଳକୁ କର୍ମଚାରୀଟିର ଗରମ ସ୍ୱରରେ ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ସେ । ଠିକ୍ ଯେତେବେଳେ ଭଦ୍ରାମିଠୁ ଦୂରକୁ ଗୁଳିଯିବାକୁ ବସିଥିଲା ଟି,ଟି,ଆଇ, ସେତେବେଳେ ବୃଦ୍ଧଙ୍କର ବୁଲେଟ ଭଳି ଅବାଜରେ ଚମକି ଚାହିଁବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ।

ସେତେବେଳକୁ ଉମାଶଙ୍କରବାବୁ କେତେଖଣ୍ଡ ନୋଟ ବାହାର କରି ସାରିଥିଲେ ପକେଟରୁ । ସେଗୁଡ଼ା ଟି.ଟି.ଆଇ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲେ—

"ପୁରୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କର ଭଡ଼ା ରଖି ରସିଦ ଦେଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ସେବକ ହିସାବରେ, ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି, ବିଶେଷତଃ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାର କରି ଶିଖନ୍ତୁ ।"

ଚୁପ୍‌ଚାପ୍ ରସିଦ କାଟି, ବାକି ପଇସା ଫେରାଇ ଦେଇ ଟି.ଟି.ଆଇ, ବଗିର ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଯାଇ ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲା । ଉମାଶଙ୍କର ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇବାକୁ ଉଠିଗଲେ ।

ଜାଣିଶୁଣି ଏତେବେଳ ଯାଏ ସୁବ୍ରତା ଏଇ ବୃଦ୍ଧଙ୍କଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ନ ଥିଲେ । ବା ତାଙ୍କ ସହିତ ଆଳାପ ଜମେଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ନ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ମନେ ହେଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେ ଯେମିତି ଏକ ମସ୍ତବଡ଼ ଭୁଲ୍ କରି ପକେଇଛନ୍ତି । ସେ ପୁଣି ଝିଡ଼କି ଦେଇ ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲେ ।

ବର୍ଷା ଥମି ଗଲାଣି କେତେବେଳୁ । ଆକାଶରୁ ପାଉଁଶିଆ ବାଦଲ ଅପସରି ଯାଉଛି । ଫିକା ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ଚୋମା ହୋଇ ଉଠୁଛି ।

ଲାଇନ କଡ଼ ଗଛପତ୍ର ଦେହରୁ ଝିରଝିର ହୋଇ ଝରି ପଡ଼ୁଛି ବର୍ଷା ପାଣି । ଦିଗନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଧାନ କ୍ଷେତ ଉପରେ ଧୀର ପବନ ଲହଡ଼ି ଭାଙ୍ଗୁଛି ।

ବାହାରକୁ ଚାହିଁ ତରୁଣୀ ଭାବୁଥିଲେ କ'ଣ କହି କଥା ଆରମ୍ଭ କରିବେ । ତାଙ୍କର ଯାହା ଭରସାହୀନ ଚଲାପଥରେ ମଙ୍ଗଳମୟଙ୍କ ଆଶିର୍ବାଦ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ରୂପ ପାଇଲା ଯାହାଠାରେ, କ'ଣ କହି ଜଣାଇବେ ତାକୁ ତାଙ୍କର ଅନ୍ତରର କୃତଜ୍ଞତା । ଲୌକିକ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ବା ଟିକେଟର ଦାମ୍ ପରେ ଫେରାଇ ଦେବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ ବିଧାତାର ମହାନ୍ ଆର୍ଶିବାଦର ଶୁଭ ସଙ୍କେତକୁ ଛୋଟ କରି ପକାଇବାକୁ ଅନ୍ତର ତାଙ୍କର ଚାହୁଁ ନ ଥିଲା ।

ଫେରି ଚାହିଁଲେ ତରୁଣୀ । ପୂର୍ବପରି ଝରକାଆଡ଼କୁ ଆଉଜି ବସିଛନ୍ତି ବୃଦ୍ଧ ଉମାଶଙ୍କର । ଧୀର, ସ୍ଥିର, ଅଚଞ୍ଚଳ । ପ୍ରସାରିତ ସମ୍ବାଦପତ୍ରଟିର ପଛ ପଟେ ଲୁଚି ରହିଛି ତାଙ୍କର ଶାନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ । ବେଳେ ବେଳେ ଦିଶି ଯାଉଛି ଅବିନ୍ୟସ୍ତ ଶୁକ୍ଳ କେଶଗୁଚ୍ଛ, ଫୁରୁ ଫୁରୁ ହୋଇ ଉଡୁଛି ପବନରେ ।

ତରୁଣୀଙ୍କର ଉଦାସ ଆଖିରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ଅବ୍ୟକ୍ତ କୃତଜ୍ଞତା । ମୁହଁ ଖୋଲିଲେ ସେ । କହିବେ । କିନ୍ତୁ କ'ଣ... ? କେମିତି ଆରମ୍ଭ କରିବେ ? ସାହସ ପୁଣି ଥମି ଗଲା । ଶେଷ ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ନିଶ୍ୱାସ ପକାଇ ମୁହଁ ଫେରାଇ ନେଲେ ପୁଣି ଖିଡ଼କି ଆଡକୁ ।

ଟ୍ରେନ୍ ଯେନାପୁର ଧରିଲା । ଷ୍ଟେସନ ଲାଇନ ଉପରେ ପଙ୍ଗୁ ଡବା ଗୁଡାକୁ ଠିଆ କରିଦେଇ ବଗଟେକାଯୁ ଇଞ୍ଜିନ୍‌ଟା ଚାଲିଗଲା ପାଣି ପିଇବାକୁ । ଜନତାର କୋଳାହଳରେ ଅଳ୍ପସମୟ ପାଇଁ ମୁଖର ହୋଇ ଉଠିଲା ସାରା ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ।

କେତେ ଦେଶୀ—କେତେ ଜାତି—କେତେ ଭାଷି, ଜନତାର କୋଳାହଳ ଓ ବିକାଳିମାନଙ୍କର ଅସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍କଟ ଚିତ୍କାର ଭିତରେ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ଚାକରଟି ଆସି ଛିଡ଼ାହେଲା ଆଦେଶ ଅପେକ୍ଷାରେ । ତା' ହାତକୁ ଦି'ଟା ଟଙ୍କା ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ଆଦେଶ ଦେଲେ ସେ କିଛି ପୁରି, ମିଠା ଓ ଚା ଆଣିବାକୁ ।

ଅଳ୍ପସମୟ ପରେ ଚିନାମାଟିର ଗୋଟାଏ ପ୍ଲେଟରେ ଜଳଖିଆ ଓ ଫ୍ଲାସ୍କରେ ଚା' ନେଇ ଚାକର ଫେରି ଆସିଲା ।

"ମା ବିଜୟା !"

ଅତି ଅତର୍କିତରେ ପଛଆଡୁ ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରିକ୍ ସକ୍ ଲାଗିଲା ଯେମିତି, ଚମକି ଫେରି ଚାହିଁଲେ ତରୁଣୀ । ଉମାଶଙ୍କର ଚାହିଁ ରହିଥିଲେ ତା'ରି ଆଡ଼କୁ ।

"ଏଇଟିକୁ ଆସ ।"

ଡାକିଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ତାଙ୍କରି କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ନ ଥିଲା ଅନୁରୋଧର ଆବେଗ । ଥିଲା କି ଆଦେଶର ଗୁରୁ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ । ତଥାପି ସେ ତାଙ୍କ

ଏଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ସାହସ ହେଲାନି ବଜଯ୍ଯାର । ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ଭଳି ଉଠି ଆସିଲା ସେ । ଲମ୍ବା ବାର୍ଥଟା ଉପରେ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ଠାରୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଦୂରତ୍ୱ ବଜାୟ ରଖି ବସି ରହିଲା ଅତି ସଙ୍କୁଚିତ ହୋଇ ।

"ଖାଇ ଦିଅ ଏତକ ।"

ମଝିରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଜଳଖିଆ ପ୍ଲେଟଟାକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି କହିଲେ—ଉମାଶଙ୍କର ।

କ'ଣ କହିବାକୁ ବଜଯ୍ଯା ମୁହଁ ଖୋଲିଥିଲା । ତାକୁ କିଛି କହିବାକୁ ଅବସର ନ ଦେଇ ଉମାଶଙ୍କର କହି ଚାଲିଲେ—"କିଛି କୈଫିୟତ ଚାହୁଁନି ମୁଁ ତମଠୁଁ ।

ଭଦ୍ରକ ଷ୍ଟେସନଠାରେ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଭିତରକୁ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ପଶି ଆସିଲ, ସେତେବେଳ ଠାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ତୁମକୁ ଦେଖୁଚି । ତୁମ କଥା ଭାବୁଚି । ମୋତେ ବୁଝିବାକୁ ବାକି ନାହିଁ କାଭଳି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ବାଧ୍ୟ କରିଛି ତୁମକୁ ଏକ ସୀମାହୀନ ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଥରେ ଗୋଡ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ......।"

ପୁଣି ଥରେ ଚମକି ଉଠିଲା ବଜଯ୍ଯା । ନିମିଷକ ଲାଗି ମୁହଁ ଟେକି ଚାହିଁଲା ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ମୁହଁକୁ । ପ୍ରଶାନ୍ତ ଗମ୍ଭୀର ମୁଖ ମଣ୍ଡଳ । ଆଖିରେ ଦୂର ଦର୍ଶନର ଦୀପ୍ତି । ମୁହଁ ତଳକୁ କଲା ସେ । ଉମାଶଙ୍କର ଅଳ୍ପ ହସି କହି ଚାଲିଲେ—।

"ଡରିବାର କିଛି ନାହିଁ ।" ବଜଯ୍ଯାର ଚମକ ଏଡାଇ ପାରି ନ ଥିଲା ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି । ମୋର ବହୁଦିନର ଅଭିଜ୍ଞତା ଯେତେବେଳେ ମୋତେ ଜୋର କରୁଥିଲା ତୁମକୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାକୁ, ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ତୁମର ଅସହାୟ ପରିସ୍ଥିତି ଭିତରୁ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ

ଗୁହୁଁଥିଲି ଯାହାଁଙ୍କୁ ତୁମେ ସାଥି ସ୍ୱଜନହୀନ, ଅପରିଚିତ ବିପଦ ସଙ୍କୁଳ ଏକ ରାସ୍ତା ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଚ, ଠିକ ସେତିକିବେଳେ ସବୁ ସନ୍ଦେହ ସବୁ ଅବିଶ୍ୱାସକୁ ଲୁଚି ରଖି ଆଖି ଆଗରେ ମୋର ନାଚି ଉଠିଲା ଠିକ ତୁମରି ରୂପ ରେଖାର ଆଉ ଗୋଟିଏ ସଦା-ହାସ୍ୟମୟୀ ଲାବଣ୍ୟ ପ୍ରତିମାର ଛବି ! ଲେଖା ! ମା' ମୋର ଚାଲି ଯାଇଛି । ମାତୃ-ହରା ଅସହାୟ ଶିଶୁ ଭଳି କେତେ ଖୋଜିଚି ତାକୁ ଗତ ଦ' ବର୍ଷ ଧରି । କେତେ କାନ୍ଦିଚି । କେତେ ମୁଣ୍ଡ ପିଟିଛି । କିନ୍ତୁ ସେ ଫେରି-ନାହିଁ......।"

ବୃଦ୍ଧଙ୍କ କଣ୍ଠ ରୋଧ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଜ୍ୟୋତିମୟ ଆଖି ଯୋଡ଼ିକ ବାଷ୍ପାକୁଳ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ଏକ ସର୍ବହରା ବ୍ୟାକୁଳତା ଭିତରେ ହଜି ଯାଉଥିଲା ତାଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ ସୁଲଭ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ, ବିଜୟୀର ଗଣ୍ଡ ବାହି ଝରି ପଡୁଥିଲା ଦୁଇଧାର ଲୁହ ।

"କି ଏକ ଶୁଭ କ୍ଷଣରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୋଡ଼ ବଢ଼ାଇ-ଥିଲି ମୁଁ, ପ୍ରଭୁ ନୀଳାଚଳ ନାଥ ଆଜି ମୋତେ ଫେରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ମୋର ମା'କୁ ।"

ସ୍ୱର ଗଦ ଗଦ, ଅଶ୍ରୁରୁଦ୍ଧ କଣ୍ଠରେ ଏତିକି କହି, ଦୁଇ ହାତ ଯୋଡ଼ି କପାଳ ଉପରକୁ ଉଠାଇଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ତା'ପରେ ବିଜୟାର ଅଯତ୍ନ ବିନ୍ୟସ୍ତ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କୁନ୍ତଳ ଗୁଚ୍ଛକୁ ସଜାଡ଼ି ଦେଇଁ ଦେଇଁ କହିଲେ—

"ଭୁଲି ଯିବୁନି ତ ମା' ଆଉଥରେ ଏ ବୁଢ଼ା ପୁଅକୁ ଛାଡ଼ି !"

ଛୋଟ ପିଲାଙ୍କ ଭଳି ଭାବ ପ୍ରବଣ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ ସେ । ଭାବ ପ୍ରବଣତା ଭିତରେ ହଜି ଯାଉଥିଲା ତାଙ୍କର ସ୍ୱଭାବ ସୁଲଭ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ।

ବଜ୍ରାର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନ ଥିଲା ସେତେବେଳକୁ । କ'ଣ କହିବାକୁ ଯାଇ କହିଁ କହିଁ ହୋଇ କାନ୍ଦ ଉଠିଲା ସେ । ଉମାଶଙ୍କର ତାକୁ କୋଳକୁ ଆଉଜାଇ ନେଇ ପିଠିରେ ତା'ର ହାତ ବୁଲାଉ ବୁଲାଉ କହିଲେ—

"ଛି ମା ! ତୁ ପୁଣି କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛୁ । ମୁଁ ଗୁହେଁନା ଅଧିକ କିଛି ଜାଣିବାକୁ । ତୁ ମୋର ମା । ମୁଁ ତୋର ବୁଢ଼ାପୁଅ । ଏତିକି ମୋ ପକ୍ଷରେ ଯଥେଷ୍ଟ ।"

ଅନେକ କ୍ଷଣ ପରେ ବଜ୍ରା ଶାନ୍ତ ହେଲା । ଖାଇ ବସିଲା । ଉମାଶଙ୍କର ଶାନ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲେ ।

ମହାନଦୀ ପୋଲ ଉପରେ ପଡ଼ି ଟ୍ରେନଟାର ଗତି ମନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ବାଷ୍ପୀୟ ଯାନଟାର ଅତି ବିକଟ ଚିତ୍କାର ଭିତରେ ଲୀନ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ପାଖ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟରୁ ଭାସି ଆସୁଥିବା ଅନ୍ଧ ଭିକ୍ଷୁକର ଜଗନ୍ନାଥ ଜଣାଣ ।

ଅଥଳ ଅକୂଳ ଉପସାଗର··· ଆଉ ତା'ର ଗୋଟିଏ କୂଳରେ ପୁରୀ । ଅଗଣିତ ଯାତ୍ରୀଙ୍କର ଭିଡ଼ ସବୁଦିନେ ଏଇ ପୁରୀରେ, କେବଳ ନୀଳାଚଳନାଥଙ୍କ ପାଇଁ ନୁହେଁ ସମୁଦ୍ରର ଉଦ୍‌ବେଳିତ ଆଉ ମହାନ୍ ରୂପ ବି ଏକ ଆକର୍ଷକ, ଚୁମ୍ବକ ପାଖକୁ ଲୁହାଟାଣି ହୋଇ ଆସିବା ପରି ବହୁଯାତ୍ରୀ ଆସନ୍ତି ଏଇ ପୁରୀଧାମକୁ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ସମୁଦ୍ରର ମହାନ୍ ରୂପ ଦେଖି, ସମୁଦ୍ରରେ ଅବଗାହି ନିଜକୁ ସାର୍ଥକ କରିବାକୁ ।

ସେଇ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟର କିଛି ପୂର୍ବରୁ··· । ବେଳା ମୁଖରିତ ହୋଇ ଉଠେ ନାନା ଜାତି ଲୋକଙ୍କର ଗୁଞ୍ଜନରେ ।

ସମୁଦ୍ର ସମ୍ଭୂତ ଲଟେରି କରି ଯେଉଁମାନେ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରନ୍ତି, ଡଙ୍ଗା ନେଇ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ଯିବାପାଇଁ ଉତ୍ତାଳ ତରଙ୍ଗମାଳା ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଚାଲିଛି କସରତ୍ ।

ବେଳାର ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ସୁରମ୍ୟ ଏକ ଦୁଇମହଲା କୋଠାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକୋଷ୍ଠର ଝରକା ଖୋଲିଦେଇ ବିଜୟା ବସି ରହିଛି ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଦେଖିବାକୁ । ମଝିରେ ମଝିରେ ସେ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲେଇ ନେଉଛି ବେଳା ଭୂମିର ଜନ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ । ପୁଣି ସମୁଦ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମି ଦୃଷ୍ଟି ତା'ର ଭାସି ଯାଉଛି ଚକ୍ରବାଳର ନିକଟକୁ, ଯେଉଁଠି ରକ୍ତ ଗୋଲକଟିଏ ଆକାଶ ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିବାର ଆୟୋଜନ ଚାଲିଛି । କୋଠାଟିକୁ ଘେରି ରହିଥିବା ବଗିଚା ଭିତରୁ ଫୁଟନ୍ତ ବେଣୀ ଆଉ ବିଲାତି ଫୁଲର ମିଠା ଗନ୍ଧରେ ଭରି ଉଠିଛି ସେଇ ପ୍ରକୋଷ୍ଠଟି ।

ଦୂରରୁ····ଖୁବ୍ ଦୂରରୁ ଗୋଟିଏ ବଂଶୀର ଶ୍ରୁତି ମଧୁର ସ୍ୱର ଲହରୀ ହୋଇ ଭାସି ଆସୁଛି । ତଳେ ରାସ୍ତା ଉପର ଦେଇ ଖଟେଣ୍ଡ୍ରି ରିକ୍ସା ବି ଆଗେଇଛି ଏଇ ଥଣ୍ଡାରେ, ଆଉ ରିକ୍ସା ବାଲା ଗାଉଛି··

"ଅରମାନୋ କି ଗୁଲସନ ଉଜଡ଼ ଗୟା,
ବରବାଦ ଜମାନା ହୋ ଗଈ···"

ମାମୁଲି ସିନେମା ଗୀତ ପଦେ । କିନ୍ତୁ ବିଜୟାର ମନେ ହେଲା ସତେ ଯେପରି ଏଇ ଗୀତ ପଦକ ସହିତ ତା' ଜୀବନର ଅସମ୍ଭବ ରକମର ମେଳ ରହିଛି । ଆଖି ଆଗରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ତାର—

ଗୋଟିଏ ନାତି ଶୀତୋଷ୍ଣ ଗୋଧୂଳି । ଅସ୍ତରାଗ ରଞ୍ଜିତ ଆକାଶ, ଆଉ ତା'ର ତଳେ ଗୋଟିଏ ସରଳ ପଲ୍ଲୀ । ସେଇ ପଲ୍ଲୀର ଗୋଟିଏ

ବଙ୍କପଥ ଦେଇ, ନିଜର ବେଡ଼ିଂ ଆଉ ସୁଟ୍‌କେଶ ନେଇ ଆଗେଇଚି ବିଜୟ୍ରୀ । ଅନେକ ଦିନ ପରେ ବି. ଏସ୍. ସି. ପରୀକ୍ଷା ଦେଇ ଆଜି ସିଏ ଫେରି ଆସୁଚି ଗାଁକୁ । ମନରେ ଆଶା, ଆନନ୍ଦ, ଉଦ୍‌ବେଗ । ଅନେକ ଦିନ ପରେ ନିଜର ଛୋଟ ପରିବାର, ଅତି ଛୋଟ ଘରଟି ଦେଖିବା ଆଶାରେ ମଣିଷ ଯେମିତି ହୁଏ । ସଂଧ୍ୟା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗାଁ ବି ପାଖେଇ ଆସୁଚି । ଗତି ତା'ର ଉଠୁଚି, ପଡୁଚି ଏକ ଅନିର୍ବଚନୀୟ ଆବେଗରେ । ଏକ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସୁର ଗୁଞ୍ଜରିତ ହୋଇ ଉଠେଚି ତା ମୁହଁରେ··· ।

ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ ନିକଟରେ, ସଂଧ୍ୟା ନଇଁ ଆସିଚି । ଆକାଶରେ ଉଠେଚି ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଆଉ ବଙ୍କା ଜହ୍ନ । ତା'ର ମ୍ଳାନାଲୋକରେ ଗାଁଟା ଜଣା ପଡୁଚି । ନିର୍ଜନ, ନିଶୁନ, ନିର୍ଜୀବ । କାହାର କାହାର ଘର ଭିତରୁ କଥାବାର୍ତ୍ତାର ଅଳ୍ପ ଆଭାସ ଆସୁଚି ।

ଗାଁ ଟାରୁ ଶିଘ୍ର ଛାଡ଼ି ଗଲଣି ନା କ'ଣ ? ଗାଁ ଦାଣ୍ଡରେ ଚୁଲ୍ ଚୁଲ୍ ବିଜୟ୍ରୀ ମନେ ମନେ ପଚ୍ଚୁରି ହେଲା ।

ଘର ନିକଟ ହୋଇ ଆସୁଚି ଆଉ ସବୁ ଭାବନା ଦୂରେଇ ଯାଉଚି ମନରୁ । ବିଜୟ୍ରୀ ଖାଲି ଭାବୁଚି ଘରର ଖବର ସେ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା ପାଇନି କାହିଁକି ? ହୁଏତ ପଢ଼ା ପଢ଼ିରେ ତା'ର ବାଧା ଆସିବ ବୋଲି ବାପା ନିଜେ ଲେଖି ନାହାନ୍ତି କି ବୋଉ ଓ ଅପାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖିବାକୁ ମନା କରିଥିବେ । ବିଶେଷତଃ ବି. ଏସ୍. ସି. ପରୀକ୍ଷା । ସେ ପୁଣି ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟାରୀ ।

ନିଜଘର ଆଗରେ ଆସି ଥମକି ଠିଆ ହେଲା ସେ । କିନ୍ତୁ ଏ କ'ଣ ? ଘର ତ ନାହିଁ ! ଠିଆ ହୋଇଚି କେଇଟା ଦରପୋଡ଼ା ଭଙ୍ଗା କାନ୍ଥ । ବିରାଟ ଗୋଟାଏ ପାଉଁଶର କୁଢ଼ । ପବନରେ ପାଉଁଶ ସବୁ ଇଆଡ଼େ

ଠିଆହୋଇ ଚାରିଆଡ଼େ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲେଇ ଆଉ ଶବ୍ଦଶୂନ୍ୟ କରି କହୁଚି ଯେମିତି ତାକୁ—ସାହସ ପାଉଚି ରଜଯ୍ୟା ! ଏଇ ପାଉଁଶ କୁଢ ଭିତରୁ ପୂର୍ବର ଘର ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ?

ବିସ୍ମୟ ବିମୂଢ଼ ହୋଇ ରଜଯ୍ୟା ଠିଆହୋଇ ରହିଲା ସେଇଠି, ସେଇମିତି । ମନରେ ତା'ର ଅସରନ୍ତି ଭାବନା । ଘରଟା ଜଳି ଯାଇଚି ତା'ହେଲେ ! ଗାଁରେ କେହି କ'ଣ ନ ଥିଲେ ନିଆଁରୁ ରକ୍ଷି ପାରିବାକୁ ଏଇ ନିଃସ୍ୱ ଘରଟିକୁ । କିନ୍ତୁ ବାପ, ଭେଇ, ଆଉ ଅପା··· ! କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ସେମାନେ ?

ଏପାଖ ପଡ଼ିଶା ଘର ଦରଜାଟି ଖୋଲିଗଲା, ଆଉ ତା'ରି ଭିତରୁ ଦେଖାଗଲା ଜଣକର ମୁହଁ ।

"କିଏ ?"

ପ୍ରଶ୍ନ ଆସିଲା ସେଇ ଝରକା ନିକଟରୁ ।

ରଜଯ୍ୟା କିନ୍ତୁ ସେଇମିତି ଠିଆହୋଇ ରହିଲା । ପବନର ହିଲ୍ଲୋଳରେ ମୁଣ୍ଡର ବାଳ ତା'ର ଉଡ଼ୁଥିଲା ଫର ଫର ହୋଇ । ହାତରେ ସୁଟକେଶ ଆଉ କାନ୍ଧରେ ବେଡ଼ିଂ ସେଇମିତି ଅଛି । ଅସ୍ଥାୟୀମାନ ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣ ଭିତରେ ତା'ର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଛାଇଟା ଲମ୍ବି ଯାଇଚି ଦୂରକୁ ।

"କିଏ, ରଜଯ୍ୟା"?

ଅତି ନିକଟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ମୁହଁ ବୁଲେଇଲା ରଜଯ୍ୟା । ନିକଟରେ ଠିଆ ହୋଇଚନ୍ତି ସେଇ ପଡ଼ିଶା । ଦୂର ସମ୍ପର୍କରେ ଦାଦା ।

"ଆ' ମା, ସେଠିଟାରେ ଠିଆ ହୋଇ ଆଉ କ'ଣ ଅଛି ! ଆ, ଘରକୁ ଆ ।"

ବିଜୟା ତାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଘରକୁ ଗଲା ତାଙ୍କର । ଏବଂ ଜିଦ୍ ଧରି ବସିଲା ସେ ସବୁ କଥା ଆଜି ଶୁଣିବ ।

ବୁଢ଼ା ଦାଦାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଉଚ୍ଛୁଳି ପଡ଼ିଲା ଦୁ' ବୁନ୍ଦା ଲୁହ ।

"ଯା ମା' ଖାଇ ନେ ଆଗ । କେତେ ବାଟରୁ ଆସିଛୁ ତୁ । ସବୁ କହିବି ତୋତେ । କିଛି ଲୁଚେଇବି ନାହିଁ ।"

ଦାଦାଙ୍କର ଏ କଥା ଉପରେ ଆଉ କିଛି ନ କହି ବିଜୟା ଉଠିଗଲା ଭିତର ଖଞ୍ଜିକୁ । ଆଉ ଫେରି ଆସିଲା ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଭିତରେ ।

"ଖାଇ ସାରିଲୁ ମା ?"

"ହଁ ଦାଦା, ତମେ କୁହ ଏଥର ।"

କିଛି ଅଳ୍ପ ସମୟ ନୀରବ ରହି, ନିକଟ ଅତୀତରେ ଘଟି ଯାଇଥିବା ଗୋଟିଏ କରୁଣ କାହାଣୀ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନେଲେ ନିଜକୁ । ଛାତିକୁ ପଥର କରି ବିଜୟା ମଧ୍ୟ ସବୁ ଶୁଣିବା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲା ଧୈର୍ଯ୍ୟ ।

"ଗଲା ଅମାବାସ୍ୟାର ଅନ୍ଧାର ରାତି ।" ଆରମ୍ଭ କଲେ ଦାଦା । "ଅନ୍ଧାରରେ ମୁହଁକୁ ମୁହଁ ଦିଶୁ ନ ଥାଏ । ତା' ଉପରେ ପୁଣି କଳାହାଣ୍ଡିଆ ମେଘରେ ଛାଇ ଯାଇଥାଏ ଆକାଶ । ପାଖ ଆଖର ଗାଁ ମାନଙ୍କରେ ଝାଡ଼ା ବାନ୍ତି ଲାଗିଛି ବୋଲି ବେଳ ଥାଉ ଥାଉ କବାଟ ପଡ଼ି ଯାଇଥାଏ ଗାଁରେ । ସଞ୍ଜ ଡେଇଁ ବେଳକୁ ଏ ଗାଁରେ ଅଧରାତି । ଭୟରେ କେହି ବାହାରକୁ ଉଠିବାକୁ ସାହାସ କରୁ ନ ଥାନ୍ତି ।

' ପ୍ରାୟ ରାତି ଅଧ ହେବ ।

ହଠାତ୍ ତମ ଘର ଆଡୁ ଭାସି ଆସୁଥିବା ଗୋଟାଏ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାରରେ ନିଦ ମୋର ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ମନରେ ଉଠି ଯାଇଁ କବାଟ ଫିଟାଇଲି ମୁଁ । ଯାହା ଦେଖିଲି ବିସ୍ମୟରେ ଅନ୍ତ ମୋର ରହିଲା ନାହିଁ ।”

“ଘରଟା ହୁ ହୁ ହୋଇ ଜଳୁଛି । ଜଳନ୍ତା ଘର ଭିତରୁ ଶୁଭୁଛି କୁଳି ଫାଟି ବିକଳ ଚିତ୍କାର । ସେତେବେଳକୁ ଗାଁର କିଏ କେମିତି ଉଠି ଘରପୋଡ଼ି ପାଖକୁ ଆସିଲେଣି । ଗାଁର କେଇଟା ଟୋକା ନିଆଁକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବାର ବୃଥା ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାନ୍ତି । ବାଟପଟେ ବୁଲି, ନିଆଁ ଭିତରୁ ବହୁ କଷ୍ଟରେ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇ, ଯେଉଁ ଘରଆଡ଼ୁ ଚିତ୍କାର ଶୁଭୁଥିଲା, ସେଇ ଘର ଦରଜା ପାଖରେ ଯାଇ ଛିଡ଼ା ହେଲି । କିନ୍ତୁ ଏ କଣ...। ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପୋଡ଼ି ମାରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାର ପଟୁ ତାଲା ଦେଇ କେହି ଦୁର୍ବୃତ୍ତ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଇଛି । ଦରଜାର କବାଟ ଗୁଡ଼ା ଜଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାଣି ସେତେବେଳକୁ । ସେପଟେ ଝରକା ପୋଡ଼ି ଭିତରେ ନିଆଁ ପଶିଲାଣି ହୁଏତ । ଉପରୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ନିଆଁ ହୁଲା ଖସି ବିଞ୍ଚି ହୋଇ ପଡ଼ୁଛି ଘର ବାହାର ଭୁଇଁଆଡ଼େ । ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଜଞ୍ଜିର ଭାଙ୍ଗି ଘର ଭିତରେ ପଶିଲି । ସେତେବେଳକୁ ନିଆଁରେ ସେଇ ବୁଢ଼ା ବୁଢ଼ୀ ଦି'ଜଣ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । କେବଳ ଅପା ତୋର ବହୁ କଷ୍ଟରେ, ତା'ର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଦେଇ ଚିତ୍କାର କରୁଥିଲା । ଆଉ ଜଣଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ତାଙ୍କୁ ଧରାଧରି କରି ନେଇ ଆସିଲି ଆମ ଘରକୁ । ସେତେବେଳକୁ ତା'ର ମଧ୍ୟ ସମୟ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ।”

ବୁଢ଼ା ଦାଦି ଗାମୁଛା କାନରେ ଆଖି ପୋଛିଲେ । ବିଜୟ ଲୁହ ପୋଛୁ ପୋଛୁ ତା'ର ଲୁପ୍ତ ପ୍ରାୟ ଧୈର୍ଯ୍ୟକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ।

"ଶେଷ ବେଳର, ସମସ୍ତ ଯନ୍ତ୍ରଣାକୁ ଗୁପିରଖି, ଅପା ତୋର ଚନ୍ଦ୍ର କଣ୍ଠରେ କହିଲା - 'ଈଶ୍ୱରଙ୍କ କୃପାରୁ ଦୂରରେ ଥାଇ ବଞ୍ଚି ଯାଇଛି । ଯଦି ସେ କେବେ ଫେରିଆସେ ତାଙ୍କୁ କହିବ, ଯମୁ ରଞ୍ଜନକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାର ଫଳ ମୁଁ ହାତେ ହାତେ ପାଇଛି । ମୋତେ ଜଣା ନଥିଲା ଭଦ୍ର ମୁଖୋସଧାରୀ ଏଇ ଲୋକଟା, ମୋ ସହିତ କେବଳ ନାଟକ ଅଭିନୟ କରି ଯାଉଛି । ତା'ର ଅସଲ ରୂପରେ ସେ ଯେ ଗୋଟାଏ ହୀନ ପ୍ରତାରକ, ନରହନ୍ତା, ଦସ୍ୟୁ, ଏକଥା ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ପାଇଁ ମୁଗ୍ଧ ମନରେ ମୋର ସ୍ଥାନ ପାଇ ନ ଥିଲା । ବିନା ବିଚାରରେ ମୋର ସର୍ବସ୍ୱ ମୁଁ ଅକାତରେ ଦେଇଥିଲି ଏଇ ନରହନ୍ତା ପାଦତଳେ । ସେ କଥା ବିଶ୍ୱ ଜାଣେ, ତା'ପରେ ମୁଁ ହେଲି ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱା । ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱା ହୋଇ ଯେତେବେଳେ ତା' ନିକଟରେ ମୁଁ ମୋର ଭାବୀ ସନ୍ତାନର ପବିତ୍ର ଅଧିକାର-ସିଦ୍ଧି ଦାବୀକରି ବସିଲି, ସେଇ ସୁଯୋଗ ନେଇ ସେ ଚାହିଁଲା ତା'ର ପ୍ରୟୋଜନ ପୂରଣ କରି ନେବାକୁ । ସେ କହିଲା ବାପାଙ୍କ ପାଖରେ ଥିବା ତାଳପତ୍ରର ସେଇ ଗ୍ରନ୍ଥ, ପୁରୁଣା ପୋଥି ଖଣ୍ଡିକ ନ ପାଇଲେ, ସେ କୌଣସିମତେ ବିବାହ କରିବାକୁ ରାଜି ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ବାବା ସେଇ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ତାଳପତ୍ରର ପୋଥିଟିକୁ ପ୍ରାଣାପେକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟବାନ ମନେ କରୁଥିଲେ ! ଜନ୍ମଦାତା ସହିତ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରି ପ୍ରଣୟୀ ହାତରେ ସେଇଟି ଟେକି ଦେବାକୁ ରାଜି ହେଲିନି ମୁଁ । ମୋର ଅସ୍ୱୀକାର ରଞ୍ଜନକୁ କ୍ଷିପ୍ତ କରି ତୋଳିଥିଲା ।

ହଠାତ୍ ଆଜି ରାତିର ଅନ୍ଧକାର ଆଉ ନିର୍ଜନତାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ବାବାଙ୍କ ଶୋଇବା ଘରେ ପଶି ପୋଥିଟି ଚୋରିକରି ନେଲା ସେ । ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ଜମିଦାର ତନୟ ହୋଇ ଏଭଳି ଏକ ହୀନ କର୍ମର କଳଙ୍କରୁ ନିଜକୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଇ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ମୁଁ

କାଲେ ତା'ଠାରୁ ପୁଣି ମୋର ଗର୍ଭସ୍ଥ ସନ୍ତାନର ଟିକ୍ରୁ ଦାବୀ କରି ବସିବ, ଏଇ ଭୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅବରୁଦ୍ଧ କରି ଘରେ ନିଆଁ ଲଗାଇ ଦେଲା ସେ ।

ବିଜୀକୁ କହିବ, ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମା ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୃଷ୍ଣ ରହିଥିବ ସେଇ ପଶୁ ବିଶ୍ୱାସଘାତକ ନରହନ୍ତା ରଞ୍ଜନର ରକ୍ତ । ତାକୁ କହିବ, ପିତୃହତ୍ୟା, ବଂଶ ହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାକୁ ସେ ଯେପରି ତା' ଜୀବନରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବ୍ରତ ବୋଲି ମନେକରେ ।

"ଅପା ତୋର ଉତ୍ତେଜନାରେ କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ମୁମୂର୍ଷୁ ଦେହ ଏତେ ଉତ୍ତେଜନା ସହ୍ୟ ପାରିଲା ନାହିଁ । ପିଇବାକୁ ପାଣି ମାଗିଲା ସେ । ମୁହଁରେ ଟୋପିଏ ପାଣି ଦେବାର ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ପରେ ଦୀପ ଲିଭିଗଲା ।"

ଦାଦାଙ୍କ କଥା ସରି ଯାଇଥିଲା ।

ବିଜୟାର ଆଖିରେ ଲୁହ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ଫୁଟି ଉଠିଥିଲା ଏକ ସର୍ବଗ୍ରାସୀ ଜିଘାଂସା । ମନରେ ତା'ର କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ—

କିନ୍ତୁ କୁଆଡେ଼ ଗଲା କୁନ୍ଥୁର·····?

ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ ପାଇଁ ବିଜୟା ସେଦିନ ଅଧ ରାତିରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଅଜଣାରେ ଗାଁ ଛାଡିଲା । ତା'ପରେ ଭଦ୍ରକ ଷ୍ଟେସନ··। ଆଉ ତା'ପରେ ···—। ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଠି ଆସୁଛି ।

ଚକ୍ରବାଳ ନିକଟରେ ଏକ ନାଲି ଆଉ ବକ୍ର ରେଖାର ଆବିର୍ଭାବ । ଠିକ୍ ସମୁଦ୍ର ଉପରେ, ନିକଟରେ ତା'ର କେତୋଟି ଶୁଭ୍ର, ଉଡ଼ନ୍ତା ମେଘ ଇତସ୍ତତ ଘୁରି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ସେଇଆଡକୁ ଚାହିଁ ବେଳା

ଭୂମିରେ ସମ୍ମିଳିତ ଜନତା ଭିତରେ ଜାଗି ଉଠିଛି ଏକ ଅପୂର୍ବ ଆବେଶ ସମସ୍ତେ ମୁଗ୍ଧ । ସମସ୍ତେ ଆତ୍ମହରା । ତା' ପରେ··· ।

ଧୀରେ ସେଇ ରକ୍ତିମ ବଳୟ ରେଖାଟି ରୂପାନ୍ତରିତ ହେଲାଣି ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ଗୋଲକକୁ । ବକ୍ଷରେ ତା'ର କଳାବୁନ୍ଦା କେଇଟା ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଶି ଯାଉଛି । ଦୂରରୁ ଭାସି ଆସୁଥିବା ସେଇ ବଂଶୀଟିର ମଧୁର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ମିଳେଇ ଯିବାକୁ ବସିଲାଣି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ।

ବିଜୟର କିନ୍ତୁ ଖିଆଲ ନାହିଁ ସେସବୁ ଆଡ଼େ । ଏବେ ବି ସେ ଭାବ ଶୃଙ୍ଖଳା ନିକଟ ଅତୀତରେ ଘଟିଯାଇଥିବା ସେଇ ପୁରୁଣା କଥା ଗୁଡ଼ାକୁ ।

ଭଁ, ଭଁଅଁ, ଭୁଁଅଁ···

ଆକାଶ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ବ୍ୟୋମଯାନ ଉଡ଼ିଗଲା । ବିଜୟର ଏକାଗ୍ରତା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ହଠାତ୍ ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ନଇଁ ଆସିଲା ସେଇ ରକ୍ତ ଗୋଲକ ଉପରକୁ । ଯାହା ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପାଇଛି ଏଇ ଅଳ୍ପ ସମୟ ଆଗରୁ ।

ଦି'ଜଣ ତରୁଣ ତରୁଣୀ ସୂର୍ଯ୍ୟଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ସାମନାରେ । ଯାହା ଫଳରେ ବିଜୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୋଲକଟିକୁ ଦେଖି ପାରୁନି । ବିଜୟର ଅନ୍ତର ପୁରି ଉଠୁଥିଲା—ବିରକ୍ତିରେ ଏଇ ଦି'ଜଣଙ୍କ ଉପରେ । ଆଉ ଟିକିଏ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ସେ ବୁଝିଲା । ଯୁବତୀଟି ନଇଁ ପଡ଼ିଛି ଯୁବକର କାନ୍ଧ ଉପରକୁ ଠିକ୍ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଚକ ଚିହ୍ନ ଭଳି ।

କିନ୍ତୁ ଏଇ ଯୁବକ····· ।

ଉତ୍ତେଜନାରେ କମ୍ପି ଉଠିଲା, ବଜ୍ରସ୍ପୃଷ୍ଟି ଦେହ । ଟେବୁଲ ଡ୍ରୟାର ଭିତରୁ ତା' ଡାଇରିଟି କାଢି ତା'ଭିତରୁ ସେ ଏକ ଯୁବକର ଗୋଟିଏ ଫଟୋଗ୍ରାଫ ବାହାର କଲା । କିଛିସମୟ ଧରି ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା ଫଟୋଗ୍ରାଫଟିକୁ । ମୁହଁରେ ତା'ର ଫୁଟି ଉଠିଲା ଘୃଣା । ଆଖିରେ ଜଳି ଉଠିଲା ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରତିଶୋଧର ଦାରୁଣ ପିପାସା । ନିଃସ୍ପନ୍ଦେହ ହେବାକୁ ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଓହ୍ଲାଇ ଯାଉଥିଲା ସେ ତଳକୁ, ଏତିକି ବେଳେ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର ପଶି ଆସିଚନ୍ତି ବଜ୍ରଯ୍ୟାର ଘର ଭିତରକୁ । ବଜ୍ରଯ୍ୟାର କାଠିନ୍ୟ ବୁଢ଼ାଙ୍କ ଆଖି ଏଡ଼ାଇ ପାରିନି ।

"ମା, ବଜ୍ରା !"

ଖୁବ୍ ନରମ ଗଳାରେ ଡାକିଲେ ସେ । ବଜ୍ରସ୍ମା କାନରେ ହୁଏତ ବାଜି ନି ସେ ଡାକ । ସେ ବ୍ୟଗ୍ର, ପଦକ୍ଷେପରେ ଓହ୍ଲାଇ ଯାଉଛି ତଳକୁ ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ଖୋଲା ହୋଇ ପଡ଼ିଚି ବଜ୍ରସ୍ମାର ଡ଼ାଇରୀ ଆଉ ସେଇ ଯୁବକର ଫଟୋ । ଫଟୋ ତଳେ ଛୋଟ ଆଉ ସରୁ ଇଂରେଜି ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା— ।

"To my Lovely Meeni, Ranjan"

ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ଆଖିରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ । ଏ ପାଖ ସେପାଖ ଲେଉଟାଇଲା ବେଳେ ପୁଣି ଆଖିରେ ପଡିଲା ତାଙ୍କର ଫଟୋ ଗ୍ରାଫ୍‌ଟାରେ ପଛ ପଟେ ନାରୀ ହାତର ଛୋଟ ଛୋଟ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ।

"ନରାଧମ ରଞ୍ଜନ,

ସେଇ ଅତୃପ୍ତ, ଅଶରୀରୀ ଆତ୍ମା ଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଟେକି

ଦେବ ତୋ'ର ବୁକୁର ଉଷ୍ଣ ରକ୍ତ ଧାର, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସେଦିନ ତୁ ନିମ୍ମ'ମ ପଶୁ ଭଳି ହତ୍ୟା କରିଚୁ ।

ବାଙ୍ଗ୍ମ୍ମା ।"

ବୃଦ୍ଧ ଚମକି ପଡ଼ିଲେ ।

ସନ୍ଦିଗ୍ଧ ମନରେ ଡାଇରୀର ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଟାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ସେ । ଗୋଟାଏ ପୃଷ୍ଠାରେ ଲେଖା ଅଛି ।

"ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଐତିହାସିକ ହିସାବରେ ଯେଉଁ ଦିନ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତରଫରୁ ବାବାଙ୍କୁ ଡକ୍ଟର ଉପାଧିରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଗଲା, ସେହି ଦିନଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ବୁଲି ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ବେଗ ତାଙ୍କର ବଢି ଉଠିଲା । ପ୍ରଫେସର ଜୀବନରୁ ଅବସର ନେଇ, ଦ୍ୱିଗୁଣ ଉତ୍ସାହରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ ବୁଲି ସେ ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ଚଳାଇବାକୁ ଲାଗିଲେ । କିନ୍ତୁ ବୃଦ୍ଧ ବୟସରେ ଏତେ ପରିଶ୍ରମ ତାଙ୍କ ଦେହରେ ଗଲା ନାହିଁ । ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ଭ୍ରମଣରୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ସେ ଏକେବାରେ ଭଗ୍ନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନେଇ ଘରକୁ ଫେରିଲେ । ତା'ପରେ ତୁଳସୀପୁର ଠାରେ ଥିବା ତାଙ୍କ ପୈତୃକ ଗୃହରେ କିଛିଦିନ ବିଶ୍ରାମ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଠାରେ ଆସି ରହିଲେ ସେ । ଏଥର ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟରୁ ଫେରିଲା ବେଳକୁ ସେ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିଥିଲେ ଖଣ୍ଡିଏ ବହୁ ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ତାଳପତ୍ର ପୋଥି । ମୁଁ ଶୁଣିଛି, ସେ କହୁଥିଲେ ପୂର୍ବଘାଟ ପର୍ବତ ମାଳାର କୌଣସି ଏକ ଗିରି ଗୁହାରେ ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟର କୌଣସି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ନରପତି ଆକ୍ରମଣ-କାରୀଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ବହୁ କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ରତ୍ନ ଭଣ୍ଡାର ଗୁପ୍ତ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ତାହା ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯଥାସ୍ଥାନରେ ସଞ୍ଚିତ ଅଛି । ଏବଂ ଉକ୍ତ ତାଳପତ୍ର ପୋଥିଟି ସେହି

ଗୁପ୍ତଧନ ଭଣ୍ଡାରର ସାଙ୍କେତିକ ଲିପି । କିଛି ଅଟେଣ୍ସ ଲାଭ କରିବା ପରେ ତାହା ଆବିଷ୍କାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ସେ ସଂକଳ୍ପ କରିଥିଲେ ।···—

ଉମାଶଙ୍କର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ହିରଣ୍ମୟୀ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଐତିହାସିକ ଡକ୍ଟର ଶଶୀକାନ୍ତ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର କନ୍ୟା, ଏଥିରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ରହିଲା ନାହିଁ ।

ସେ ପୁଣି ପୃଷ୍ଠା ଲେଉଟାଇଲେ···।

ଆଉ ଗୋଟାଏ ପୃଷ୍ଠାରେ—।

'—ତୁଳସୀ ପୁରରେ ରହିବା ପରେ ରଞ୍ଜନର ଆମ ପରିବାର ସହିତ ପରିଚୟ । ତୁଳସୀପୁର ଜମିଦାରଙ୍କର କନିଷ୍ଠ ସେ, ସଚ୍ଚରିତ୍ର, ସୁଶ୍ରୀ ଯୁବକ । ଆବଶ୍ୟ ଘରଠାରୁ ଦୂରରେ ରହୁଥିବା ଫଳରେ ବେଶି ସମୟ ପାଇଁ ମୁଁ ତା'ର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇନି । କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଅପା ତା' କଥା ଲେଖେ ଚିଠିରେ । ମୁଁ କିନ୍ତୁ କାହିଁକି କେଜାଣି ଅନୁମୋଦନ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲି, ତା' ସହିତ ଅପାର ଏ ବର୍ଦ୍ଧିତା ଘନିଷ୍ଠତାକୁ । ଅନେକ ସମୟରେ ମୋର ମନେହୁଏ ରଞ୍ଜନର ବାହ୍ୟ ଆଚରଣ ଯେମିତି ତା'ର ଅସଲ ପରିଚୟ ନୁହେଁ । ଦିନେ ଡାକରେ ଅପାଠାରୁ ତା'ର ଖଣ୍ଡେ ଫଟୋଗ୍ରାଫ ପାଇଲି । ତା' ତଳେ ସରୁ ଆଉ ଛୋଟ ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ଥିଲା—"To my lovely Meeni. Ranjan." ବୁଝିବାକୁ ସମୟ ଲାଗିଲା ନାହିଁ, ଯେ ଦିହେଁ ଯାକ ମଜ୍ଜିଛନ୍ତି···।"

ଶେଷ ଅଡ଼କୁ ଆଉ ଏକ ପୃଷ୍ଠାରେ—।

"···—ଅମଙ୍କ ଛୁଡ଼ା ହେଲି ମୁଁ । ସେଠି ଆଉ ଘର ନ ଥିଲା, ଥିଲା କେବଳ ସାତପୁରୁଷୀ ଘରଟାର ଶେଷ ଚିହ୍ନ ବୋଲି କେତେଟା

କ୍ୱଚିତ ଭଙ୍ଗା କାନ୍ଥ । ଦାରୁପୋଡ଼ା କାଠ ଆଉ ପାଉଁଶର ଗୋଟାଏ ମସ୍ତ କୁଢ । ଦାଦାଙ୍କ ଠାରୁ ସବୁ ଶୁଣିଲି । ଶେଷରେ ଅପାର ରଞ୍ଜନ ପ୍ରୀତି ହିଁ ସେ ଧୂର୍ତ୍ତବଂଶକୁ ପୃଥିବୀ ବକ୍ଷରୁ ଗୃହ ସହିତ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ କରି ଦେଲା ଚିରଦିନ ପାଇଁ । ଏଇ ସ୍ଥାନ, ପ୍ରତାରକ ଦସ୍ୟୁଟାର ଅଭିନୟରେ ଭୁଲି, ଅପା ତା'ର ପ୍ରାଣ ଦେଇ ଭଲପାଇ ବସିଲା ଏଇ ପଶୁଟାକୁ । ସେ ତା'ର ଅନ୍ତରର ସମସ୍ତ ସ୍ନେହ ସୋହାଗ ନିଃଶେଷରେ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଥିଲା ଏଇ ନଷ୍ଟ ଚରିତ୍ର, ହୃଦୟହୀନର ପାଦତଳେ । ଆଉ ପଶୁ ରଞ୍ଜନ, ଅତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ଶେଷକୁ ଅପାର ଏ ସରଳତାର ସୁଯୋଗ ନେଲା ।

ଯେତେବେଳେ ଅପା ନିଜକୁ ଅନ୍ତଃସତ୍ତ୍ୱା ଜାଣି ରଞ୍ଜନ ନିକଟରେ ଦାବୀ କରି ବସିଲା ତା'ର ଭାବୀ ସନ୍ତାନର ପିତୃତ୍ୱ, ସେତେବେଳେ ରଞ୍ଜନ ଅତି ନିର୍ମମ ଭାବରେ ଜଣାଇ ଦେଲା ଯେ ବାପାଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିବା ଗୁପ୍ତ ଧନ ଭଣ୍ଡାରର ସାଙ୍କେତିକ ଲିପିର ସେଇ ତାଳପତ୍ର ପୋଥିଟା ନ ପାଇଲେ ସେ ଅପାକୁ ବିବାହ କରିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ସରଳ, ସ୍ନେହଶୀଳ ବାପାଙ୍କ ସହିତ ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରିବା ଭଳି ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ନ ଥିଲା ଅପା ଠାରେ । ସେ ରଞ୍ଜନର ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କଲା । ଏଥିରେ ରଞ୍ଜନ କ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ଓ ସୁଯୋଗ ବୁଝି ବାପାଙ୍କ ଠାରୁ ସେ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ପୋଥିଟା ଚୋରି କରି ନେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜକୁ ନିଷ୍କଣ୍ଟକ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସ-ପରିବାର ସମସ୍ତ ଘରଟିକୁ ପରିଣତ କଲା ଏକ ଜୀବନ୍ତ ଚିତାରେ । ଓଃ ଭଗବାନ, କି ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭିତରେ ଛଟପଟ ହୋଇ ବାପା ଆଉ ବୋଉ ଆଖି ବୁଜିଥିବେ ସେଇ ଜୀବନ୍ତ ଚିତାନଳ ଭିତରେ । ଗୁହ୍ମ ଗୁହ୍ମ ଏକ ଭୀଷଣ ବିଭୀଷିକା ଭଳି ମୃତ୍ୟୁ ଘେରି ଆସିଥିବ । ଜଳନ୍ତା ନିଆଁରେ ସିଝି ଦେହର ମାଂସ ଝଡ଼ି ପଡ଼ୁଥିବ ଟିକ୍ ଟିକ୍ ହୋଇ । ଚିତ୍କାର କରି କରି ତୃଷ୍ଣାରେ ଶୁଖି

ଯାଉଥିବ କଷ୍ଟ ଗାଲୁ । ନରାଧମ ରଞ୍ଜନ ! ଏ କ'ଣ କଲୁ ତୁ ! ନିଜ-ସ୍ୱାର୍ଥ, ନାରୀର ତନୋଟି ନର-ନାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ମମ ପଶୁ ଭଳି ହତ୍ୟା କରି କି ଯଶ ମିଳିଲା ତୋତେ ? ମୋର ସବୁ ଶେଷ କରି ଦେବା ଆଗରୁ ମୋତେ ମଧ୍ୟ କାହିଁକି ଶେଷ କରି ନ ଦେଲୁ ?

ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ଯଦି ଛାଡ଼ି ଦେଇଛୁ ମୋତେ, ଥରେ ଆସି ଶୁଣି ଯା, ମୋ ଭଳି ଅବଳା ଜଣେ ନାରୀର ଅଟଳ ସଂକଳ୍ପ । ଆଜି ଠାରୁ ମୋ ଜୀବନର ଚରମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେବ ତୋ'ରି କୁକୁରର ଜୀବନ୍ତ ତାଜା ରକ୍ତ । ତୋ'ରି ବକ୍ଷର ଉଷ୍ମ ରକ୍ତରେ ଅଞ୍ଜଳି ଭରି ଢେଳି ଦେବି ସେହି ଅଶରୀର ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମା ଗୁଡ଼ିକର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ । ତୋ'ରି ବକ୍ଷ ଉପରେ ବସି ତୀକ୍ଷ୍ଣଧାର ଛୁରିରେ ଚିରି ଦେଖିବି କ'ଣ ଅଛି ସେ ଛାତି ତଳେ......।

ପଢ଼ୁ ପଢ଼ୁ ଉମାଶଙ୍କର ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ନିମିଷକ ମଧ୍ୟରେ ଖୋଲିଗଲା ତାଙ୍କର ସବୁ ସନ୍ଦେହ । ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠିଲା —ଅଳ୍ପଦିନ ତଳର ଶେଷ ଶ୍ରାବଣର ଏକ ଶୀତୁଆ ସକାଳ । ଭଦ୍ରକ ଷ୍ଟେସନ । ପ୍ଲାଟ ଫର୍ମର ବ୍ୟସ୍ତ ଚଞ୍ଚଳ ଜନତା ଭିତରେ ବିଜୟାର ଛବି । ବ୍ୟଗ୍ର ଗତି, ଭୟ ମିଶ୍ରିତ ଚଞ୍ଚଳ ଚାହାଣି । ଅସହାୟ ଭାବ. ଅଥଚ ସବୁ ଭିତରେ ଫୁଟି ଉଠିଛି ଏକ ଅଟଳ ଦୃଢ଼ତା ।

ଝରକା ଦେଇ ବାଲ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଲୋହିତ କିରଣ ପ୍ରବେଶ କରୁଛି ଘର ଭିତରକୁ । ଘର ଭିତରର ଧୂଳି କଣା ଗୁଡ଼ିକ ଆଲୋକିତ ହୋଇ ଉଠୁଛନ୍ତି ଉଡ଼ନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ । ସେଇ ରଶ୍ମି ଭିତର ଦେଇ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆପେ ଘୂରି ଆସିଲା ସେଇ ଝରକା ନିକଟକୁ । ମନେପଡ଼ିଲା ତାଙ୍କର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପୂର୍ବରୁ ସେଇ ଝରକା ଦେଇ ବାହାରକୁ ଚାହିଁ-ରହିଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ବିଜୟାକୁ ସେ ଦେଖିଥିଲେ । ଚେୟାରଟା

ସେଠି ସେମିତି ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଛି । ସେ ଆଗେଇ ଗଲେ ସେଇ ଝରକା ନିକଟକୁ । ମନରେ ତାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଆଉ ଆଖିରେ ଅନୁସନ୍ଧାନର ଚିହ୍ନ । ଠିକ୍ ଯେମିତି ଭାବରେ ସେଇଁ ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ବିଜୟା ସେ ଚେୟାରଟା ଉପରେ ବସିଥିଲା, ସେମିତି ବସି ବାହାରକୁ ଚାହିଁଲେ ସେ !

ସୂର୍ଯ୍ୟ ଯେତେବେଳକୁ ଚକ୍ରବାଳର ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିଲେଣି କିନ୍ତୁ ସେଇ ନାରୀ ଆଉ ପୁରୁଷ ମୂର୍ତ୍ତି ଦୁଇଟି ସେଇମିତି ଠିଆ ହୋଇଚନ୍ତି ସେଇଠି । ପୁରୁଷଟି ଠିଆ ହୋଇଚି ଗୋଟିଏ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ପରି ଆଉ ତାହାର ପାଖରେ ନଇଁ ପଡ଼ିଚି ନାରୀଟି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନବାଚକ ଚିହ୍ନ ଭଳି ।

ବିଜୟାର ଟେବୁଲ ଉପରେ ସେଇ ବୋର୍ଡ ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍‌ଟି ଉପରେ ଆଉଥରେ ଦୃଷ୍ଟି ବୁଲାଇଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ଫଟୋଟିର ଏହି ଯୁବକ ସହିତ ସମୁଦ୍ର କୂଳର ସେଇ ପୁରୁଷ—ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିନ୍ନ ! ବିଜୟା କ'ଣ ତେବେ ଏଇଥିପାଇଁ ଓହ୍ଲାଇ ଯାଇଚି ତଳକୁ ? ମନରେ ତାଙ୍କର ପାପ ଛୁଇଁଲା ।

ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଗଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ଚଦରଟା କାନ୍ଧ ଉପରକୁ ଟାଣି ନେଇ, ପାଦରେ ସ୍ଲିପର୍ ଦି'ଟା ଗଳେଇ, ସିକ୍‌ରୁ ଛଡ଼ିଟା ଟାଣି ନେଇ ବାହାରି ଗଲେ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ।

ବେଳାଭୂମିର ଜନ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ନିଜକୁ ମିଶାଇ ଦେଇ ତରୁଣୀ ସହିତ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ସେଇ ତରୁଣ ଯୁବକଟିକୁ ଅନ୍ୱେଷଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଅଲକ୍ଷରେ । ଠିକ୍ ମିଳି ଯାଉଥିଲା, ସେଇ ମୁହଁ, ସେଇ ଆଖି, ସେଇ ଚାହାଣି । କେଉଁଠି ଟିକିଏ ମଧ୍ୟ

ଅଟେମଲ ନାହିଁ । ପରିଧାନରେ ଦାମି ସୁଟ୍ । ମୁଣ୍ଡରେ ଫେଲ୍ଟ ହ୍ୟାଟ୍ । ହାତରେ ସୌଖିନ ଛଡି । ହସ ହସ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମୁଖମଣ୍ଡଳ । ମୁଗ୍ଧ, ଶାନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟି, ଅନନ୍ତ ସମୁଦ୍ର ଅତିକ୍ରମି ଲମ୍ବି ଯାଇଚି ପ୍ରଭାତର ଉଦୀୟ-ମାନ ବାଲସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଡ଼କୁ । ଏଭଳି ଏକ ସୁନ୍ଦର ସୁଶ୍ରୀ ଯୁବା ପୁରୁଷ ଯେ ବିଜୟାର ଡାଇରି ବର୍ଣ୍ଣିତ ଭୟାବହ ଦୁଷ୍କର୍ମର ନାୟକ ଏ କଥା କେହି କଳ୍ପନା କରି ପାରିବ ନାହିଁ ଲୋକଟିକୁ ଦେଖି ।

କିନ୍ତୁ ସେ ଫଟୋଗ୍ରାଫ···—? ବିଜୟାର ଡାଇରି ।

ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ମନ ନେଇ ଉମାଶଙ୍କର ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ପଦଚାରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା—ବିଜୟା, ବେଲାର ଗୋଟାଏ ଢାଲ ଉପରେ ଛିଡା ହୋଇ ଅନିମେଷ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଚି ସେଇ ଯୁବକ ଆଡ଼କୁ । ଆଖିରେ ତା'ର କ୍ରୁଦ୍ଧା ସିଂହୀର ହିଂସ୍ର ଚାହାଣି ।

ମାର୍କୋଭିଚ ସିଗାରେଟ୍‌ର ଧୂଆଁ ଭିତରେ ଫେରି ଆସୁଥିଲା ରଞ୍ଜନ, ତା'ର ପୂର୍ବ ବାସର ଆଶ୍ରୟ 'ଓସେନ୍ ଭିଉ' ହୋଟେଲକୁ । ଦେହ ଉପରେ ଦାମୀ ଉଲେନ୍ ସୁଟ୍ ତାକୁ ଗରମ ଯୋଗାଇବା ପକ୍ଷରେ ଯଥେଷ୍ଟ ନଥିଲା ହୁଏତ, ସେଇଥିପାଇଁ ମାର୍କୋଭିଚ ଟିଣ ଭିତରୁ ଟାଣି ଆଣୁଥିଲା ସେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ସିଗାରେଟ୍ ତା'ର ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ହିସାବରେ ।

ସିଗାରେଟ୍‌ଟା ସରି ଯାଇଚି । ତାକୁ ଫୋପାଡି ଦେଇ ସେ ତା' ଆଡ଼କୁ ଟିକିଏ ଚାହିଁଲା ବିଦ୍ରୂପ ଭରା ଭଙ୍ଗୀରେ । ଜୀଅନ୍ତା ମଣିଷକୁ ପୋଡ଼ି ଜାଳି ଶେଷ କରି ଦେଇଥିବା ମଣିଷ ଆଗରେ ତୁଚ୍ଛ ଏକ ସିଗାରେଟ୍‌ର ଭସ୍ମୀଭୂତ ରୂପ ଭାବପ୍ରବଣତାର ଖୋରାକ ହୋଇ ପାରେ ନା । ତାଚ୍ଛଲ୍ୟର ହସ ହସି ସେ ଆଗେଇଲା ।

ନିଜ ରୁମ୍‌ରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲା ବୟ୍ ଆସିନି କଫି ଦେବାକୁ । କୋଟଟାକୁ ହାଙ୍ଗର ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ ଲଟକାଇ ଦେଇ, ଯୋତା ସମେତ ପାଦ ଦୁଇଟାକୁ ଟେକାଧରି ବିଛଣା ଉପରେ ଲେଟିପଡ଼ିଲା ସେ ।

ଖୋଲା ଝରକା ଦେଇ ସମୁଦ୍ରର ଥଣ୍ଡା ପବନ ସହିତ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଗରମ କିରଣ ଅସି ବହି ହୋଇ ପଡ଼ିଚି ଘରଟା ଭିତରେ । ସେଇ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରଞ୍ଜନର ମନେ ପଡ଼ିଲା ପ୍ରଭାତର ଉଦୀୟମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ସମୁଦ୍ରକୂଳର ଅସଂଖ୍ୟ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କ କଥା ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ପରି ପୁରୀର ସମୁଦ୍ରକୂଳରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଦେଖିବାର ଲାଳସା ତା'ର ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ଅଥଚ ପୁରୀବାସ ମଧ୍ୟରେ ସେ ସୁଯୋଗ ଅଦ୍ୟାବଧି ଗ୍ରହଣ କରି ପାରି ନ ଥିଲା ସିଏ । ଆଜିର ଏ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ତା' ଭାଗ୍ୟରେ ଯୁଟି ନ ଥାନ୍ତା ଯଦି ସୁହାସିନି ଆଜି ପ୍ରାତଃ ଭ୍ରମଣ ପାଇଁ ଜୋରକରି ଟାଣି ନେଇ ନ ଥାନ୍ତା ତାକୁ ।

ସୁହାସିନୀ .....

ଏକ ଧନୀର ଦୁଲାଳୀ ସେ । କୁବେରପୁରୀ ପରି ପ୍ରାସାଦରେ ବାସ କରେ । ସିନେମା ହଲ ଭିତରେ ହଠାତ୍ ଦେଖା । ତା'ପରେ ହୁଏ ବନ୍ଧୁତ୍ୱର ସୂତ୍ରପାତ । ଏବଂ କିଛିଦିନ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପରେ ସୁହାସିନୀ ପ୍ରେମ କରି ବସିଲା ତାକୁ । କିନ୍ତୁ ସେ କ'ଣ ସୁହାସିନୀକୁ ପ୍ରେମ କରେ..... ?

ଅସମ୍ଭବ ! ପ୍ରେମ ଶବ୍ଦ ରଞ୍ଜନର ଅଭିଧାନରେ କେବେହେଲେ ନ ଥିଲା ଏବଂ କେବେ ହେଲେ ରହିବ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ । ଅତି ଜୋରରେ ଟେବୁଲ ଉପରେ ହାତଟାକୁ ବାଡେଇ ବିଛଣାରୁ ଉଠି ପଡ଼ିଲା ସେ । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ କଫି ନେଇ ରଞ୍ଜନର ରୁମ୍‌କୁ ପଶି ଆସିଚି ହୋଟେଲ

ବନ୍ଧୁ । ରଞ୍ଜନର ଏପରି ବ୍ୟବହାରରେ କେଖ ଭଗ୍ନ ପାଇଗଲା ହୁଏତ । ସଲ୍ଲମ ଠୁଙ୍କି ସ୍ୱକାତର ଭଙ୍ଗୀରେ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଲା ସେ । ରଞ୍ଜନ ପକେଟରୁ ବାହାର କରି ଅଧୁଲିଟିଏ ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା ତା' ଆଡ଼କୁ । ସେଇଟାକୁ ଗୋଟାଇ ନେଇ ପୁଣିଥରେ ସଲ୍ଲମ ଠୁଙ୍କି ପଦାକୁ ବାହାରିଗଲା ବନ୍ଧୁ ଟା ।

ଧୂମ୍ରାଦ୍ଧମାନ କଫି କପରେ ଅଧର ସଂଯୋଗ କରି ପୁଣିଥରେ ଭାବି ଗୁଲିଲା ରଞ୍ଜନ । ସୁହାସିନୀକୁ ସେ ପ୍ରେମ କରେନି ସତ, କିନ୍ତୁ ସମ୍ପର୍କକୁ ଶିଥିଳ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଇନି ସେ ।

ସେଦିନ ସୁହାସିନୀ ହଠାତ୍ ପଚାରି ବସିଲା ତାକୁ ।

ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଠିଆ ହୋଇ ବୀଚମାଳାର ସେଇ ସେ ପଛରୁ ଉଠି ଆସୁଥିବା ରକ୍ତ । ତୁଣ ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ କେବେ ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ହୋଇଚି ତମର ?"

"ନା" ବଡ ଦୁଃଖିତ ହୋଇ ରଞ୍ଜନ କହିଥିଲା ।

ସେ ପ୍ରକୃତରେ ସତ କହିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଅଭିନୟ ସେ ଯାହା କଲା ତା'ର ଓଲଟା ସ୍ପେ ଭାବୁଥିଲା । ଅର୍ଥାତ ସମୁଦ୍ର ଭିତରୁ ଉଠି ଆସୁଥିବା ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଦେଖିବା ସଉକ ତା'ର କେବେହେଲେ ନ ଥିଲା । ନାରୀର ରକ୍ତ ମାଂସ ଆଉ ଫେନିଲ ଯୌବନ ଉପରେ କାରବାର କରୁଥିବା ମନିଷ ନିକଟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜିନିଷର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପାଏ ନି ।

"ଓ" ରୂପକଥାର ରଜା ପୁଅ କି ନା ତମେ ! ସୁନାର କାରଣ ତମ ଉପରେ ନ ପଡିଲେ ନିଦ ଯେ ଭାଙ୍ଗେନି ତମର, ତା' ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ମୁଁ ।"

ରଞ୍ଜନ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ମୁହଁରେ ତା'ର ସ୍ମିତ ହାସ୍ୟ ସୁହାସିନୀର କଥା ଉପରେ ସମ୍ମତିସୂଚକ ଉତ୍ତରର କାମ କରିଥିଲା । ସୁହାସିନୀ ତା' ପରେ କହିଥିଲା—

"ତା'ହେଲେ ଏବେଠୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରହିଲା ତମକୁ ଏଇ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ । ସେଦିନ ମୋ ସହିତ ତମକୁ ବାହାରିବାକୁ ହେବ କିନ୍ତୁ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ।"

ଆଜି ସେଇ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଟାଣି ନେଇଥିଲା ରଞ୍ଜନକୁ ଅଜା ବସ ।

କଫି କପ୍‌ଟାକୁ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖି ଦେଇ ପାଟିରେ ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ ଲଗାଇ ଲଗାଇ ରଞ୍ଜନ ମନେ ପକାଉଥିଲା ସମୁଦ୍ର କୂଳର କଥା । ହଠାତ୍ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଦେଖିଥିବା ଗୋଟିଏ ପରିଚିତା ନାରୀର ମୁହଁ ମନେପକାଇ ଚମକି ଉଠିଲା ସେ । ଝିଅଟିକୁ ନିମିଷକ ଲାଗି ଦେଖିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେ ତାକୁ ଚିହ୍ନିବାରେ ଭୁଲ୍ କରି ନ ଥିଲା । ତା'ର ଆଡକୁ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ହିଂସ୍ର ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ଝିଅଟି ।

କିନ୍ତୁ ବିଜୟା··· ! ଗୋଟିଏ ଝିଅ ! କ'ଣ କରି ପାରିବ ସେ ରଞ୍ଜନର ? ଦେହ ଉପରେ ତା'ର ଛୋଟିଆ ଦାଗଟିଏ ବି କାଟି ପାରିବ ନି ସେ । ତାକୁ ପୁଣି ରଞ୍ଜନର ଭୟ, ପୁଃ······

ଫୁତ୍କାର ପରେ ବି ନିଜର ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାତରେ ବିଜୟାର କଥାହିଁ ଚିନ୍ତାକରି ବସିଲା । ସେ ବୁଝିପାରୁ ନ ଥିଲା ମାତ୍ର ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ବଲାଙ୍ଗୀରରେ ସେ ଯେଉଁ ଭୟାବହ ନାଟକ ସୃଷ୍ଟି କରି ଆସିଛି, ବିଜୟା ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଜାଣେ କି ନାହିଁ । ସେ ଭାବୁଥିଲା

ଏବଂ ବିଶ୍ବାସ କରୁଥିଲା ମଧ୍ୟ, 'ଆକସ୍ମିକ ଅଗ୍ନି କାଣ୍ଡରେ ପ୍ରଫେସର ପରିବାର ଧ୍ୱଂସ ହୋଇ ଯାଇଛି ।' କେବଳ ଏତିକି ବ୍ୟତୀତ ହୁଏତ ଆଉ କେହି କିଛି ଜାଣନ୍ତି ନା ସେ ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧରେ । କାହାକୁ କିଛି ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେବା ଭଳି କୌଣସି ସୂତ୍ର ସେ ଛାଡ଼ି ଆସିନି ।

ରଞ୍ଜନ ନିଜ ମନ ପାଖରେ ଏଭଳି ଏକ କୈଫିୟତ ଦେଇ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିଲା । ସେ ଆହୁରି ଭାବୁଥିଲା— ।

ଯଦିବା ବିଜୟା ସପରିବାର ତାଙ୍କର ଘରଟି ଜଳିଯିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ଜାଣେନି ଏବଂ ଯା' ପଛରେ କୌଣସି ଗୂଢ଼ ରହସ୍ୟ ରହିଛି ବୋଲି ସେ ସନ୍ଦେହ କରୁନି ତେବେ ହଠାତ୍ ସେ ଏଠାରେ କାହିଁକି ? ତା' ଛଡ଼ା ଆଜି ସକାଳେ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ତା'କୁ ଦେଖି ସେ ଏପରି ହିଂସ୍ର ହୋଇ ଉଠିଥିଲା କାହିଁକି ?

ରଞ୍ଜନର ଅପରାଧୀ ମନ ସବୁବେଳେ ନିଜ ପାଖରେ ନିଜକୁ ଧରାଇ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା ।

ରଞ୍ଜନର ପୁଣି ଏକ କଥା ଭାବି ଆଶ୍ବସ୍ତ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ଯେ ହୁଏତ ସୁହାସିନୀ ସହିତ ତା'ର ପ୍ରାତଃ ଭ୍ରମଣକୁ ବିଜୟା ଅନୁମୋଦନ କରିପାରୁ ନ ଥିଲା । କାରଣ ବିଜୟା ଭଲ ରୂପେ ଜାଣେ ଯେ ତା'ର ସ୍ନେହଶୀଳା ବଡ଼ ଭଉଣୀ ସହିତ ରଞ୍ଜନର ବିବାହ ଏକ ପ୍ରକାର ଠିକ ହୋଇ ଯାଇଛି । ତେଣୁ ଅପରିଚିତା ଏକ ସୁନ୍ଦରୀ ତରୁଣୀ ସହିତ ତା'ର ଘନିଷ୍ଠତା ବିଜୟା ହୁଏତ ସହ୍ୟ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବିଚାରୀ ହୁଏତ ଜାଣେନି ପ୍ରଫେସର ପରିବାର ଆଉ ଏ ଇହଧାମରେ ନାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର କେଇଟିଦିନ ପୂର୍ବେ ରଞ୍ଜନ ତା'ର ସୁଖମୟ ଭବିଷ୍ୟତର ପଥ ପରିଷ୍କାର କରି ନେବା ଲାଗି ପ୍ରଫେସର ପରିବାରକୁ ପୋଡ଼ି ଭସ୍ମ କରି ଦେଇଛି ।

ବିଜୟା ହୁଏତ ଆଦୌ କିଛି ଜାଣେନି । ନଚେତ ମାସ କେଇଟି ଦିନ ପୂର୍ବେ ଘଟି ଯାଇଥିବା ଏତେ ବଡ଼ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଏବଂ ଆକସ୍ମିକ ଦୁର୍ଘଟଣା ପରେ ବି ସେ କେବେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରକୁ ତୀର୍ଥ ଭ୍ରମଣ ବା ବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆସି ନ ଥାନ୍ତା ।

କିନ୍ତୁ ଏତେ ଗୁଡ଼ାଏ 'କିନ୍ତୁ' 'ହୁଏତ' ଉପରେ ନିଜର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ସେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିଲା । ଏଣେ ପୁଣି ଗୋଟିଏ ତୁଚ୍ଛ ନାରୀ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ନିଜର ଏକ ମସ୍ତବଡ଼ ଦୁର୍ବଳତା ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲା ସେ । ଉପସ୍ଥିତ ବିଜୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତା'ର ଚିନ୍ତାଧାରାର ଗୋଟାଏ ମୋଟା ମୋଟି ମୀମାଂସା କରି ନେଲା ରଞ୍ଜନ ।

ବିଜୟା ଆସୁ, ଯଦି ତା' ସହିତ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦିତା କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟ ନେଇ ପୁଣି ଆସିଥାଏ ସେ, ତେବେ ଜାଣି ଯାଉ ରଞ୍ଜନର ଶକ୍ତି କେତେ । ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ନୁହେଁ, ନିଜର ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଆହୁରି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ତଣ୍ଟି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ରଞ୍ଜନ ଏଇ ବୃଦ୍ଧା ପୃଥିବୀର ଛାତି ଉପରେ ହସିବାକୁ ଚାହେଁ । ମନୋମତ ଅବସ୍ଥାର ସୃଷ୍ଟି କରି ତା'ର ଭିତରେ ବଞ୍ଚିବାର ଅଧିକାର ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଛି । ସମସ୍ତେ କିନ୍ତୁ ପାରି ଉଠନ୍ତି ନି । କିନ୍ତୁ ରଞ୍ଜନ କଣ ସେଇ ଦୁର୍ବଳ ସମାଜର ଜଣେ ? ନା, ନା, ରଞ୍ଜନ ଅସାଧାରଣ । ଯେମିତି ଇଚ୍ଛା ସେମିତି ବଞ୍ଚିବ ସେ । ତା'ର ସୁଖଶାନ୍ତି ପଥରେ କୌଣସି ଅନ୍ତରାୟକୁ ସେ ଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀର କୌଣସି ଶକ୍ତି କେବେହେଲେ ତାକୁ ବାଧା ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ନା କଦାପି ନୁହେଁ ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଗୋଟାଏ ସ୍କଚ ହୁଇସ୍କିର ବୋତଲ ଉଠାଇ ନେଇ, ଝରକାର ଲୁହା ରେଲିଂ ଦେହରେ

ଦାଢ଼େଇ ସେଇଠାରୁ ସିଲ ଭାଙ୍ଗିଦେଲା ରଞ୍ଜନ । ତା'ପରେ ମୁହଁ ଉପରେ ଟେକିଧରିଲା ଖୋଲା ବୋତଲଟାକୁ । ଉତ୍ତେଜନାରେ ଶୁଷ୍କ ହୋଇ ଆସିଥିଲା ତାର କଣ୍ଠ—ତାଳୁ ।

ଶରତର ଶାନ୍ତ ଗୋଧୂଳି । ଅସ୍ତାୟମାନ ସୂର୍ଯ୍ୟର ରକ୍ତରାଗରେ ରଞ୍ଜି ଯାଇଛି ଆକାଶ—ଅବନୀ । କାଶ—ଶୁଭ୍ର ମେଘମାଳା ଦେହରେ ସୁନାର ଚକମକ । ସିନ୍ଦୁରର ରକ୍ତିମା । ଇନ୍ଦ୍ର ନୀଳମଣିର ନୀଳିମା ।

ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ ଯାଇଥିବା ସିଧା, ସରୁ ପିଚ ରାସ୍ତାଟା ଉପରେ ଛୁଟି ଚାଲିଛି ଚକୋଲେଟ ରଙ୍ଗର ଗୋଟିଏ ଅଷ୍ଟିନ କାର । ଗାଡ଼ିଟାର ଷ୍ଟିୟରିଂ-ଆରେ ରହିଛି ବିଜୟାର ସୁଠାମ ସୁନ୍ଦର ଦୁଇଟି ସତର୍କ ହାତ । ହୁଇଲଟା ଉପରେ ଝୁଙ୍କି ପଡ଼ିଛି ବିଜୟା । ସଫଳତାର ଗର୍ବରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଛି ତା'ର ମୁଖମଣ୍ଡଳ । ବୁଡ଼ନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟର ରକ୍ତ ରାଗ ଭିତରେ ସେ ମୁହଁ ଦିଶୁଛି ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର—ଆହୁରି ମନୋରମ । ବ୍ୟସ୍ତ ବିନ୍ୟସ୍ତ ଚୂର୍ଣ୍ଣ କୁନ୍ତଳ ଉଡ଼ୁଛି ପବନରେ । ତୀର ବେଗରେ ଛୁଟି ଚାଲିଛି କାରଟା । ବିଜୟା ହୋଇ ଉଠୁଛି ଅସ୍ଥିର । ଅଳତାରଙ୍ଗା ପାଦର ଚାପରେ ଏକ୍ସିଲରେଟରଟା ଦବି ଯାଉଛି ତଳକୁ । ସ୍ପିଡ୍ ବଢ଼ୁଛି । ଅଠେଇଶିରୁ ତିରିଶି । ତିରିଶିରୁ ପଇଁତିରିଶି । ପଇଁତିରିଶିରୁ ଚାଳିଶ । ହୁଇଲ ଉପରେ ବିଜୟାର ହାତ ଦି'ଟା ଆହୁରି ସତର୍କ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ଛାତି ତା'ର ଉଠୁଛି ପଡ଼ୁଛି ।

ଆଗରେ ଗୋଟାଏ ମୋଡ଼ । ବାଁ ଆଡ଼କୁ ହୁଇଲ ଘୁରିଗଲା । ନିମିଷକେ ଗାଡ଼ିଟା ମୋଡ଼ ବାଙ୍କି ସିଧା ରାସ୍ତା ଧରିଲା । ଉମାଶଙ୍କର ଆନନ୍ଦରେ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

"ଦ୍ୟାଃ, ଏଇ କେତେଦିନ ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଏକ୍ସପର୍ଟ ଡ୍ରାଇଭର ହୋଇ ଉଠିଲୁ ତୁ ବଜ୍ରା ।"

ବଜ୍ରାର ମୁହଁ ରଙ୍ଗା ପଡିଗଲା ଲାଜରେ ।

"ମୋର ଗୋଟାଏ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଲାଇସେନ୍ସ କରି ଦିଅ ବାପା ।"

ଅନୁଯୋଗର ସ୍ୱରରେ କହିଲା ବଜ୍ରା ।

"ହଁ ମା । କିନ୍ତୁ ଏଣିକି ସବୁଦିନେ କାର୍‌ରେ ବସାଇ ବୁଢା ପୁଅକୁ ତୋର ଏତିକିବେଳେ ଟିକିଏ ହାଓ୍ୱା ଖୁଆଇ ଆଣିବା ତୋର ଗୋଟାଏ କାମ ହେବ ।"

କହିଲେ ଉମାଶଙ୍କର ।

"ଏଥିପାଇଁ ଗୋଟାଏ ମୋଟା ଅଙ୍କର ଦରମା ଚାହୁଁ ବାବା । ଦରମାର ଅଙ୍କଟା ଆମର ହେଡିଫ୍ ମିଆଁ ଡ୍ରାଇଭର ର ଦରମାଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ବେଶି ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।"

ଉମାଶଙ୍କର ହସୁଥିଲେ ।

ବଜ୍ରା ଗାଡିକୁ ପାଟେଇ ନେଉଥିଲା । ଆଗଆଡୁ ତୀର ବେଗରେ ଛୁଟି ଆସୁଥିଲା କଳା ରଙ୍ଗର ଗୋଟାଏ ହଡସନ କାର୍ । ବଜ୍ରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କଲା ତାଡଟାର ବେଗରେ ବିଶୃଙ୍ଖଳତା । ସ୍ପିଡ କମେଇ ଯଥାସମ୍ଭବ ସତର୍କ ରହିଲା ନିଜର କାରଟାକୁ ଆଶୁ ଏକ୍ସିଡେଣ୍ଟରୁ ବଂଚେଇ ନେବା ଲାଗି । ଉମାଶଙ୍କର ପରିସ୍ଥିତି ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲେ ।

"ଦେ ମା' ହୁଇଲଟା ମୋ ହାତକୁ ।"

"ନା ବାପା ମୁଁ ପାରିବି ।"

ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲା ବଜ୍ରା ।

ଆଗ କାରଟା ଆସି ଯାଇଥିଲା ଖୁବ୍ ପାଖକୁ । ନିମିଷକ ଭିତରେ ବିଜୟାର ଅର୍ଦ୍ଧନଗ୍ନ ଦେହକୁ ପ୍ରାୟ ଲଗି କସ୍ କଲା ଗାଡ଼ିଟା । ସେଇ ନିମିଷରେ ବିଜୟା କାରଟାର ଡ୍ରାଇଭରର୍ ମୁହଁ ଚମକ ଉଠିଲା । ମୁହୂର୍ତ୍ତିକର ଦେଖା ଭିତରେ ସେ ବେଶ ଚିହ୍ନି ପାରିଥିଲା ରଞ୍ଜନକୁ ।

"ବଦ୍‌ମାସ୍ !"

ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ବିଜୟା । କ୍ରୋଧ ଆଉ ଘୃଣାରେ ମୁହଁ ତା'ର ଲାଲ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଗାଡ଼ି ବ୍ରେକ କରି କାର୍‌ଟାର ନମ୍ବର ଦେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ଗାଡ଼ିଟା ଆଖି ଆଗରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ।

ଫେରି ଆସି ବିଜୟା ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଲା ଗାଡ଼ିରେ । ଗାଡ଼ି ପୁଣି ଛୁଟି ଚାଲିଲା ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ । କିନ୍ତୁ ବିଜୟା ମନରୁ ମରି ଯାଇଥିଲା ଫୁଲ୍ ସ୍ପିଡ୍‌ରେ ଗାଡ଼ି ଛୁଟେଇବାର ଆଗ୍ରହ । ମୁହଁ ଉପରୁ ଲିଭି ଯାଇଥିଲା ଡ୍ରାଇଭିଂ ଶିଖିବାର ଚପଳ ଆନନ୍ଦ । ହ୍ୱିଲ ଉପରେ ହାତ ଦେଇ ଭାବୁଥିଲା ସେ ରଞ୍ଜନର କଥା ।

ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲେ ।

"ହଠାତ୍ ଏମିତି ମନମରା ହୋଇଗଲୁ ଯେ ମା !"

"ଦେଖୁ ନାହାନ୍ତି ସେ ଗାଡ଼ିର ମଦୁଆ ଡ୍ରାଇଭରଟାକୁ । ଆଉ ଟିକିଏ ହୋଇଥିଲେ ଯାଇଥିଲା ଆମ କାର୍‌ଟା ଆଉ କ'ଣ... ? ମୁହଁରେ ହସ ଫୁଟାଇବାର ବ୍ୟର୍ଥ ଚେଷ୍ଟା କରି କହିଲା ବିଜୟା ।"

"ସେଥିପାଇଁ ଏତେ ଭାବିବାର କଣ ଅଛି ?"

କହିଲେ ଉମାଶଙ୍କର ।

ବିଜୟା ଅପ୍ରତିଭ ହେଲା । ସତେ ତ ! ସାମାନ୍ୟ ଗୋଟାଏ ଡ୍ରାଇଭରର ବେ-ଆଦପୀ ପାଇଁ ଏତେ ଭାବିବାର କ'ଣ ଅଛି ? ମନର ପ୍ରକୃତ ଭାବ ଲୁଚାଇବାର ଚେଷ୍ଟା କରି ସେ ଗାଡ଼ିର ସ୍ପିଡ଼ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ଏଥର । ଟିକିଏ ଚପଳ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା ।

ବିଜୟାର ମନୋଭାବ ବୁଝି ଉମାଶଙ୍କର ମନେ ମନେ ହସୁଥିଲେ । ସେ ଟାଉର ହୁଇଲ ଧରି ବସିଥିବା ଲୋକଟି ତାଙ୍କର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦୃଷ୍ଟି ଏଡ଼ାଇ ପାରି ନ ଥିଲା । ସେ ମଧ୍ୟ ସେତିକି ବେଳୁ ଭାବୁଥିଲେ ରଞ୍ଜନର କଥା । ବିଜୟା ଯେ ତାକୁ ଦେଖି ଚିନ୍ତାମଗ୍ନ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଏ କଥା ବୁଝିବାକୁ ବାକି ନ ଥିଲା ତାଙ୍କର ।

ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ବସି ଗାଡ଼ି ଚଲାଉ ଚଲାଉ ବିଜୟା ଭାବୁଥିଲା ।

ତା'ର ପାଖରେ ବସି ଦିଗନ୍ତ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଉମାଶଙ୍କର ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲେ ।

ଝାଉଁ ବନ ବୀଥୀ ବନ ଭିତରେ ଦେଇ ଗାଡ଼ି ଛୁଟି ଚାଲିଥିଲା ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ । ମୃଦୁ ମନ୍ଦ ପବନର ହିଲ୍ଲୋଳରେ ଥରି ଉଠୁଥିଲା ବିଜୟାର ଗୋଲାପୀ ଶାଢ଼ୀର ପ୍ରାନ୍ତ । ଷ୍ଟେସନ ହତା ଭିତରକୁ ପଶିଲା କାର୍‌ଟା । ଚୂର୍ଣ୍ଣ କୁନ୍ତଳ କେତୋଟି ମୁହଁ ଉପରୁ ଅପସରେଇ ଦେଇ ଗାଡ଼ିରେ ବ୍ରେକ୍ କଷିଲା ବିଜୟା ; ସିଟ୍‌ରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଡ୍ରାଇଭର ପରି ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ସିଟ୍‌ର ଦରଜା ଖୋଲି ଧରିଲା । ଫୁଟ୍‌ବୋର୍ଡ ଉପରେ ଗୋଟାଏ ପାଦ ରଖି ଓହ୍ଲାଉ ଓହ୍ଲାଉ ଉମାଶଙ୍କର ହସି ଉଠିଲେ । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଜୟା ମଧ୍ୟ ହସି ଉଠିଲା ।

ତା'ପରେ ଦୁହେଁ ଆଗେଇ ଗଲେ ମେନ ଏଣ୍ଟ୍ରାନ୍‌ସ ଦେଇ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଭିତରକୁ । ଟାଇମ୍ ଟେବୁଲ ନିକଟକୁ ଯାଇ ଉମାଶଙ୍କର କହିଲେ—

"ଗାଡ଼ି ଆସିବାକୁ ଆହୁରି ଅଧଘଣ୍ଟାଏ ବିଲମ୍ବ ଅଛି ମା । ବାହାରଆଡ଼େ ବୁଲିବା କାହିଁକି ? ଆ ଟିକିଏ ଚା ଖାଇନେବା ଷ୍ଟଲ୍‌ରେ ।

ବିଜୟ୍ଦା ସେତେବେଳକୁ ସେକେଣ୍ଡ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ଛାଡ଼ି ବାହାରି ଯାଇଥିବା ଗୋଟାଏ ଡାଉନ୍ ପାସେଞ୍ଜର ଟ୍ରେନ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା, କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ନୁହେଁ, ଖାଲି ଏମିତି ।

ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ କଥାରେ ମୁହଁ ବୁଲେଇ ସେ ଟି.ଷ୍ଟଲ ଆଡ଼କୁ ଆଗେଇ ଯିବା ଆଗରୁ ତା ଆଗରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିବା କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଆଡେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇ ସେ ଚମକି ପଡ଼ିଲା ।

ଗୋଟାଏ ସେକେଣ୍ଡକ୍ଲାସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟର ରେଲିଂଟାକୁ ବାଁ ହାତରେ ଧରି ଡାହାଣ ହାତରେ ମୁଣ୍ଡର ପ୍ଲେଟ୍ ହ୍ୟାଟ ଉପରେ ରଞ୍ଜନ ହଲଉଚି ।

ଏକ ଦୋଦୁଲ୍ୟମାନ ହସ୍ତରେ ଖଣ୍ଡେ ଫରଚା ରୁମାଲ୍ ଧରି, ତା'ର ଆଡ଼କୁ ଛଳ ଛଳ ନୟନରେ ଅନେଇ ଠିଆ ହୋଇଚନ୍ତି ଜଣେ ତରୁଣୀ ।

କିନ୍ତୁ ରଞ୍ଜନ· ?

ବିଜୟ୍ଦାର ଅଳ୍ପି ନକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ଗାଡ଼ି ଛୁଟେଇ ସେ ଯେ ବିପରୀତ ଦିଗକୁ ଆଗେଇ ଗଲା ।

ବିଜୟ୍ଦାର ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବରେ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଫେରି ଚାହିଁଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ଅନୁସରଣ କରି ଆଖି ଆଗରେ ସମୁଦାୟ ଦୃଶ୍ୟ ଟି ଧରାପଡ଼ି ଯାଇଚି ତାଙ୍କର । ସେ ମଧ୍ୟ ଚକିତ ସ୍ୱରରେ ଡାକିଲେ ।

"ବିଜୟା ।"

"ଯାଉଛି ବାବା !"

ନିରୋଳା ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ଷ୍ଟ୍ରଲଟି । ଗୋଟିଏ କୋଣରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଗୋଲ୍ ଟେବୁଲ ନିକଟକୁ ଅଗେଇ ଯାଇ ଦୁହେଁ ବସି ପଡ଼ିଲେ ।

ଷ୍ଟେସନରେ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ବିଜୟା ଭାବି ନ ଥିଲା । ଡ୍ରାଇଭିଂ କରିବାର ଉଦ୍ଦାମ ଆନନ୍ଦ ଭିତରେହିଁ ଆଗେଇ ଆସିଥିଲା ସେ ଷ୍ଟେସନକୁ । ଏକ ଅକାରଣ ଅପେକ୍ଷାରେ ମୁହଁରେ ତା'ର ଫୁଟି ଉଠିଲା ବ୍ୟସ୍ତତାର ଛାପ ।

ଉମାଶଙ୍କର ଟିକିଏ ହସିଲେ । କହିଲେ—

"ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲଣି ବୋଧହୁଏ ! କିନ୍ତୁ ସଞ୍ଜୟ ନୂଆ ହୋଇ ପୁରୀକୁ ଆସୁଛି । ତା'କୁ ଷ୍ଟେସନରୁ ଧରିନେଇ ନ ଗଲେ ସେ ହୁଏତ ଅସୁବିଧାରେ ପଡ଼ିବ ।"

ସମସ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତତାର ଚିହ୍ନ ଅପସରି ଗଲା ବିଜୟା ମୁହଁରୁ, ତା' ବଦଳରେ ତା' ମନରେ ଜିଜ୍ଞାସା ଟେକିଁ ଉଠିଲା ସଞ୍ଜୟ······ ? କିଏ ସେ······ ?

ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର କଥାର ସୁଅ କିନ୍ତୁ ବନ୍ଦ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସେତେବେଳଯାଏ ସେ କହି ଚାଲିଥିଲେ—

"ସଞ୍ଜୟ ପିତୃହୀନ ହୋଇପଡ଼ିବା ଆଗରୁ ମୁଁ ତାକୁ ନିଜ ପୁଅ ପରି କୋଳରେ ଅନେକଥର ଧରିଥିଲି । ମୋତେ ପିତା ପରି ଭକ୍ତି ସେ ସବୁ ସମୟରେ କରୁଥିଲା । ତା'ପରେ ତା' ବାପା ତା' ପାଇଁ

ବିଶାଳ ଜମିଦାରୀ ଆଜ ବିଧବା ମା'କୁ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲେ । ମୁଁ ଜୀବନରେ ମୋର ଜଣେ ପରମବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ହରାଇ ବସିଲି ।"

"ଜମିଦାରୀ ଚଳେଇବାକୁ ସଞ୍ଜୟ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ତା'ର ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ ସ୍ପୃହା ତାକୁ ବନ୍ଧନରେ ପକେଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଦେଓ୍ୱାନ ହସ୍ତରେ ଜମିଦାରୀ ଛାଡ଼ି ଦେଇ ସେ ଆଗେଇଗଲା ଇଉନିଭରସିଟିର ବିସ୍ତୃତ ପ୍ରାଙ୍ଗଣକୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଜଣେ ନାମଜାଦା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଛାତ୍ର । ବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପୁରୀ ଆସୁଚି । ଏ ବର୍ଷଟା ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପରମଧନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ମୁଁ ତାକୁ ବାଧ କରିଚି ଏଥିପାଇଁ ।"

ବିଜୟାର ଜାଣିବାକୁ ଆଉ ବାକି ରହିଲା ନି କିଛି । ଉମାଶଙ୍କର ଚା'କପଟା ପାଖକୁ ଉଠେଇ ନେଲେ ।

ଭୁସ୍ ଭୁସ୍ ହୋଇ ଟ୍ରେନ୍‌ଟା ଆସି ପ୍ଲାଟଫର୍ମକୁ ଲାଗି ଠିଆ ହୋଇ-ପଡ଼ିଲା । ଖବରକାଗଜ ବିକାଳିର ଚିତ୍କାର ସହିତ 'ପାନ-ବିଡ଼ି', 'ଚା-ଗରମ'ର ଆବାଜ ମିଶି ସୃଜନ କଲା ଏକ ଶୁଷ୍କ କର୍କଶ ଶବ୍ଦ । ତା'ରି ଭିତରେ ସଞ୍ଜୟ ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡ କ୍ଲାସ କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ ଭିତରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା । ଗୋଟିଏ ହାତରେ ତା'ର ଟିଫିନକାରିଅର୍ ଅନ୍ୟ ହାତରେ ଖଣ୍ଡେ ଇଂଲିଶ୍ ଖବର କାଗଜ ।

ବିଛଣା ଆଉ ସୁଟ୍‌କେଶଟା ପାଇଁ କୁଲିଟେ ଚଢ଼ିଚି କମ୍ପାର୍ଟ-ମେଣ୍ଟ ଭିତରକୁ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଉମାଶଙ୍କର ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ ସଞ୍ଜୟ ପାଖରେ । ସାଙ୍ଗରେ ତାଙ୍କର ବିଜୟା । ପ୍ଲାଟଫର୍ମର ହଜାରେ ଲୋକଙ୍କ ଭିଡ଼ରେ ଜଣେ ଫୁଲ୍‌ପେଣ୍ଟ ପିନ୍ଧା, ଆଧୁନିକ-ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବକ, ଏକ ପକ୍ୱକେଶ, ଧୋତି ପଞ୍ଜାବୀ ପରିହିତ ବୃଦ୍ଧଙ୍କ ପାଦତଳେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇଲେ ।

ଉମାଶଙ୍କର ନିଜର ପ୍ରଥମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାରିଦେବାକୁ ତତ୍ପର ହୋଇ ଉଠିଲେ । ସଞ୍ଜୟ ଆଉ ବିଜୟା ଭିତରେ ଏକ ମାମୁଲି ଧରଣର ପରିଚୟ ହେଲା ଷ୍ଟେସନରେ । ତା'ପରେ ସମସ୍ତେ ଆଗେଇ ଗଲେ, ଚକୋଲେଟ୍ ରଙ୍ଗର ଅଷ୍ଟିନ୍ କାରଟା ପାଖକୁ । ଏକ ଜୀବନ୍ତ ସ୍ପର୍ଶରେ ସ୍ପନ୍ଦିତ ହୋଇ ଉଠିଲା କାର୍‌ଟା । ତା'ପରେ ଛୁଟି ଚାଲିଲା ତା'ର ଗନ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ।

ପଛ ସିଟ୍‌ରେ ବସି ବୃଦ୍ଧ ଉମାଶଙ୍କର ଆଉ ସଞ୍ଜୟ ସୁଖ-ଦୁଃଖ ହେବାରେ ଲଗିପଡ଼ିଚନ୍ତି । ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଗୁଡ଼ିକୁ 'ହଁ' ଆଉ 'ନାହିଁ'ରେ ଉତ୍ତର କରି ସଞ୍ଜୟ ସମାପ୍ତ କରିଦେଇ ଚାହିଁଚି ରାସ୍ତା ଦୁଇକଡ଼ର ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦକୁ ଏକ ଲୋଲୁପ ଦୃଷ୍ଟିରେ । ସେ ଭାବୁଚି କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଆଉ ଶାନ୍ତିଦାୟକ ପୁରୀର ଏଇ ମସୃଣ ରାସ୍ତା ଆଉ ତା ଦୁଇକଡ଼ର ଝାଉଁ ବଣ ।

ରାସ୍ତା ସରିଆସୁଚି ।

ବିଜୟା ଭାବୁଚି ତା' ନିଜ କଥା । ଯାହା ଭାବିବାକୁ ଏତେବେଳଯାଏ ସମୟ ସେ ପାଇନଥିଲା । କ'ଣ ତା'ର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ରଞ୍ଜନର ଉଷ୍ମ ରକ୍ତ, ନା, ରକ୍ତ ମାଂସର ସେଇ ଦେହଟା । କାହାକୁ ନେଇ ସେ କରିବ ତର୍ପଣ ଆଉ ନେବ ତା'ର ବଂଶ ହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ । ଦିନଗୁଡ଼ାକ ତାକୁ ଫାଙ୍କିଦେଇ ବିତିଯାଉଚି ବେଶ୍ । ତା' କାମ ଆଗେଇ ପାରୁନି ଟିକିଏ ହେଲେ । ରଞ୍ଜନର ପତ୍ତା ମଧ୍ୟ ପାଇ ନି ସେ ଆଜିଯାଏ । କେଉଁଠି ରହେ ସେ ଆଉ କେମିତି ସମାଜ ନେଇ ସେ ଚଲେ, ତାହା ଜାଣିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ତା'ର ବଢ଼ି ଯାଉଚି ଅନେକ ପରିମାଣରେ । ଅଥଚ ସେ ଦିଗରେ ପାଦେ ହେଲେ ଆଗେଇ ପାରି ନି ସେ ଆଜିଯାଏ ।

ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଜୟ୍ନା କଣ ତା'ର ପ୍ରତୀକ୍ଷାକୁ କେବଳ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେହିଁ ରଖିଦେବ ? ମନର ସମସ୍ତ ରଙ୍ଗିନ୍ ଆଶାକୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ ସେ ଯେଉଁ ବ୍ରତ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ତା'ର ଉଦ୍‌ଯାପନର ରୂପ କ'ଣ ଏଇଆ ?

ଗାଡ଼ିଟାର ବ୍ରେକ ଦେଇ ଗାଡ଼ିଟାକୁ ସେ ଗାରେଜ୍‌ର ଦୁଆର ମୁହଁରେ ଅଟକାଇ ନେଲା । ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲେ ତିନିଜଣ ଯାକ ।

ବିଜୟ୍ନାର ଚିନ୍ତାରେ କିନ୍ତୁ ପୂର୍ଣ୍ଣଚ୍ଛେଦ ପଡ଼ି ନ ଥିଲା । ଆଗେଇ ଯାଉଁ ଯାଉଁ ସେ କହିଲା ।

"ବାବା, ମୁଁ ଭାରି କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଆପଣମାନେ ଗପ କରନ୍ତୁ । ମୁଁ ପୂଜାରୀକୁ କହିଦେଇ ଯାଉଛି ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ ନେବି ।"

ଉମାଶଙ୍କର ଆପତ୍ତି କଲେନି । ସେ ମନେକଲେ ନୂଆ ଏତେବାଟ ଡ୍ରାଇଭିଂ କରିବା ଫଳରେ ବିଜୟ୍ନା ହୁଏତ କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । କହିଲେ—

"ହଁ ଯା, ମା । ତୋ ପକ୍ଷରେ ବିଶ୍ରାମ ନିହାତି ଦରକାର ।"

ସଙ୍କୁଚିତା ବିଜୟ୍ନା ସିଡ଼ି ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ସେ କିନ୍ତୁ ଏକା ଉମାଶଙ୍କର କୁ ନୁହେଁ, ସଞ୍ଜୟକୁ ମଧ୍ୟ ଫାଙ୍କି ଦେଲା । ଅସଲ କଥା, ସେ ଟିକିଏ ନିର୍ଜନତା ଦରକାର କରୁଥିଲା ।

ନିଜ କୋଠରୀରେ ପ୍ରବେଶ କରି, ତକିଆରେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜି ସେ ଟିକିଏ କାନ୍ଦିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲା । ପୁରୁଣା ଦିନର କେତେଟା ଅଳିଭା ସ୍ମୃତି ମନ ଭିତରେ ତା'ର ତୀବ୍ର ଆଲୋଡ଼ନ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ । ବିଜୟ୍ନାର ମନ ଶାନ୍ତି ପାଇବାକୁ ଅତି ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ....

ରଞ୍ଜନକୁ ପାଶିକାଠରେ ଝୁଲେଇ ଶାନ୍ତି ସେ ପାଇବ କୁଆଡୁ ?

ତା' ପରଦିନ ସକାଳେ— ।

ସଞ୍ଜୟ ସହିତ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ ପଦଚାରଣା କରୁ କରୁ ବିଜୟା ସଞ୍ଜୟ ଆଗେଇ ଯାଇଥିଲେ ଅନେକ ଦୂରକୁ । ପ୍ରଥମ ପରିଚୟ ପରେ ଦି' ଜଣଙ୍କର କଥାବାର୍ତ୍ତାର ସୁଅ ଘନିଷ୍ଠତା ଆଡ଼କୁ ଗତି କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ବିଜୟା କିନ୍ତୁ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋନିବେଶ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ସେ । ଏବଂ ସଞ୍ଜୟ ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଉଥିଲା ମଧ୍ୟ ।

'ଓସେନଭିଉ' ହୋଟେଲ ଆଗରେ ପହଞ୍ଚି ସଞ୍ଜୟ କହିଲା—

"ସମୁଦ୍ରରେ ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ଦେଖିବାର ଉଦ୍‌ବେଗ ଭିତରେ ଚା' କଥା ମୁଁ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲି ଏକେବାରେ ।" ଆସନ୍ତୁ ଏଇ ହୋଟେଲଟାରେ ଆପାତତଃ ସେ ପର୍ବଟା ଶେଷକରି ନିଆ ଯାଉ ।

"ଆଚ୍ଛା ଚାଲନ୍ତୁ" କହି ଅନ୍ୟମନସ୍କ ବିଜୟା, ସଞ୍ଜୟ ସହିତ ପାଦ ବଢ଼ାଇଲା ସେଇ ହୋଟେଲ ଆଡ଼କୁ ।

'ଓସେନଭିଉ' ହୋଟେଲର ବିରାଟ ହଲ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଟେବୁଲ ଅଧିକାର କରି ଦୁହେଁ ବସିଲେ । ବୟକୁ ଡାକି ସଞ୍ଜୟ କିଛି ଜଳଖିଆ ଓ ଚା ଆଣିବାକୁ କହି ପୁଣି ବିଜୟା ସହିତ ଗପ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲା ।

"ବୀସ୍ତବିକ୍ ବଡନ ଏଇ ପୁଣ୍ୟଧାମ" ସଞ୍ଜୟ ତା'ର ପୂର୍ବ ଆଲୋଚନାର ଖିଅ ଯୋଡୁଥିଲା । "ଏଠାକୁ ଆସି ମନେ ହୁଏ ନୀଳାଚଳର ଉଚ୍ଚ ଆସନରେ ବସି ସୃଷ୍ଟି, ସ୍ଥିତି, ସଂହାର ପ୍ରତୀକ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଶ୍ରୀ ମୂର୍ତ୍ତି ଯେପରି ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ପରିଚାଳନାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଚନ୍ତି । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ପବିତ୍ର ଭୂଇଁରେ ପାଦ ଦେଲାମାତ୍ରେ ଏକ ଅପୂର୍ବ ପୁଲକରେ ପ୍ରାଣ ମନ ଭରିଯାଏ । ଲାଗେ ବିଶ୍ୱସ୍ରଷ୍ଟାର ଏଇ ଖାସ-ମହଲରେ, ନୀଳଚକ୍ରର ପତିତପାବନ ଧ୍ୱଜା ତଳେ, ଯେମିତି ନାହିଁ ଭୟ, ନାହିଁ ଭ୍ରାନ୍ତି । ସାମ୍ୟ ମୈତ୍ରୀର ଏଇ ପବିତ୍ର ପୀଠରେ ଅଛି ଯେପରି ଖାଲି ବିମଳ ଶାନ୍ତି ଆଉ ଅଫୁରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ......"

ହଠାତ୍ ଭାବପ୍ରବଣ ସଞ୍ଜୟର ତନ୍ମୟତା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ସେ ଦେଖିଲା ହଲର କୋଠରୀର ଭିତର ପଟ ଦରଜା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ବିଜୟା କିପରି ଉତ୍ତେଜିତ ହୋଇ ଉଠୁଚି ।

"କଣ ହେଲା ଆପଣଙ୍କର ?"

ସଞ୍ଜୟ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ।

"କିଛି ନାହିଁ ।"

ନିଜକୁ ସଂଯତ କରିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁ କରୁ କହିଲା ବିଜୟା, "ମୋତେ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ।" କହି ଚେୟାର ଛାଡ଼ି ଛିଡ଼ା ହେଲା ସେ । ସେତେବେଳକୁ ରଞ୍ଜନ ଦୁଆର ଠେଲି ହଲ ଭିତରେ ପାଦ ରଖିଥିବା, ବିଜୟା ଦ୍ରୁତ ଚଳନ କରୁ କରୁ ଧୀରେ ଆଗେଇ ଯାଉଥିଲା ତା' ଆଡ଼କୁ ।

ବିଜୟା ଉପରେ ରଞ୍ଜନର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିବାକ୍ଷଣି ଚମକି ଉଠିଲା ସେ । ତା'ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ଲାଗି ବିସ୍ମୟ ବିମୂଢ଼ ହୋଇ ଥମକି

ଠିଆ ହେଲା । ମୁହଁ ତା'ର ଶେଥା ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରମୁହୂର୍ତ୍ତିରେ ନିଜକୁ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ସେ ପ୍ରଥମେ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲା ।

"ଆରେ ବିଜୀ ଯେ ! ତମେ କେଉଁଦିନ ?"

ରଞ୍ଜନର କଣ୍ଠରେ ନକଲି ବିସ୍ମୟ ।

ଘୃଣା ଆଉ କ୍ରୋଧରେ ଜଳି ଉଠୁଥିଲା ବିଜୟାର ଅନ୍ତର । ନିଜକୁ ସଂଯତ କରୁ କରୁ ସେ ମଧ୍ୟ କହି ଉଠିଲା—ବିସ୍ମୟ ବିହ୍ୱଳ କଣ୍ଠରେ—

"ଆରେ ରଞ୍ଜୁ ଭାଇ ଯେ !" ରଞ୍ଜନର ଡାକନାମ ରଞ୍ଜୁ । "ତୀର୍ଥ କରିବା ଭଳି ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି କେବେଠୁଁ ହେଲା ତମର ?"

କହୁଁ କହୁଁ ଆଗେଇ ଯାଇ ରଞ୍ଜନକୁ ଘେନି ଆସିଲା ସେମାନେ ଯେଉଁ ଟେବୁଲ ପାଖରେ ବସିଥିଲେ ସେଇ ଟେବୁଲ ପାଖକୁ । ସଞ୍ଜୟ ସେଠି ଏକୁଟିଆଟି ହୋଇ ବସି ବିସ୍ମୟ ବିସ୍ଫାରିତ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ବିଜୟା ଓ ରଞ୍ଜନ ଆଡ଼କୁ ।

"ଏ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମାନ୍ ସଞ୍ଜୟ ମହାପାତ୍ର ଏମ୍,ଏ, ମୋର ବନ୍ଧୁ ।" ତା' ପରେ ରଞ୍ଜନ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ—"ଏ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମାନ୍ ରଞ୍ଜନ ରାୟ । ତୁଳସୀପୁର ଜମିଦାରଙ୍କର କନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ଏବଂ ମୋର ଭାବୀ ଭଗିନୀପତି ।"

ନାଟକୀୟ ଭଙ୍ଗିରେ ଏତକ କହି ଅତି ସାବଧାନତା ସହକାରେ ବିଜୟା ରଞ୍ଜନର ଭାବାନ୍ତର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ବିଜୟା ରଞ୍ଜନକୁ ତା'ର ଭାବୀ ଭଗ୍ନୀପତି ରୂପେ ପରିଚିତ କରାଇ ଦେଲା ବେଳେ, କ୍ଷଣକ ଲାଗି ରଞ୍ଜନର ମୁହଁରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ବିସ୍ମୟ । ପର ମୁହୂର୍ତ୍ତିରେ ଆନନ୍ଦରେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା ସେ

ମୁହଁ । ବିଜୟା ବୁଝିଲା ରଞ୍ଜନ ମୁହଁରେ ଆନନ୍ଦର ଏ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳତା ତା'ର ଭାବୀ ଭଗ୍ନୀପତି ହେବାର ଗୌରବ ବହନ କରି ନାହିଁ । ବରଂ ବିଜୟା କଥାରେ ମନରୁ ତା'ର ମସ୍ତବଡ଼ ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା କଟି ଯାଉଛି । ସେ ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇଛି ଯେ ଲାଲସପୁରରେ ଅତି ସାବଧାନତା ସହକାରେ ସେ ଯେଉଁ ପୈଶାଚିକ କର୍ମ ସମ୍ପନ୍ନ କରି ଆସିଛି ବିଜୟା ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ବି ଜାଣେ ନାହିଁ ।

ତା'ପରେ ରଞ୍ଜନର ଆନନ୍ଦୋଜ୍ଜ୍ୱଳ ମୁହଁ ଉପରେ ହଠାତ୍ ଘୋଟି-ଆସିଲା ଦୁଃଖ ଆଉ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟର ଏକ କୃତ୍ରିମ ଆବରଣ । ବିଜୟା ବୁଝିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ନର ପିଶାଚ ଗାଁ ଖବର କହିବା ଛଳରେ ରଙ୍ଗ ଦେଇ ଅକୁଣ୍ଠିତ ଚିତ୍ତରେ ଗାଇ ବସିବ ସ୍ୱ-କୃତ ଦୁଷ୍କର୍ମର କରୁଣ କାହାଣୀ । ହୁଏତ ନିଜ ହାତରେ ଅଗ୍ନି—ସମାଧି ଦେଇଥିବା ପ୍ରେୟସୀ ମିନତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତା'ର ଗଣ୍ଡବାହି ଝରି ପଡ଼ିବ ଧାର ଧାର ଅଶ୍ରୁ । ଅସହାୟା ବିଜୟାର ଦୁଃଖରେ ତା'ର ଛାତି ଥରାଇ ବାହାରି ଆସିବ ପଞ୍ଜରାଭେଦୀ ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ । ରଞ୍ଜନର ଏ ଅଭିନୟ ବିଜୟା ସହି ପାରିବନି ହୁଏତ । ଫଳରେ ସେ ଜ୍ଞାନ ହରାଇ ବସିବ ।

ବିଜୟା ଚାହୁଁ ନ ଥିଲା ତା'ର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପ ନେଇ ରଞ୍ଜନକୁ ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଭେଟିବାକୁ । ଯୁକ୍ତି ରଞ୍ଜନକୁ ସମ୍ମୁଖ ସଂଗ୍ରାମରେ ଭେଟିବା ଭଳି ସାହାସ ନ ଥିଲା ବିଜୟାର । ଯେତେହେଲେ ନାରୀ, ଅବଳା ସେ । ସେ ଚାହୁଁ ଥିଲା କୌଶଳରେ କାମ ହାସଲ କରିବାକୁ । ରଞ୍ଜନର ଅଭିନୟ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ବିଜୟା ଅତି ତର ତରରେ କହିଲା— "ଆଉ ଦିନେ ଆସି ତୁମ ଠାରୁ ଗାଁ ଖବର, ଘରର ହାଲଚାଲ ଶୁଣିଯିବି । ଏଇଠି ରହୁଛଟି ତୁମେ ? ଆଜି ମୁଁ ବଡ଼ ବ୍ୟସ୍ତ । କ୍ଷମା କରିବ ।"

ରଞ୍ଜନ ବିଜୟାଠାରୁ ଏତେ ଶିଘ୍ର ଓ ସୁବିଧାରେ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରୁ ନ ଥିଲା । ବିଜୟାର ଏ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଦୁବ ଖୁସି ହେଉଥିଲା ସେ ମନେ ମନେ ।

"ଆଉଦିନେ ତ ଆସିବ ବୁଝିଲି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ଅନ୍ତତଃ ମୋ ସହିତ ଟିକିଏ ଚା ଖାଇଯିବାକୁ କ'ଣ ହାତରେ ସମୟ ନାହିଁ ତମର ?"

ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ତେଯାର ଛଡ଼ା ଛଡ଼ା ଲୌକିକ ଭଦ୍ରତା ଦେଖାଇ ଏତିକି କହିଲା—ରଞ୍ଜନ ।

"ନା ରଞ୍ଜୁଭାଇ, ଆଜି ଥାଉ । ତୁମେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ କାମଟା ସାରିନେଇଛୁ ଆମେ ।"

ନମସ୍କାର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପରେ ବିଜୟା ଓ ସଞ୍ଜୟ ଚାଲିଗଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ବାଟ ବଳେଇ ଦେଇ ରଞ୍ଜନ ଫେରିଆସିଲା ପରିଚିତଙ୍କ ଟେବୁଲଟା ପାଖକୁ ।

ବିଜୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତା'ର ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା କଟି ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଚାଲିଗଲା ପରଠୁ ରଞ୍ଜନ କାହିଁକି କେଜାଣି ଅତି ଶାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ମନଟା ତା'ର ଅକାରଣରେ ଖରାପ ହୋଇଗଲା ହଠାତ୍ । ପୁରୀବାସର ଏଇ କେତେଦିନ ପରେ ସେ ଆଜି ପ୍ରଥମ କରି ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା, ପୁରୀ ସେ ଯେତେ ଶିଘ୍ର ଛାଡ଼ି ପାରେ, ତା ପକ୍ଷରେ ସେତେ ମଙ୍ଗଳ । ଏପରିକି ପୁରୀରେ ଆଉ ମୁହୂର୍ତ୍ତେ ରହିବାକୁ ମନ ତା'ର ଚାହୁଁ ନ ଥିଲା । ଅଥଚ ପୁରୀବାସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତା'ର ସଫଳ ହୋଇନାହିଁ ।

ନିଜର ଏ ଆକସ୍ମିକ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲା ରଞ୍ଜନ । ତା'ର ଏ ଅକାରଣ ଉଦବେଗର ହେତୁ ଖୋଜି ପାଉ ନ ଥିଲା ସେ । ଭାରି ବିରକ୍ତ ଲାଗିଲା ତାକୁ । ନିଜର ଏ ଅକାରଣ ଦୁର୍ବଳତା ତା'ର ଅସହ୍ୟ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ସମସ୍ତ କଥା ଉଡେଇ ଦେଇ ଯେତିକି ଚିନ୍ତା କରି ବସୁଥିଲା ସେ, ସେତିକି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଏକ ଧନ୍ଦା ଭିତରେ ।

ଟେବୁଲ ଉପରେ କଫି କପ୍‌ଟା ରଖି ଦେଇ ବୟ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଅପସରି ଯାଇଥିଲା । ତାକୁ ପଛରୁ ଡାକି କଫି ଫେରାଇ ନେଇ ଗୋଟିଏ ପେଗ୍ ହୁଇସ୍କି ଆଉ ସୋଡା ଆଣିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲା ରଞ୍ଜନ । ସାହେବଙ୍କର ସକାଳୁ ହଠାତ୍ ଏ ରୁଚି ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବୟ ଟିକିଏ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ତା'ର ହେତୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅକାରଣ ମୁଣ୍ଡ ନ ଖେଳାଇ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଆଦେଶ ପାଳନ କଲା ସେ ।

ରଞ୍ଜନର ଜୀବନ ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ ସବୁଦିନେ । ଭଦ୍ର ମୁଖୋସର ଅନ୍ତରାଳରେ ଆତ୍ମଗୋପନ କରି ସେ ଯେତେବେଳେ ଭଦ୍ର ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ, ସେତେବେଳେ ତା'ର ଅଭିନୟର ଏତେ ଟିକିଏ ଖୁଣ ନ ଥାଏ । ସେତିକିବେଳେ ଅନେକ ଭଦ୍ରବଂଶ ସହିତ ପରିଚିତ ତା'ର ଘନିଷ୍ଠ ହୋଇ ଉଠେ । ଖୁବ୍ ଜାକଜମକରେ ଜୀବନଟାକୁ ସେତିକିବେଳେ ସେ ଉପଭୋଗ କରିନିଏ ।

କିନ୍ତୁ ଏଇ ଜୀବନ ତା'ର ଅସୀମ ନୁହେଁ । ବରଂ ଏପରି ଜୀବନ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରିପକାଏ ବେଶି । ଆଉ ମନ ଚାହେଁ ସବୁବେଳେ ତା'ର ସତ୍ୟ ପରିଚୟ ନେଇ ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ । ରଞ୍ଜନର ଭଦ୍ର ପରିଚୟ ଏଇ ସଂଭ୍ରାନ୍ତ ଜମିଦାର ତନୟ ହେଲେହେଁ ତା'ର

ଅସଲ ପରିଚୟ—ସେ ଏକ ସ୍ୱଭାବ ଅପରାଧୀ । ସେ ଡାକୁ, ଖୁନୀ ଏବଂ ଜୁଆଚୋର ।

ରଞ୍ଜନ ସମୁଦ୍ର କୂଳର ସେଇ ହୋଟେଲଟିରେ ବାସ କରୁଥିଲା ତା'ର ଛଦ୍ମ ପରିଚୟ ନେଇ । ଏବଂ ସେଇ ପରିଚୟ ନେଇ ପୁରୀର ଧନଶାଳୀ ସମାଜରେ ଅଳ୍ପଦିନ ଭିତରେ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରି ପାରିଥିଲା । ଏପରିକି ସେଇ ପରିଚୟ ଓ ନିଖୁଣ ଅଭିନୟର ଜୋରରେ ସୁହାସିନୀ ଭଳି ଏକ ଝିଅର ବୁଲିଲା ସହିତ ଅବାଧ ମିଳାମିଶାର ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରି ଥିଲା, ଏବଂ ସୁହାସିନୀର ଲକ୍ଷପତି ପିତା, ପ୍ରଫେସର ଚୌଧୁରୀଙ୍କ ଭଳି ରଞ୍ଜନକୁ ଜାମାତା ରୂପେ ପାଇ ଧନ୍ୟ ହେବାର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲେ । ସରଳା ସୁହାସିନୀ ନିଜକୁ ଭଲ ନିର୍ବିଚାରରେ ଢାଳି ଦେଇଥିଲା ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ଭଦ୍ର ମୁଖୋସ ଧାରୀ, ଚରିତ୍ରହୀନ ଏଇ ନରପିଶାଚର ପାଦତଳେ ।

ସେଇମିତି ଅତୀତର କେତେଦିନ ସେ କଟାଇ ଦେଇ ପାରିଥାନ୍ତା ହୁଏତ କିନ୍ତୁ ବିଜୟା ସହିତ ଆଜି ସକାଳର ଏଇ ଦେଖା ପରଠୁ ସେ ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଅନୁଭବ କରୁଛି ତା'ର ପୁରୀବାସର ଏଇ ଜୀବନ ଉପରେ ଯବନିକା ଟାଣି ହେବାର ସମୟ ଆସି ଯାଇଛି । ସେ ବହୁ ଚେଷ୍ଟାକରି ମଧ ତା'ର ଅନ୍ତରର ଏ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ପାରୁନଥିଲା ।

ବୟ ଗୋଟିଏ ସୁଦୃଶ୍ୟ କାଚ ଗ୍ଲାସରେ ସୋଡ଼ା ମିଶ୍ରିତ ସ୍କଚ ହୁଇସ୍କିର ଗୋଟାଏ ପେଗ ଆଣି ଟେବୁଲ ଉପରେ ଥୋଇ ଦେଇ ଗଲା । ଏକ ନିଶ୍ୱାସରେ ସେତକ ଶେଷକରିଦେଇ ଗୋଟାଏ ମାର୍କୋଭିଚ ସିଗାରେଟରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କରି ଚେୟାର ଛାଡ଼ିଲା

ଭଞ୍ଜନ । ସମୁଦ୍ର କୂଳଆଡ଼, ଟିକିଏ ବୁଲିଆସି ସକାଳର ଅକାରଣ ଭାରାକ୍ରାନ୍ତ ମନଟାକୁ ବଦଳାଇ ନେବାପାଇଁ ସମୁଦ୍ର କୂଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପାଦ ବଢ଼ାଇଲି ।

କୁହୁଡ଼ିଘେରା ଗୋଟିଏ ଧୂସର ସକାଳ ।

ଛଟପଟ ହୋଇ ବିଜୟା ରାତଟି କାଟିଦେଲା । ସକାଳ ହେବାକୁ ଅନେକ ବିଳମ୍ବ ଥାଉଁ ଥାଉଁ ବିଛଣା ଛାଡ଼ି ଉଠି ପଡ଼ିଲା । ମୁହଁ ଓ ଆଖିରେ ତା'ର ଅନିଦ୍ରାର ଛାପ ।

କରଣୀୟ କିଛି ନପାଇ ଆପାତତଃ ପ୍ରାତଃକୃତ୍ୟ ଶେଷ କରି ନେବାକୁ ତତ୍ପର ହୋଇ ଉଠିଲା ବିଜୟା । ପୂର୍ବବାସର ପ୍ରଥମ ସମୟରେ ସକାଳୁ ସେ ଭ୍ରମଣ କରି ଦେହ ପକ୍ଷରେ ଅବଶ୍ୟ କରଣୀୟ ବ୍ୟାୟାମ କରି ନେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ଉପଦେଶ ଫଳରେ ଏବେ ଛୋଟ କୋଠରୀଟି ତା'ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଉଠିଛି ନାନା ପ୍ରକାର ବ୍ୟାୟାମ ଉପକରଣରେ । ସକାଳୁ ଉଠି ଝାଡ଼ାଝାଡ଼ା ସାରି ସେଇ ସବୁକୁ ନେଇ ଘଣ୍ଟାଟିଏ ତାକୁ କଟାଇବାକୁ ହୁଏ । କେତେଟା କଷ୍ଟ ଏକ୍ସରସାଇଜ୍ ପରେ ସେ ସେତେବେଳେ ଚେଷ୍ଟ ଏକ୍ସପାଣ୍ଡରକୁ ନେଇ ଲାଗି ପଡ଼ିଥିଲା ସେତିକିବେଳେ ଦୁଆରେ ତା'ର ଧକ୍କା ପଡ଼ିଲା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସଞ୍ଜୟର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଶୁଣାଗଲା—

"ବିଜୟା·····ବିଜୟା ··!"

ବିଜୟା ଦେହରେ ଥିବା ସେତେବେଳକାର ପୋଷାକକୁ ନେଇ ଦୁନିଆଁ ର କୌଣସି ମଣିଷ ଆଗରେ ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିବା ଅସମ୍ଭବ ଥିଲା । ସେ କହିଲା—

"ଆର କୋଠରୀରେ ଟିକିଏ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଆପଣ । ମୁଁ ଏଇ ଯାଉଚି ।"

ଟିକିଏ ପରେ, ଏକ ଭଦ୍ରଭାବରେ ଶାଢ଼ୀଟିକୁ ଦେହ ଉପରେ ଗୁଡ଼େଇ ନେଇ ସଞ୍ଜୟ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା ସେ । ସଞ୍ଜୟ ସେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଆର୍ମଚେୟାର ଉପରେ ନିଜର ଦେହଟିକୁ ଲୋଟାଇ ଦେଇ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହୋଇ ଗାଉଥିଲା ଗୋଟିଏ ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ରେକର୍ଡର ଗୀତ । ବିଜୟା ଆସିବାର ବିଳମ୍ବରେ ମୁହଁରେ ତା'ର ପଡ଼ିଥିଲା ବ୍ୟସ୍ତତାର ଛାପ । ଗୀତର ସୁରଟା କିନ୍ତୁ ବିଜୟାକୁ ସୁନ୍ଦର ମନେ ହେଲା । ସେ କହି ଉଠିଲା—

"ବାଃ, ଆପଣ ଗୀତ ବି ଗାଇ ଜାଣନ୍ତି ?"

ମୁହଁରେ ତା'ର ସ୍ମିତ ହସ ।

"ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲ ନା କଣ ? କିନ୍ତୁ ବିଜୟା ! ପରିହାସର ବେଳ ଏ ନୁହେଁ । ଶିଘ୍ର ବାହାରି ପଡ଼ । ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ଯିବା । କୋଣାର୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ମୋର ଦେଖା ହୋଇନି ଆଜିଯାଏ । କି ଦୁର୍ଭାଗା ମୁଁ । ଯେଉଁ ମନ୍ଦିର ଗାତ୍ରରେ ଅଙ୍କିତ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶିଳ୍ପକଳା ଜଗତ ସମକ୍ଷରେ ଉତ୍କଳୀୟଙ୍କୁ ଶୀର୍ଷ ସ୍ଥାନ ଦେଇ ପାରିଚି, ଯାହାର ଆକର୍ଷଣୀ ଶକ୍ତି ପୃଥିବୀର ପ୍ରତି କୋଣରୁ ବହୁ ଜନତା ଟାଣି ଆଣି ପାରୁଛି ତାକୁ ଆଜିଯାଏ ଦେଖି ପାରିଲି ନି ।" ଟିକିଏ ନୀରବ ରହି ପୁଣି ସଞ୍ଜୟ କହିଲା—

"ତୁମେ ଦେଖିଚ ବିଜୟା, ଆମ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷଙ୍କର ସେଇ କାରିଗରୀ ?"

ସଞ୍ଜୟର ବକ୍ତୃତାରେ ଅତିଷ୍ଠ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ବିଜୟା । ମୁଣ୍ଡରେ ତା'ର ଏ ପାଗଳାମି କାହିଁକି ଯେ ଯୁଟିଚି ଆଜି ସେ ବୁଝିପାରୁ ନ ଥିଲା । ତଥାପି ସଞ୍ଜୟର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ସେ ଦେଲା ଅତି ସଂକ୍ଷେପରେ "ଦେଖିଚି ।"

"କାଲି ପୁଣିଥରେ ଦେଖି ଅସିବାର ଯୋଜନା ତମର ଥିବ ନିଶ୍ଚୟ । ବାବା ଯିବେ । ମୋଟରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇ ସାରିଚନ୍ତି ସେ । ବାବା, ତମେ ଆଉ ମୁଁ । ଶିଘ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପଡ଼ । ମୁଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଇନି ଏତେବେଳଯାଏ । ଖବରଟା ଦେବାଲାଗି ଛୁଟି ଅସିଲି ଆଗ ।"

ସଞ୍ଜୟ ଚାଲି ଯିବାକୁ ବସିଲା । ପଛରୁ ଡାକି ବିଜୟା କହିଲା—

"ମୋ ପାଇଁ ବାବା ଚିନ୍ତା କରିବେ ନି ଆପଣ କହି ଦେବେ । ମୁଁ ଟିକିଏ ଅସୁସ୍ଥ ଅନୁଭବ କରୁଚି । ଆପଣମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗ ହେଇ ପାରୁନି ଆଜି । ଆପଣ ଏଥର ଯାଆନ୍ତୁ । ପୁଣିଥରେ ଗଲାବେଳକୁ ନିଶ୍ଚୟ ସାଥି କରିବି ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ । କାରଣ କୋଣାର୍କର ଶିଳ୍ପ ଚେନି ପୁଣ୍ୟ ଥରେଟିଏ ଦେଖି ଚୁପ ଚାପ୍ ବସିରହି ହୁଏ ନା ।"

ସଞ୍ଜୟ ଦୁଃଖିତ ଓ ଟିକିଏ ବିରକ୍ତିର ଭାବ ଦେଖାଇ ଚାଲିଗଲା । ବିଜୟା ସେଇଠି ବସି ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହି ସମୟରେ ରମାଣିଙ୍କର ପ୍ରବେଶ କଲେ ସେଇ ଘରେ । କହିଲେ—

"ବଡ଼ ଚିନ୍ତାରେ ପଡେଇଲୁ ମା ! ଅସୁସ୍ଥ କିଛି ବେଶି ରକମର ହୋଇ ପଡିନୁ ତ ? ଡାକ୍ତର ଡାକିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ବୋଧହୁଏ ?"

ଏତେ ଚିନ୍ତାରେ ବି ବିଜୟା ଟିକିଏ ହସିଲା । କହିଲା, "ମୋ-ପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବାର କିଛି ନାହିଁ ବାବା ! ଆପଣ ଯାଆନ୍ତୁ, ସଞ୍ଜୟ ଭାଇଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ । ମୁଁ ବେଶ୍ ଚଳିଯିବି ।"

ଉମାଶଙ୍କର ତଥାପି ଆଶ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । କହିଲେ "ଦରକାର ମନେକଲେ ମୋର ସେଇ ଡାକ୍ତର ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ଡକାଇବୁ ! ପିଲାଟା ଆଜଯାଏ କେଶାଙ୍କ ଦେଖିନି । ନ ହେଲେ ମୁଁ ହୁଏତ ଅଟକି ଯାଇଥାନ୍ତି ।"

ସେ ଚାଲିଗଲେ ।

କିଛି ସମୟ ପରେ, ମଟର ଷ୍ଟାର୍ଟ ହେବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ତା'ପରେ ଚକୋଲେଟର ଅଷ୍ଟିନଟା ବଗିଚାର ଗେଟରୁ ବାହାରି ଆଗେଇ ଚାଲିଲା ସମୁଦ୍ରକୂଳ ରାସ୍ତାଧରି । ଗୋଟାଏ ଧୂଳି ବଉଦ ପଛରେ ରଖି ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ଗାଡିଟା । ବିଜୟା ଦୋତାଲାର ଝରକା ବାଟେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ସେଇଆଡ଼କୁ ।

ଚାକର ସୁଚିଆ ଆସି ଚା' ଦେଇଗଲା । ବିଜୟା ଚା' କପଟା ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଉଠାଇ ନେଇ ସମୁଦ୍ରକୂଳ ଆଡ଼କୁ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଝରକା ନିକଟରେ ଆସି ଠିଆ ହେଲା । ସମୁଦ୍ର ବେଳାର ସମବେତ ଜନତା ଆଡ଼କୁ ଶୂନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଚା' ପିଇବାକୁ ଲାଗିଲା ବିଜୟା । ହଠାତ୍ ତା'ର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଲା, ପରିଚିତ ଗୋଟିଏ ମୂର୍ତ୍ତି ଉପରେ । ରଞ୍ଜନ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଜନ ବିରଳ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ପଦଚାରଣା କରୁଥିଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ଖୁବ୍ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ଦେଖୁଥିଲା ଚାରିଆଡ଼କୁ । ଗତି ଆଉ ଭାବଭଙ୍ଗୀ ଭିତରେ ତା'ର ସ୍ପଷ୍ଟ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା ବ୍ୟଗ୍ର ପ୍ରତୀକ୍ଷା । ମୁହଁରେ ଲାଗି ରହିଥିବା ସିଗାରେଟଟାରୁ ମୁହୁର୍ମୁହୁ ଧୂଆଁ ବାହାରି ବାୟୁମଣ୍ଡଳ ଧୂମାୟିତ କରି

ତୋଳୁଥିଲା । କିନ୍ତୁ କାହାପାଇଁ ଏ ଆକୁଳ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ? ବିଜୟା ଚିନ୍ତା କଲା । ସୁହାସିନୀ ? ନା, ସୁହାସିନୀଙ୍କୁ ନେଇ ବେଳା ଭ୍ରମଣ ଇଚ୍ଛାଥିଲେ ଦୁହେଁତ ଅଳ୍ପକ୍ଷଣରେ ସାଙ୍ଗ ହୋଇ ଆସି ପାରିଥାନ୍ତେ । ତେବେ କ'ଣ ତା'ର ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ ? ନା ତା' ମଧ୍ୟ ହେବାର କଥା ନୁହଁ । ସେଦିନ ତ ତା'ମନରୁ ବିଜୟା ସମସ୍ତ ଦୁଃଶ୍ଚିନ୍ତା ଦୂରକରି ଦେଇଛି । ଜାଣୁ ଜାଣୁ ସେ କହିଁକି ବିଜୟାର ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ଉପରକୁ ନିଜକୁ ଟାଣି ଆଣି ଜଞ୍ଜାଳ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

ବିଜୟା କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା । ହଠାତ କ'ଣ ଭାବି ସୁରୁଆକୁ ଡ଼ାକିଲା ସେ । ଝରକା ପାଖକୁ ତା'କୁ ଡ଼ାକି ନେଇ ରଞ୍ଜନକୁ ଚିହ୍ନାଇ ଦେଇ କହିଲା—

"ତୁ ଯା, ଖୁବ୍ ସାବଧାନ ହୋଇ ସେ ବାବୁଟି ଉପରେ ନଜର ରଖିବୁ । ଏବଂ କିଏ ତା'ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିବ ଓ ସେମାନେ କ'ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ, ଦୂରରେ ଥାଇ ସବୁ ଶୁଣି ଆସିବୁ । କିନ୍ତୁ ସାବଧାନ, ତୁ ଯେଉଁ ବୋକା, ତୁ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛୁ, କିମ୍ବା ତାଙ୍କର କଥା ଶୁଣିବାକୁ ଯାଉଛୁ, ଏକଥା ଯେମିତି କେହି ବୁଝି ନ ପାରନ୍ତି । କ'ଣ ପାରିବୁ ?"

"ପାରିବି ମା, ଇଏ ଅଉ ଗୋଟାଏ ବଡ କଥା କ'ଣ ?"

ଉତ୍ତର ଦେଲା ସୁରୁଆ ।

"ତୋ ମନେ ମନେ ଖୁବ୍ ସାନ କଥା ନା ? ଜାଣୁ, ସେ ବାବୁଟି ଯଦି ଜାଣେ, ତୋତେ ଏକାଥରକେ ଗୁଳି କରିଦେବ । ହଉ ଯା, ଅଉ ସମୟ ନଷ୍ଟ କର ନା, ମୁଁ ଏଇଠି ଥାଇ ଦେଖୁଛି ।"

ସୁରୁଆ ଚାଲିଗଲା । ବିଜୟା ଝରକାର ସ୍କ୍ରିନଟା ଟାଣି ଦେଇ ଝରକା ପାଖକୁ ଚେୟାରଟା ଟାଣି ନେଇ ବସି ରହିଲା ସେଇଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ।

ସୁରୁଆ ବାହାର ଯିବାର ଅଳ୍ପସମୟ ପରେ ବଜସ୍ମା ଦେଖିଲା ଦୁ’ଟା କଦର୍ଯ୍ୟ ଚେହେରାର ବେଶ ସୁସ୍ଥ ସବଳ ଲୋକ ଆଗେଇ ଯାଉଚନ୍ତି ରଞ୍ଜନ ଆଡ଼କୁ । ରଞ୍ଜନର ଭାବଭଙ୍ଗୀରେ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲା ସନ୍ତୋଷର ଚିହ୍ନ । ଅଧପୋଡ଼ା ସିଗାରେଟଟାକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ସେ ମଧ୍ୟ ପାଦେ ପାଦେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଥିଲା ଏମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ।

ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଗୁଆ, ନଡ଼ିଆ, ଫୁଲ ଆଦି ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ଗୋଟିଏ ବୁଢ଼ୀ ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଗୋଟିଏ ନିର୍ବୋଧ ବୋକା ମଫସଲ ଯୁବକ ସମୁଦ୍ରସ୍ନାନ ପାଇଁ ଗୁଆ, ନଡ଼ିଆ, ଫୁଲ କିଣୁଥିଲା ଓ ତା’ର ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷାରେ ବୋଧହୁଏ ଥରକୁ ଥର ଚାହୁଁଥିଲା ଏଇ ଆଡକୁ । ମଝିରେ ମଝିରେ କ’ଣ ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଇ କହୁଥିଲା ମଧ୍ୟ । ବୋଧହୁଏ ସେଇ ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

ବଜସ୍ମା ସୁରୁଆର ଅଭିନୟ ଦେଖି ହସୁଥିଲା ଏବଂ ତାରିଫ କରୁଥିଲା ଏଇ ବୋକା ଟୋକରଟିର ବୁଦ୍ଧିକୁ ।

ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚମିନିଟି ଧରି ସେ ଦୁ’ଜଣ ଗୁଣ୍ଡା ପ୍ରକୃତିର ଲୋକ ସହିତ ରଞ୍ଜନର କ’ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା ପରେ ସେ ଦୁ’ଜଣ ରଞ୍ଜନକୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ଚାଲିଗଲେ । ରଞ୍ଜନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ମନରେ ସିଗାରେଟରେ ନିଆଁ ଧରାଇ, ଛଞ୍ଚି ଘୂରାଇ ଘୂରାଇ ଚାଲିଲା ତା’ର ଅପେକ୍ଷମାଣ ରିକ୍ସାଟା ଆଡ଼କୁ । ସୁରୁଆ ଅଗାଧୁଆ ଗୁଆ, ନଡ଼ିଆତକ ସମୁଦ୍ରକୁ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ ଦ୍ରୁତ ପଦକ୍ଷେପରେ ଘର ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲା ।

ସିଢ଼ି ଉପରେ ସୁରୁଆର ପାଦ ଶବ୍ଦ ଶୁଭିଲା । ବଜସ୍ମା ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

ଗୋଟାଏ ଦୁ’ଟା ପାଉଛ ତଳୁ ସୁରୁଆ ଚିତ୍କାର କଲା ।

"ଶୁଣି ଅସିଲି ମା !"

ଯେମିତି ଚଢ଼ ଜଣିଚି ସେ ।

"କ'ଣ ଶୁଣି ଅସିଲୁରେ ?"

ଦୁଆର ମୁହଁକୁ ଉଠି ଆସୁ ଆସୁ ପଚ୍ଚାରିଲା—ବଳସ୍ଥା ।

"ସେମାନଙ୍କ କଥାବାର୍ତ୍ତା ।"

କହିଲା ସୁରଆ ।

"ଆରେ ଜଲ୍ଦି, କ'ଣ କଥା ହେଉଥିଲେ ସେମାନେ କହ ?"

ବଳସ୍ଥା ଅଧୀର ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

ଚଟାଣ ଉପରେ ବସିପଡ଼ି ସୁରଆ ଆରମ୍ଭ କଲା—

"ସେ ଯେଉଁ ବାବୁ ନାହିଁ ! ଝରକା ପାଖରେ ତମେ ଚିହ୍ନାଇ ଦେଲ ଯାହାକୁ, ସେଇ ବାବୁ ଏଇ ଦ'ଟା ଲକ୍ଷତ ଲୋକଙ୍କୁ କହିଲା ଯେ ତୁମେମାନେ ଆଜି ରାତି ଏଗାରଟା ବେଳକୁ 'ଅସନ ବଙ୍ଗ-ନା, ଲଜ୍' କ'ଣ ସେଇ ହୋଟେଲଟାର ନାଁ, ସେଇଠିକୁ ଆସିବ । ସେଇଠି କଥାଭାଷା ହବା । ଏଠି ଅନେକ ଲୋକ । ଏ ଜାଗା ଠିକ୍ ନୁହେଁ ।

ତା'ପରେ ସେମାନେ ସେ ବାବୁକୁ ତାଙ୍କ କୋଠରୀର ନମ୍ବର ପଚ୍ଚାରିଲେ ସେ ବାବୁ କହିଲା, ଉପର ମହଲା ସତର ନମ୍ବର କୋଠରୀ । ଏତକି କଥା ହୋଇ ତ ଯିଏ ଯାଆଡ଼େ ଚାଲିଗଲେ ।"

ବଳସ୍ଥାର ମୁହଁରେ ଫୁଟି ଉଠିଲା ସନ୍ତୋଷ ଆଉ ସଫଳତାର ଆଭାସ । ଭିତ୍ତାର ଖୋଲି, ସୁରଆ ହାତରେ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କାର ଖଣ୍ଡେ ନୋଟ ଦେଇ ସେ କହିଲା—"ନେ ତୋର ବକସିସ୍ ।"

ସୁରିଆ ବିସ୍ମୟ ବିସ୍ଫାରିତ ଆଖିରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ବଜ୍ୟା ମୁହଁକୁ। ସେ ଭାବୁଥିଲା ମାମୁଲି ପଦେ କଥା ଶୁଣି ଆସିବାର ବକ୍‌ସିସ୍ ପା-ଞ୍ଚ-ଟ-ଙ୍କା··· !

ବଜ୍ୟା ହସି ହସି କହିଲା—

"ଆରେ ବୋକା, ତୋ ଖବରର ଦାମ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କାଠୁ ଅନେକ ବେଶି । ବୁଝିଲୁ !"

"ଆଁ —···"

ସୁରିଆ ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ବିସ୍ମୟରେ । ନୋଟଟାକୁ ଜାମାର ଭିତର ପକେଟରେ ଅତି ଯତ୍ନରେ ସାଇତି ରଖୁ ରଖୁ କହିଲା—ସେ "କାଲି ସକାଳେ ଆଉଥରେ କଥା ହେବାକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ ନା, ସେମାନେ ?"

ବଜ୍ୟା ତା'ର କଥା ଶୁଣି ହସି ହସି ଲେଟିଗଲା ସୋଫାଟା ଉପରେ । ସେ ଭାବୁଥିଲା କେଡ଼େ ବୋକା ସତେ ! କିନ୍ତୁ ବୁଦ୍ଧି ବି ଅଛି ।

ସାରା ଦୁ'ପହରଟା ଉଲ୍ଲାସରେ କାଟିଦେଲା ବଜ୍ୟା । ଅପରାହ୍ଣ ପାଞ୍ଚଟା ବେଳେ ଗୋଟାଏ ସାଇକେଲ ରିକ୍‌ସା ଡାକି ଆଣିବା ପାଇଁ ସୁରିଆକୁ ପଠାଇ ବାହାରକୁ ବାହାରିବା ଲାଗି ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନେଲା ସେ । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଗେଟରେ ରିକ୍‌ସା ଘଣ୍ଟି ଶୁଣି ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଭେନିଟି ବ୍ୟାଗଟା ଉଠାଇ ନେଇ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ବଜ୍ୟା ।

ରିକ୍ସାଟା ଉପରେ ଚଢିବସି ବିଜୟା କହିଲା—"ଓସେନଭିଉ ହୋଟେଲ୍ ।" ସମୁଦ୍ର କୂଳ ରାସ୍ତା ଧରି ରିକ୍ସା ଛୁଟିଲା । ହୋଟେଲରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଦଶମିନିଟରୁ ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହେଲା ନାହିଁ ।

ରିକ୍ସାବାଲାଟାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହି ଲମ୍ବା ହଲ୍ ଘରଟାରେ ପଶିଲା ବିଜୟା । ହଲ୍‌ଟି ସେତେବେଳକୁ ବହୁ ଜନ ସମାଗମରେ ଭର୍ପୁର ହୋଇ ଉଠିଥିଲା । ହଲର ଗୋଟାଏ କୋଣରେ ନିରୋଳା ଦେଖି, ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ଟେବୁଲ ଅଧିକାର କରି ବସିଲା ସେ । ବସି ରହି ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ହଲଟାର ସବୁଆଡ଼େ ଚାହିଁ ଦେଖିବାରେ ଲାଗିଲା । ଯେମିତି କାହାକୁ ଖୋଜୁଥିଲା । ଅଳ୍ପ ସମୟପରେ ସେ ହଲର ବକ୍‌ସିସ ପ୍ରାପ୍ତ ବୟ୍‌ଟି ଆସି ଲମ୍ବା ସଲାମ ଠୁକି ଛିଡ଼ା ହେଲା ଆଦେଶ ଅପେକ୍ଷାରେ । ତାକୁ ଚା' ଆଣିବାକୁ କହି ନୀରବରେ ବସି ରହିଲା ବିଜୟା । ଅଳ୍ପସମୟ ଭିତରେ ବୟ ଫେରି ଆସିଲା ଚା ନେଇ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ଚା କପ୍‌ଟା ଥୋଇ ଦେଇ ଫେରି ଯାଉଥିଲା ସେ । ବିଜୟା ତାକୁ ଇଙ୍ଗିତ କଲା ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି । ଚା'ପରେ ଭେନିଟି ବ୍ୟାଗରୁ ଗୋଟିଏ ଦଶଟଙ୍କିଆ ନୋଟ କାଢି ତା'ହାତରେ ଧରାଇ ଦେଲା ବିଜୟା । ବକ୍‌ସିସର ଅଙ୍କ ଦେଖି ବୟଟାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ଅନ୍ତ ରହିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ତା'ର ବିମୂଢ଼ତା ଭାଙ୍ଗି କହିଲା ବିଜୟା—

"ଏ ଚା'ର ବକ୍‌ସିସ ଦଶଟଙ୍କା ନୁହେଁ । ଶୁଣ୍, ଉପର ମହଲାର ୧୬ ନମ୍ବର କୋଠରୀରେ ଯେଉଁ ସାହେବ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରିବାକୁ ଆଜି ରାତି ଏଗାରଟା ବେଳେ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଆସିବେ । ସାହେବ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର କ'ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବ ମୋର ସେତିକି ଦରକାର । ମୋତେ ପୁରାପୁରି ଖବର ଦେଇ ତୁ ଅଟେକ୍ଷଣରେ ଆଉ କିଛି ରୋଜଗାର କରି ପାରୁ । କଣ ପାରିବୁ ?"

"ହଁ ମା ପାରିବ ।"

ବଜ୍ରୁଙ୍କର ଉତ୍ତରରେ ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ବିଶ୍ୱସ୍ତତା ।

"କିନ୍ତୁ ସାହେବ ଜାଣିଲେ ମୋତେ ଶେଷ କରିଦେବ । ରାତିରେ ଯଦି ସମ୍ଭବ ହୁଏ, ତେବେ ସମୁଦ୍ରକୂଳ ଆନନ୍ଦ ଭବନ, ସେଇ ଯେ ବଗିଚାଘେରା ହଳଦିଆ କୋଠାଟା, ସେଇ ଠିକଣାରେ ମୋତେ ଖବର ଦେବୁ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠାକୁ ଆସିଥିଲି ବୋଲି ସାହେବ ଯେମିତି ନ ଜାଣେ ।" କହି ବଜ୍ରୁ ଚାଲିଲା ।

"ଗୁ’ ଠା..."

ମନେ ପକାଇ ଦେଲା ବଜ୍ରୁ ।

"ଦରକାର ନାହିଁ ।" କହି ବଜ୍ରୁ ଦ୍ରୁତ ପଦକ୍ଷେପରେ ହଲଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲା ପଦାକୁ ।

ରାତି ଦଶଟାରୁ ବଳି ଗଲଣି । ସମୁଦ୍ରକୂଳ ନିର୍ଜନ ହୋଇ ଯାଇଛି । କୃଷ୍ଣା ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀର ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ସମୁଦ୍ର ଦିଶୁଛି ଭୟଙ୍କର ।

ଓସେନ୍ ଭିଉ ହୋଟେଲର ଦ୍ୱିତଳର ସତର ନମ୍ବର କୋଠରିରେ ବସି ବସି ମାର୍କୋଭିଚର ଧୂମ୍ରକୁଣ୍ଡଳୀ ଭିତରେ ରଞ୍ଜନ ସ୍ୱପ୍ନ ରଚୁଥିଲା ।

ଆଉ ଦୁଇଦିନ ରହିଲା ସୁହାସିନୀର ଜନ୍ମ ତିଥି । ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନର ଅଷ୍ଟାଦଶ ଜନ୍ମତିଥିରେ ସୁହାସିନୀର ଲକ୍ଷପତି ପିତା ମହାସମାରୋହରେ ପାଳନ କରିବେ ନିଶ୍ଚୟ । ସେଇଦିନ ସୁବିଧା ଦେଖି ରଞ୍ଜନ ତା’ର ନିର୍ବାଚିତ ଅନୁଚର ଦ୍ୱୟଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଯୋଗାଡ଼ କରିନେବ ତାଙ୍କର ଘରୁ ତା’ର ଦାକ୍ଷିଣାତ୍ୟ ଅଭିଯାନର ପାଥେୟ ।

ପୂର୍ବଘାଟ ପର୍ବତ ମାଳାର କୌଣସି ଏକ ଗିରିଗହ୍ୱରରେ ସଞ୍ଚିତ ଯେଉଁ ବିଶାଳ ଧନ ଭଣ୍ଡାରର ସନ୍ଧାନ ସେ ପାଇଛି ତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଆଣିବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଥମେ ବହୁ ଅର୍ଥର ପ୍ରୟୋଜନ । ଏବଂ କେବଳ ଏଇଥିପାଇଁ ତ ପ୍ରଫେସର ରେଡ୍ଡିଙ୍କ ଏତେବଡ଼ ଅତୁଳ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ

ହାତରେ ପାଇ ସୁଧା ଭୋଗକରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବହୁଦିନ ଧରି ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ବୁଲି ବୁଲି ଐତିହାସିକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ସଞ୍ଚିତ ସମସ୍ତ ଅର୍ଥ ପ୍ରାୟ ନିଃଶେଷ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଗୁପ୍ତ ଧନ ଭଣ୍ଡାରର ସନ୍ଧାନ ପାଇବା ବେଳକୁ କାଠପାଣ୍ଡାର କଲି ଭଳି ପ୍ରଭୂତ ଅର୍ଥ ନ ଥିଲା ତାଙ୍କର ।

ପ୍ରଫେସର ଚୌଧୁରୀଙ୍କ କଥାର ସୂତ୍ରଧରି ମନେପଡିଲା ତା'ର ମିନତୀକୁ । ପ୍ରଣୟିନୀର ସ୍ମୃତି କ୍ଷଣକ ଲାଗି ଆଲୋଡିତ କରିଦେଲା ତା'ର ଲୌହ କଠିନ ହୃଦୟ । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ଦୁର୍ବଳତାକୁ କୌଣସି ଦିନ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେଇ ଶିଖି ନ ଥିଲା ରଞ୍ଜନ । ମୁହୂର୍ତ୍ତିକର ଏଇ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ନିଷ୍ଠୁର ହୃଦୟ ଭିତରେ ତା'ର ସମାଧି ନେବାକୁ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକରୁ ବେଶି ସମୟ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ମିନତୀର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ମୃତିକୁ ମନ ଭିତରୁ ପୋଛି ଦେଉଁ ଦେଉଁ ତା'ର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ବସିଲା ଆଉ ଗୋଟିଏ ସଦା ହସ ହସ ପରିଚିତ ମୁଖ । ସୁହାସ ! ପୁଷ୍ପବାସର ପ୍ରଣୟିନୀ ! ପହିଲି ଦେଖାରେ ହିଁ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ଯେ ତା'ର ସର୍ବସ୍ୱ ବାଢି ଦେଇଥିଲା ରଞ୍ଜନର ପାଦତଳେ । ଯାହାର ସରଳତାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ରଞ୍ଜନ ତା'ର ପୁଷ୍ପବାସର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାଧନ ଦିଗରେ ବହୁଦୂର ଆଗେଇ ଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ବଚୁରୀ ସୁହାସୀ ମଧ୍ୟ ପଶୁ ରଞ୍ଜନର ମନ ଉପରେ ଦୁର୍ବଳତାର ଗୋଟିଏ ଅତି ସରୁ ଗାର ବି ଟାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ । ହୃଦୟହୀନ, ସ୍ୱାର୍ଥପର, ପଶୁ ରଞ୍ଜନର ପ୍ରୟୋଜନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା ପରେ ସମସ୍ତ ତା' ନିକଟରେ ମୂଲ୍ୟହୀନ । ଠିକ୍ ଶୂନ୍ୟ ସ୍କଚ ହୁଇସ୍କିର ବୋତଲ ଆଉ ଅଧପୋଡା ମାର୍କୋଭିଚ ସିଗାରେଟ ଭଳି ।

ସମସ୍ତ ଦୁର୍ବଳତାକୁ ଏଡ଼ାଇ ସେ ଭାବୁଥିଲା—

·········ପୂର୍ବଘାଟ ପର୍ବତ ମାଳର ଗିରି ଗହ୍ୱରରେ ସଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବା ଗୁପ୍ତଧନ ଭଣ୍ଡାର ଅଧିକାର କରି ପାରିଲେ, ପୃଥିବୀରେ

ନେ କୌଣସି ଧନପତିଙ୍କ ସହିତ ସମକକ୍ଷ ହୋଇ ପାରିବେ ସେ। ଦେଶର ବହୁ ଅଭିଜାତ, ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜରେ ତା' ଭଳି ଜଣେ ଧନପତିର ଆସନ ସର୍ବୋଚ୍ଚସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି ପାରିବ । ବିଶାଳ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ଚୂଡ଼ାରେ ବସି ବହୁଲୋକଙ୍କର ଭାଗ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବ ସେ। ସେତେବେଳେ ମିନତୀ ଆଉ ସୁଦ୍ଧା ଏମ.ଠାରୁ ଶିକ୍ଷିତ ଅଭିଜାତ ସମାଜର ଅଧିକ ସୁନ୍ଦରୀ, ଅସଂଖ୍ୟ ତନ୍ୱୀ ତରୁଣୀ ତା'ର ପ୍ରେମ ଲାଭ କରିବା ପାଇଁ ହିମାଦ୍ରୀକନ୍ୟାର ତପସ୍ୟା କରିବେ⋯⋯।

ସ୍ୱପ୍ନ ରଚନାରେ ତାର ବାଧା ଦେଲା ରୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାର ଉପରେ ମୃଦୁ ଆଘାତର ଶବ୍ଦ । ହାତରେ ବାନ୍ଧିଥିବା ଓମେଗା ଘଣ୍ଟାକୁ ଚାହିଁ ରଞ୍ଜନ ଦେଖିଲା ଏଗାରଟା ବାଜି ଯାଇଛି । ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ଦେଲା ସେ। ଦୁର୍ଦ୍ଧାନ୍ତ ଗୁଣ୍ଡା ଭଳି ଦିଶୁଥିବା କଦର୍ଯ୍ୟ ଚେହେରାର ସେଇ ଦି'ଟା ଲୋକ ରଞ୍ଜନକୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇ ଭିତରେ ପଶିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ଖାନ୍‌ସାମାଟା ଚାଲିଗଲା । ରଞ୍ଜନ ଦୃଷ୍ଟି ପକାଇ ଅତି ସତର୍କରେ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଚାରିଆଡ଼କୁ । ତା ପରେ ଭିତରେ ପଶି କୋଠରୀର ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ କରିଦେଲା ।

ସତର ନମ୍ବର କୋଠରୀର ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ ହେବାର ଶବ୍ଦ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ମିଳାଇଗଲା । ତା'ର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ସେଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ଗୋଟାଏ ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତି ଆଗେଇ ଆସୁଥିଲା ସେଇ କୋଠରୀର ଦୁଆର ଆଡ଼କୁ ଅତି ନିଃଶବ୍ଦରେ । ଅତି ସନ୍ତର୍ପଣରେ ।

ଓସେନଭିଉ ହୋଟେଲର ବୟଠାରୁ ରଞ୍ଜନର ଗତ ରାତ୍ରିର ଚକ୍ରାନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଅବଗତ ହେବା ପରେ ବିଜୟା ଅତି ମାତ୍ରାରେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡିଛି । ଗଭୀର ଚିନ୍ତାକରି ମଧ୍ୟ ସେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରକୁ ଆସି ପାରୁ ନାହିଁ । ରଞ୍ଜନ ତାର ସୁଚିନ୍ତିତ ପ୍ଲାନ ଅନୁସାରେ ଯଦି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଏ ତେବେ ରାୟ ସାହେବ ସଦାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ର ତାଙ୍କର ଆଦରଣୀ କନ୍ୟାର ଜନ୍ମ ଦିବସରେ ନିଜର ସର୍ବସ୍ୱ ହରାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହୁଏତ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ନିହତ ହେବେ । ରାତ୍ରିର ଶେଷ ପ୍ରହରରେ ଆନନ୍ଦୋତ୍ସବରେ କ୍ଲାନ୍ତ ନିଦ୍ରାସୁଖ ଉପଭୋଗ କରୁଥିବା ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ପରିବାରଟିକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାର ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ରଞ୍ଜନ ଯେ ବିନା ବାଧାରେ ପୂର୍ବାହ୍ଣରୁ ଠିକ୍ କରିନେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ରାୟସାହେବଙ୍କ ବାସଭବନରେ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ ରାତ୍ରିର ଆନନ୍ଦ କୋଳାହଳ ଓ ବନ୍ଧୁ ଲୋକଙ୍କର ଅବାଧ ସମାବେଶ ଭିତରେ ରଞ୍ଜନକୁ ସମସ୍ତ ଆୟୋଜନ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ନେବାକୁ ଅସୁବିଧା ଯେତେ ନ ହେବ, ସୁବିଧା ହେବ ତାଠାରୁ ଅଧିକ । ରଞ୍ଜନ ତାର ଅନୁଚରମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛି ଯେ ରାୟସାହେବ ଯଦି ବିନା ବାଧାରେ ତାଙ୍କର ଶୟନ କକ୍ଷରେ ସଞ୍ଚିତ ଥିବା ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ ଟେକି ନ ଦିଅନ୍ତି ତେବେ ସେମାନେ ରାୟସାହେବଙ୍କୁ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ହତ୍ୟାକରି କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାର କରିନେବେ ।

ବିଜୟା ମଧ୍ୟ ବଂଶହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଦିଗରେ ରାୟସାହେବଙ୍କ ଘରେ ଘଟିବାକୁ ଯାଉଥିବା ଏହି ଡକାୟତିର ସୁଯୋଗ

ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଚାହୁଁ ଥିଲା । ଏପରି ସୁଯୋଗ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ସେ ହୁଏତ ଧୂର୍ତ୍ତ ରଞ୍ଜନକୁ ନିଜ ଆୟତ୍ତ ଭିତରେ ପାଇବ ନାହିଁ ଆଉ କୌଣସି ଦିନ । କିନ୍ତୁ ନିଜର କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାର ପନ୍ଥା ସୁଯୋଗ କରିବାକୁ ସେ କଦାପି ଚାହୁଁ ନ ଥିଲା ରାୟ ସାହେବଙ୍କର ଧନ—ଜୀବନ ବିପନ୍ନ ହେଉ ବୋଲି । ସେ କଳ୍ପନା ମଧ୍ୟ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା ସଦା ହାସ୍ୟମୟୀ ସରଳା ସୁହାସିନୀକୁ ନିଜ ଭଳି ସମ-ଦଶାପନ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ଦେଖିବାକୁ । ବରଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାୟ ସାହେବ ପରିବାରଟିକୁ ଘନାୟମାନ ବିପଦ ମୁଖରୁ ବଞ୍ଚାଇବା ଯେ ତାର ସର୍ବପ୍ରଥମ ଓ ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଏକଥା ସେ ଭଲ ରୂପେ ବୁଝୁଥିଲା । କି ଉପାୟରେ ସେ ନିଜର ପ୍ରତିଶୋଧ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାୟ ସାହେବଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆଶୁ ବିପଦ ମୁଖରୁ ରକ୍ଷା କରିବ, ଏ କଥା ଭାବି ଭାବି କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା ସେ । ଅଥଚ ମଝିରେ ମାତ୍ର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦିନ ରହିଲା ସୁହାସିନୀର ଜନ୍ମ ତିଥି ।

ନାନା ପ୍ରକାର ଗୁରୁତର ଚିନ୍ତାରେ ଲାଗିଥାଇ ସଞ୍ଜୟ ଓ ଉମାଙ୍କର କୋଣାର୍କରୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଦେଖା କରି ଭଦ୍ରତା ଖାତିରରେ ମାମୁଲି କେତେ ପଦ କୁଶଳ ପ୍ରଶ୍ନ କରିବା ଛଡ଼ା ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କିଛି ସମୟ କଟାଇବାକୁ ବା ତାଙ୍କର କୌଣସି ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗ ନେବାକୁ ସେ ଇଚ୍ଛାକରୁ ନ ଥିଲା ।

ଅସୁସ୍ଥତାର ଛଳକରି ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିଲା ସେ ଓ ମଧ୍ୟାହ୍ନଭୋଜନ ପରେ ବିଛଣାରେ ପଡ଼ି ନାନା ବିଷୟ ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଗତ ରାତିର ଉତ୍କଣ୍ଠା ଜନିତ ଅନିଦ୍ରା ହେତୁ ଅପରାହ୍ଣ ଚାରିଟା ପରକୁ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ ତା'ର ।

ଗୃହତ୍ୟାଗରେ...... ।

ନିଦରୁ ଉଠି ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ଗୁ' ଖାଇନେଲା ବିଜୟା । ତା'ପରେ ଲୁଗାପଟା ପିନ୍ଧି ବାହାରିଲା ସମୁଦ୍ରକୂଳ ଆଡ଼େ ବେଡ଼ାଏ ବୁଲି ଆସି ଭାସ୍କରାନ୍ତ ମନଟାକୁ ଥଣ୍ଡା କରି ନେବାକୁ । କାହାକୁ କିଛି ନ କହି ଚାଲିଗଲା ସେ ।

ସମୁଦ୍ର କୂଳର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଜନ ବିରଳ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଯାଇ ବସି ରହିଲା ବିଜୟା । ଭୀମକାୟ ଲହରୀମାଳାର ଗୁରୁଗମ୍ଭୀର ଗର୍ଜନ ଶୁଣି ଶୁଣି ଶୂନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ରହିଲା ସେ ଦିଗନ୍ତ ବ୍ୟାପି ମହା ସମୁଦ୍ର ଆଡ଼କୁ । ଅନେକ ସମୟ ସେଇମିତି ବସିରହି ଚିନ୍ତା କରିବା ପରେ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ତା'ର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇ ଉଠିଲା—ମେଘମୁକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଳି । ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ମାରି ବେଳାଭୂମି ଛାଡ଼ି ଉଠିଲା ସେ ।

ଆଜି ପୁରୀର ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ରାୟସାହେବ ସଦାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଆଦରଣୀ କନ୍ୟା ଶ୍ରୀମତୀ ସୁହାସିନୀଙ୍କ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଜନ୍ମ ତିଥି । ରାୟ ସାହେବଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗଦ୍ୱାରସ୍ଥ ବିରାଟ ଦ୍ୱିତଳ ବାସ-ଭବନର ପ୍ରତିଟି ଧୂଳିକଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ମ ତତ୍ପର ହୋଇ ଉଠିଛନ୍ତି । ରାତି ପାହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆନନ୍ଦ କୋଳାହଳରେ ମୁଖରିତ ହୋଇ

ଉଠିଛି ସାହୁ ବାସଭବନ । ବୈଠକ ଖାନାରେ ରେଡ଼ିଓରୁ ଭାସିଆସୁଛି ଦିଲ୍ଲୀ ବେତାର କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରସାରିତ ସକାଳର ସଂଗୀତ । ସିଂହ ପାହାଡ଼ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସଦର ଫାଟକ ପାଖରେ ଭିକାରୀମାନେ ଭିଡ଼ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ଦିନଟିରେ କାଙ୍ଗାଳମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ନ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ କରି ସାହୁସାହେବ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ସନ୍ତାନ ସୁହାସିନୀର କଲ୍ୟାଣ କାମନ୍ତି । ସୁହାସିନୀ ନିଜ ହାତରେ ଲୁଗା ବାଣ୍ଟିବ ଆଜି ଏମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇଥିବା ସହରର ବହୁ ବିଶିଷ୍ଟ ଭଦ୍ରଲୋକ ଓ ସୁହାସିନୀର ବନ୍ଧୁମହଲ ପାଇଁ ଭୋଜନ ସାମଗ୍ରୀର ଆୟୋଜନ ଏତିକିବେଳୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଗଲାଣି । ସାହୁସାହେବ ନିଜେ ଘୂରିଆଡ଼େ ବୁଲି ପ୍ରତ୍ୟେକ କାମର ତଦାରଖ କରୁଛନ୍ତି ।

ଏହି ସମୟରେ ପୋଷ୍ଟପିଅନ ଆସି ସକାଳର ଡ଼ାକ ଦେଇ ଗଲା । ସାହୁସାହେବ ତର ତର ହୋଇ ତାଙ୍କ ନାମରେ କିଛି ଜରୁରୀ ଡ଼ାକ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିବାକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲେ ଗୋଟିଏ ଲଫାପା ଉପରେ ତାଙ୍କର ଠିକଣା ଲେଖା ରହିଛି । ସେଇଟିକୁ ଉଠାଇ ନେଇ ଚିଠିଟା ଖୋଲି ଯାହା ଦେଖିଲେ ସେଥିରେ ତାଙ୍କ ଦେହରୁ ରକ୍ତ ଶୂନ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଚିଠିରେ ଲେଖାଥିଲା—

ମାନନୀୟ ସାହୁସାହେବ,

ମୋତେ ଅତି ଦୁଃଖର ସହିତ ଜଣାଇବାକୁ ପଡ଼ୁଛି ଯେ ଆପଣଙ୍କର ଆଜି ଭଳି ଉତ୍ସବ ଦିନରେ କୌଣସି ଏକ ଦୁର୍ବୃତ୍ତ ଦଳ ଆପଣଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି ଆପଣଙ୍କର ଶୟନ କକ୍ଷରେ ସଞ୍ଚିତ ଥିବା ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଅପହରଣ କରି ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ । ଆପଣ ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ଯେ—ଏ ଦୁଷ୍କର୍ମର ପ୍ରଧାନ ଅଧିନାୟକ ଆପଣଙ୍କର

ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ । ଆପଣ ନିଜର ଧନ-ଜୀବନରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ । ଦୁର୍ବୃତ୍ତିମାନଙ୍କର ଚକ୍ରାନ୍ତ ଦୈବକ୍ରମେ ଅବଗତ ହୋଇ ପୂର୍ବାହ୍ନରୁ ଆପଣଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରିଦେଇ ଆପଣଙ୍କର ଧନ-ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିବାର ପବିତ୍ର ଦାୟିତ୍ୱ ମୁଁ ପାଳନ କରିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆସନ୍ନ ବିପଦମୁଖରୁ ଉଦ୍ଧାର ପାଇବା ଆପଣଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା ଉପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିର୍ଭର କରୁଅଛି ।

ଆପଣଙ୍କର
କେହିଜଣେ ଶୁଭାକାଂକ୍ଷୀ

ହାତରେ ଚିଠିଟି ଧରି ବିମୂଢ ରାୟସାହେବ ସ୍ଥାଣୁ ଭଳି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଲେ ସେଇଠି । ଚିଠିଟିର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଯେ କେତେଦୂର ସତ୍ୟ, ତାହା ଧାରଣା କରି ପାରୁ ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଭଳି ଚିଠି ଲେଖି କେହି ଯେ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରତାରଣା କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି ଏହା ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲେ ।

ଚିଠି ବିଷୟ ପଦାରେ ପକାଇ ଆଜିର ଉତ୍ସବ ଭିତରେ ଆନନ୍ଦ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଗୋଟାଏ ଆତଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ମନ ତାଙ୍କର ଚାହୁଁ ନ ଥିଲା । ପୁଣି କାହା ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ଗୋପନରେ ଦୁର୍ବୃତ୍ତି ଦଳର ପ୍ରତିରୋଧ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବେ ସେ କିଛି ଠିକ୍ କରି ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ସେ ଭାବି ପାରୁ ନଥିଲେ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଭଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ତାଙ୍କର ଏଭଳି ଶତ୍ରୁତା କରିପାରେ । ଚିନ୍ତିତ ମନରେ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଭଦ୍ରଲୋକ ମାନଙ୍କର ତାଲିକା ନେଇ ଅନ୍ୟମନସ୍କ ଭାବେ ନାଁ ଗୁଡ଼ାକ ପଢିବାରେ ଲାଗିଲେ । ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ନାଁ ପଢି ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ବିଷୟରେ ପାଗଳ ଭଳି ଚିନ୍ତା କରିବାରେ ଲାଗିଗଲେ ରାୟସାହେବ ।

ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଶତରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଲୋକଙ୍କ ନାମ ନେଇ ଜଣା ଜଣାଙ୍କ ବୟସ୍କରେ ସେ ଲେଖିଥିବା ସମୟ ଏମିତି ଭାବୁଥାନ୍ତେ କେଜାଣି, ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ନାଁ ପାଖରେ ଆସି ଅଟକିଗଲେ ସେ ! ଅକୂଳ ସମୁଦ୍ରରେ ଭାସୁ ଭାସୁ କୂଳର ସନ୍ଧାନ ପାଇଲେ ଯେମିତି ? ନାଁ ଟା ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ପୋଲିସ-ଡି. ଆଇ. ଜି ବୃଦ୍ଧ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର । ସେ ଆଉ କାଳବିଳମ୍ବ ନ କରି ଚଟିଟି ପକେଟରେ ପୂରାଇ କାର୍ ନେଇ ଦୌଡ଼ିଲେ ସମୁଦ୍ର କୂଳସ୍ଥ 'ଆନନ୍ଦ ଭବନ' ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

ଡ୍ରଇଁ ରୁମ୍‌ରେ ବସି ସକାଳର ଚା'ପାନ କରୁ କରୁ ବୃଦ୍ଧ ଉମାଶଙ୍କର, ସଞ୍ଜୟ ଓ ବିଜୟା ତିନିଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳର ପ୍ରାଚୀନ ଶିଳ୍ପକଳା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଥିଲା । ତାଙ୍କର ମେଷ୍ଟେ ଏଇ ମିଟିଂଟି ଯେତେବେଳେ ବେଶ୍ ସର୍‌ଗରମ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ଗେଟ୍ ପାଖରେ ଗୋଟାଏ କାର୍ ଅଟକି ଯିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣି କିଏ ଆସିଛି ବୋଲି ଦେଖିବା ଆଗରୁ ବିଜୟାର ପାଟିରୁ ଅଜ୍ଞାତରେ ବାହାରିଗଲା—"ମୃତ୍ୟୁସାହେବ ସଦାନନ୍ଦଙ୍କ ଗାଡ଼ି ।"

ଏତିକି କହିପକାଇବାର ପରମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ନିଜର ଭୁଲ୍ ବୁଝି-ପାରି ଜିଭ କାମୁଡ଼ି ପକାଇଲା ବିଜୟା । ସଞ୍ଜୟ ଓ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର କିଛି ବୁଝି ନ ପାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଲେ ବିଜୟା ମୁହଁକୁ ।

ବିଜୟା ସକାଳୁ ଉଠିଲାବେଳୁ ମୃତ୍ୟୁସାହେବଙ୍କ ଆଗମନ ଆଶା କରୁଥିଲା । ସେ ଭଲରୂପେ ବୁଝିଥିଲା ତା'ର ଚଟି ପାଇ ମୃତ୍ୟୁସାହେବ ନିଶ୍ଚୟ ବନ୍ଧୁ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ଲୋଡ଼ିବାକୁ ଧାଇଁ ଆସିବେ । କିନ୍ତୁ ସକାଳୁ ବସିଥିବା ତାଙ୍କର ମେଷ୍ଟେ ସଭାଟିର ଉତ୍କଳର ପୁରାତନ ସ୍ଥାପତ୍ୟକଳାର ଆଲୋଚନାରେ ଭାଗନେଇ ସେ ଏତେ ଆତ୍ମବିସ୍ମୃତ

ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଯେ, ରାୟସାହେବଙ୍କ କଥା ତା'ର ମନେ ନଥିଲା । ଗେଟ୍‌ରେ ଗାଡ଼ି ରହିବାର ଶବ୍ଦ ହେବାକ୍ଷଣି ହଠାତ୍ ସେ କଥା ତା'ର ମନେ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ନିଜର ଅଜ୍ଞାତରେ ମୁହଁରୁ ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ମଧ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସେ ବିଷୟରେ ତାଙ୍କୁ ସଞ୍ଜୟ ବା ଉମାଶଙ୍କର କେହି କିଛି ପଚାରିବା ଆଗରୁ ରାୟସାହେବ ସଦାନନ୍ଦ ବ୍ୟସ୍ତ-ସମସ୍ତ ହୋଇ ଡ୍ରଇଁ ରୁମ୍‌ରେ ପ୍ରବେଶ କରି ସାରିଥିଲେ ।

ସେ ପ୍ରବେଶ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିଜୟା ଓ ସଞ୍ଜୟ ଚାଲିଗଲେ ଡ୍ରଇଁ ରୁମ୍ ଛାଡ଼ି । ବିଜୟାର କଥା ଅନୁସାରେ ରାୟସାହେବଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଡ୍ରଇଁରୁମ୍‌ରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ରାୟସାହେବଙ୍କର ରକ୍ତଶୂନ୍ୟ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ବିସ୍ମୟ ତାଙ୍କର ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କଲା । କିଛି ବୁଝିପାରୁ ନ ଥିଲେ ସେ ।

"କଥା କ'ଣ ରାୟସାହେବ ? ଆପଣ ଏତେ ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ଜଣା ପଡ଼ୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ?

ବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ହାତଧରି ବସାଉ ବସାଉ ପଚାରିଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ରାୟସାହେବ କିଛି ନ କହି ଅଜ୍ଞାତ ହାତର ଲେଖା ସେଇ ଚିଠିଟାକୁ ପକେଟରୁ ବାହାର କରି ବଢ଼ାଇଦେଲେ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ହାତକୁ ।

ଙ୍ଲେଠ ଚିଠିଟି ଆମୂଳଚୂଳ ପଢ଼ି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ଚିଠିଟିର ହସ୍ତାକ୍ଷର ତାଙ୍କର ପରିଚିତ ବୋଲି ମନେହେଲା । ଆଖି ବନ୍ଦକରି ନୀରବରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ସେ । ରାୟସାହେବ ଶଙ୍କିତ ଚିତ୍ତରେ ବସି ରହିଲେ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ । ବୈଠକ-ଖାନାରେ ଛାଇ ଯାଇଥିଲା ନୀରବତା ।

କିଛିକ୍ଷଣ ନୀରବରେ ବସି ଚିନ୍ତା କରିବାପରେ ହସ ଫୁଟି ଉଠିଲା ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ମୁହଁରେ । ଚିଠିଟି ଲଫାପାରେ ପୂରାଇ ଟେବୁଲର ଗୋଟିଏ କଡ଼କୁ ଆଡେଇ ରଖୁ ରଖୁ କହିଲେ ସେ······

“ଆପଣ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ରାୟସାହେବ । ଯାହା କରିବାର ମୁଁ କରିବ ।”

ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ଅଭିନ ଉପରେ ପୁରାପୁରି ଭରସା ଥିଲା ରାୟ ସାହେବଙ୍କର । ଚାକିରି ଜୀବନରେ ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷତାର ପରିଚୟ ପାଇଥିଲେ ସେ ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ । ତଥାପି ନିଜର କୌତୂହଳ ନିବୃତ୍ତ ପଚାରିଲେ ରାୟସାହେବ ।

“ଆଜ୍ଞା, ଆପଣ କ’ଣ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଚନ୍ତି ଏମିତି ଘଟିବ ବୋଲି ?

“ଚିନ୍ତାକର ଯାହା ଦେଖିଲି, ମୁଁ ଭାବୁଚି ଆପଣ ପ୍ରତାରିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ।” ଉମାଶଙ୍କର କହିଲେ—“କିନ୍ତୁ ଆପଣ ସେଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା କରିବେ ନାହିଁ । ଯାଆନ୍ତୁ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ମନରେ ଝିଅର ଜନ୍ମତିଥି ପାଳନ କରନ୍ତୁ ।”

ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କଠାରୁ ନିର୍ଭର ଯୋଗ୍ୟ ଆଶ୍ୱାସନା ପାଇ ରାୟ-ସାହେବ ଉଠିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଗେଟ ପାଖରେ ବିଦାଇ ଦେଇ ଆସି ଚିନ୍ତିତ ଉମାଶଙ୍କର ଡ୍ରଇଂରୁମ୍‌ର ପରିଚିତ ଆସନଟିରେ ଚୁପ୍ ହୋଇ ବସିରହିଲେ । ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବା ଚିଠିଟି ଖୋଲି ପଢ଼ିଲେ ଆଉଥରେ । ବିଜୟାର ହସ୍ତାକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବାରେ ଅଭିଜ୍ଞ ଦୃଷ୍ଟି ତାଙ୍କର ଭୁଲ୍ କଲା ନାହିଁ । ସେଦିନ ବିଜୟାର ଡାଏରି ଦେଖିଥିଲେ ସେ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ସେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ପାରୁ ନ ଥିଲେ । ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ସେତକ ଜାଣି ନେବାକୁ ହାତରେ ଯଥେଷ୍ଟ ସମୟ ମଧ୍ୟ ନ ଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ବିଜୟାଠାରୁ ସେତକ

ବୁଝି ନେବା ପାଇଁ ତାକୁ ଡାକି ପଠାଇଲେ ସେ । ସେତେବେଳକୁ ବଜର୍ଯ୍ୟା ବାହାରକୁ ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲା । ଉମାଶଙ୍କର ଡାକୁଛନ୍ତି ଶୁଣି କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲା ତଳକୁ ।

ତାକୁ ବାହାରକୁ ବାହାରିବା ବେଶରେ ଦେଖି ଉମାଶଙ୍କର ଇଷତ୍ ଥଟ୍ଟାଳିଆ ସ୍ୱରରେ କହିଲେ ।

"ଏଣା ପରେ ଯୁଂ ଈଠେକ୍‌ଟିଭ ! ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚାଲିବାକୁ ବାହାରିଲା ନିଶ୍ଚୟ ।"

ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କର ଉଛୁଳି ଉଠୁଥିଲା ବଜର୍ଯ୍ୟାର ପ୍ରଶଂସା । ବାସ୍ତବିକ୍ ଏଇ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠ ଝିଅଟିର ନୀରବ ସାଧନାରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସେ ।

ଉମାଶଙ୍କର ଘୁଞ୍ଚି ଆସିଲେ ପାଖକୁ ତା'ର । ମୁଣ୍ଡରେ ତାର ହାତ ବୁଲାଉ ବୁଲାଉ ସମବେଦନାଭରା କଣ୍ଠରେ କହିଲେ—

"ମୁଁ ସବୁ ଜାଣେ ମା ।' ଆରମ୍ଭରୁ ମୋର ସଜାଗ ଦୃଷ୍ଟି ଜଗି ରହିଛି ତୋତେ । ମୁଁ ସବୁବେଳେ କାମନା କରୁଛି ତୋର ସଫଳତା, ବଂଶ ହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରଞ୍ଜନ ଭଳି ସମାଜର ଏକ ଦୁଷ୍ଟ ବ୍ରଣକୁ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ପୃଥିବୀ ବକ୍ଷରୁ ପୋଛି ଦେବା ଉଚିତ ।"

ବଜର୍ଯ୍ୟା କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ବିସ୍ମୟବିମୁଢ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଲା ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ମୁହଁକୁ । ତା'ପରେ ପାଦରେ ତାଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ ପ୍ରଣାମ କଲା ବଜର୍ଯ୍ୟା । ତାକୁ ଉଠାଇ ଉଠାଇ ଉମାଶଙ୍କର ଆଶିର୍ବାଦ କରୁଥିଲେ "ମୁଁ ଆଶିର୍ବାଦ କରୁଚି, ବଜର୍ଯ୍ୟା ମୋର ବିଜୟିନୀ ହେଉ ।"

ବିଜୟା ଆଖିରୁ ଝରି ପଡ଼ୁଥିଲା ଅଶ୍ରୁ । ଏତେଦିନ ପରେ ଉମାଶଙ୍କର ଙ୍କ ଏ ଆଶ୍ୱାସନାରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ବେଦନା ତା'ର ଉଚ୍ଛୁଳି ପଡ଼ିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା । କିନ୍ତୁ କାନ୍ଦିବା ପାଇଁ ସମୟ ନ ଥିଲା ତା'ର । ଘଡ଼ିକୁ ଚାହିଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ସେ । ସାଢେ ଆଠଟା ବାଜିବାକୁ ଅଳ୍ପସମୟ ବାକି ଅଛି ଆଉ । ହୁଏତ ରଞ୍ଜନ ଉଠିବେଣି ।

"ମୁଁ ଆସେ ବାପା ?"

ଆଖି ପୋଛି କହିଲା ବିଜୟା । କଣ୍ଠ ଆଉ ଭଙ୍ଗିମାରେ ତା'ର ବ୍ୟଗ୍ରତା ।

"ହଁ ମା କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କଥା । ରାୟସାହେବଙ୍କର ଧନ ଜୀବନ ଲୁଟି ନେବା ପାଇଁ ଚକ୍ରାନ୍ତ କରିଥିବା ମହତ ବ୍ୟକ୍ତିଟି ତାଙ୍କ କନ୍ୟା ସୁହାସର ପ୍ରଣୟୀ ସେଇ ରଞ୍ଜନ ନା ।"

"ହଁ ବାପା ।"

ଈଷତ୍ ହସି ଉତ୍ତର ଦେଲା ବିଜୟା ।

"ଧନ୍ୟବାଦ । ତୁ ଏଥର ଆସିପାରୁ ।"

ଟେବୁଲ ଉପରୁ ଭେନିଟି ବ୍ୟାଗଟି ଉଠାଇ କ୍ଷିପ୍ରଗତିରେ ଡ୍ରଇଂରୁମ୍ ରୁ ବାହାରିଗଲା ବିଜୟା । ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଆନନ୍ଦ ଭବନ ଗେଟରୁ ବାହାରି ଚକୋଲେଟ ରଙ୍ଗର ଅଷ୍ଟିନକାରଟା ସମୁଦ୍ରକୂଳ ରାସ୍ତା ଧରି ଛୁଟି ଚାଲିଲା ।

କାର ଡ୍ରାଇଭିଂ କରୁ କରୁ ବିଜୟା ଭାବୁଥିଲା—

ରଞ୍ଜନର ବିଳମ୍ବରେ ଉଠିବା ଅଭ୍ୟାସ । ତା' ପରେ ଆଜି ରାୟସାହେବଙ୍କ ଘରେ ଡକାୟତିର ପ୍ଲାନ୍ କରୁ କରୁ ଗତ ରାତିରେ ସୁନିଦ୍ରା ହୋଇ ନ ଥିବ ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ । ବସି ବସି ଗୋଟାଏ ଦୁ'ଟା

ବୋତଲ ବିଲାତି ପାଣୀୟ ଗଳାଧଃକରଣ କରିବା ପରେ ଅନେକ ରାତିରେ ଶୋଇଥିବ ସେ । ଏବଂ ଆଜି ଏତେବେଳଯାଏ ହୁଏତ ଉଠି ନ ଥିବ । ଶୋଇ ଶୋଇ ଗୁପ୍ତଧନ ଭଣ୍ଡାରର ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିବ ରଞ୍ଜନ ।

ଓସେନଭିଉ ହୋଟେଲର ଗାଡ଼ି ବାରଣ୍ଡାରେ କାର୍‌ଟା ଛିଡ଼ାକରି ଦେଇ ଭିତରେ ପଶିଲା ବିଜୟା । ହଲ୍ ଘରେ ପରିଚିତ ବୟ୍‌ଟା ଘୂରି ବୁଲୁଥିଲା । ବିଜୟାଙ୍କୁ ଦେଖି ଛୁଟି ଆସିଲା ତା ପାଖକୁ ।

"ସାହେବ ଉଠିଲେଣି ?"

ପଚାରିଲା ବିଜୟା ।

ବୟ୍ ବୁଝିଲା । କହିଲା—

"ଉଠି ନାହାନ୍ତି । କ'ଣ ଖବର ଦେବି ?"

"ନା ମୁଁ ନିଜେ ଯାଉଚି ।"

କହି ବିଜୟା ଉପର ମହଲାର ସତର ନମ୍ବର କୋଠରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚାଲିଗଲା ।

ରୁଦ୍ଧଦ୍ୱାରରେ ଧକ୍‌କା ପଡ଼ିବାର ଶବ୍ଦଶୁଣି ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲା ରଞ୍ଜନର । ବିରକ୍ତ ହୋଇ ନିଦ୍ରାଜଡ଼ିତ କଣ୍ଠରେ ଭିତରୁ ଚିତ୍କାର କଲା ସେ ।

"କୌନ୍ ହ୍ୟାୟ୍....."

"ମୈ ହୁଁ ଜନାବ୍..."

ନାଟକୀୟ ଭଙ୍ଗିରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା ବିଜୟା ।

ଭିତରେ ନିମିଷକ ପାଇଁ ଚୁପ ରହିଲା ରଞ୍ଜନ । ବୋଧହୁଏ ସ୍ୱର ଚିହ୍ନୁଥିଲା । ଅଳ୍ପସମୟ ପରେ ।

"ଓଃ ମୁଁ ବ ଦୁଃଖିତ" କହି କବାଟ ଫିଟାଇଦେଲ ରଞ୍ଜନ । ସେ ବିଜୟ୍ନାର ଏ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଆଗମନରେ ଖୁସି ହୋଇ ନାହିଁ, ତାହା ବିଜୟ୍ନା ବୁଝିଥିଲ ।

"ତା'ପରେ, ଏତେ ସକାଳୁ କ'ଣ ମନେ କରି ?"

ମୁହଁରେ ଶୁଖିଲ ହସ ଫୁଟାଇ, ବିରକ୍ତିକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଗୁପି ରଖିବାର ଚେଷ୍ଟା କରୁ କରୁ ପଚାରିଲା ରଞ୍ଜନ ।

"ଏତେ ସକାଳ ହେଲାଣି ସତ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ ଯେଉଁ ଅର୍ଥରେ କହୁଛନ୍ତି ସେ ଅର୍ଥରେ ନୁହେଁ । ସାତେ ଆଠଟା ବାଜିବା ଅର୍ଥରେ, ବରଂ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଥାଇ ସାତେ ଆଠଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆପଣ ଯେ କାହିଁକି ବିଛଣା ଛାଡ଼ି ନାହାନ୍ତି, ମୋତେ ପ୍ରଥମେ ଏ କଥା ପଚାରିବା ପାଇଁ ଦେବା ଉଚିତ ଥିଲା ଆପଣଙ୍କର । ଅପରେଶ ସାନୁ ଭାଇ, ସେ ପୁରୀକୁ ଆସି ଏବଂ ସମୁଦ୍ରକୂଳରେ ରହି ଆପଣେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତମନରେ ସାତେ-ଆଠଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୋଇ ପାରୁଛନ୍ତି ।

ରଞ୍ଜନକୁ ଏ ସବୁ ଭଲ ଲାଗୁ ନ ଥିଲ । ତଥାପି ଭଦ୍ରତା ଦେଖାଇ ଉତ୍ତର ଦେଲ—କାଲି ରାତିରେ ଗୋଟାଏ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଅନେକ ଡେରିହେଲ ଫେରୁ ଫେରୁ । ସେଥିପାଇଁ ଶୀଘ୍ର ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲ ନାହିଁ । ତୁମେ ବଡ଼ ଉପକାର କଲ ମୋତେ ଉଠାଇ ଦେଇ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଟିକିଏ ମୋତେ ଷ୍ଟେସନ ଯିବାକୁ ହେବ ।

ବିଜୟ୍ନା ବୁଝିଲ ତା'ର ସାନିଧ୍ୟ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ରଞ୍ଜନ ତାହା ମିଛ ବକି ଯାଉଛି । ସେ ଉଠିଲ ନାହିଁ ।

"ଆଚ୍ଛା ଦଶମିନିଟ ଅପେକ୍ଷା କର ମୁଁ ଆସୁଛି । ତା'ପରେ ଚା' ଖାଇ ତୁମେ ବୁଲିବାକୁ ଚାଲିଯିବ ଓ ମୁଁ ଯିବ ଷ୍ଟେସନ ।"

କହି କାନ୍ଧରେ ଟାୱେଲ୍ ଟା ପକାଇ ପ୍ରାତଃକୃତ୍ୟ ଶେଷ କରିବା ପାଇଁ ଚାଲିଗଲା ରଞ୍ଜନ।

ରଞ୍ଜନ ବାହାରି ଚାଲିଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦୁଆର ମୁହଁକୁ ଆସି ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାରିଆଡ଼କୁ ଥରେ ଚାହିଁ ନେଲା ବିଜୟା। ତା'ପରେ କ୍ଷିପ୍ର ହସ୍ତରେ ଦୁଆରର ପରଦାଟା ଟାଣି ଦେଇ ଟେବୁଲ୍ ଉପରୁ ଚାବିକାଠିର ହୁଙ୍କଟା ଉଠାଇ ନେଲା। ଚାବି ବାକ୍ସ ପାଖରେ ଥୁଆ ହୋଇଥିବା ଚମଡ଼ାର ବଡ଼ ସୁଟକେଶଟା ନିଃଶବ୍ଦରେ ଖୋଲିଲା। ସୁଟକେଶର ଡାଲା ଉଠାଇ ଅତି କ୍ଷିପ୍ର ହସ୍ତରେ ଅଥଚ ସାବଧାନତା ସହକାରେ କ'ଣ ଖୋଜିବାକୁ ଲାଗିଲା। ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧମିନିଟ ଖୋଜିବା ପରେ ରୁମାଲରେ ଗୁଡ଼ିଆ ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ତାଳପତ୍ର-ପୋଥିର ବିଡ଼ା ସୁଟକେଶର ଲୁଗାପଟା ତଳୁ ବାହାର କରି ଆଣିଲା ବିଜୟା। ସେଇଟିକୁ ଭେନିଟି ବ୍ୟାଗରେ ପୁରାଇ ସୁଟକେଶଟି ପୂର୍ବପରି ବନ୍ଦ କରି ଦେଲା। ତା'ପରେ ଚାବି ପେନ୍ଥିଟି ଯଥାସ୍ଥାନରେ ରଖି ଦେଇ ଚେୟାରଟା ଉପରେ ଚୁପ ହୋଇ ବସି ରହିଲା। ଏତକ କରିବାକୁ ତିନିମିନିଟରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଲାଗିଲା ନାହିଁ ତାକୁ। ଛାତି ତା'ର ଦୁରୁ ଦୁରୁ କମ୍ପୁଥିଲା। ଝାଳରେ ପତଳା ବ୍ଲାଉଜ୍‌ଟା ଓଦା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା।

ପ୍ରାୟ ଦଶମିନିଟ ପରେ ରଞ୍ଜନ ଫେରି ଆସିଲା। ତା'ପଛେ ପଛେ ବୟଟା ଆସି ସଲାମ ଠୁକି ଛିଡ଼ା ହେଲା ଆଦେଶ ଅପେକ୍ଷାରେ। ରଞ୍ଜନ ତାକୁ ଦି'ଜଣଙ୍କର ଚା'ଜଳଖିଆ ଆଣିବାକୁ ଆଦେଶ କରୁଥିଲା ବେଳେ ବିଜୟା ବାଧା ଦେଲା—

"ମୁଁ ତ ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ବଛଣେ ଛାଡ଼ୁନି ଯେ ଚା'ଜଳଖିଆ ଖାଇବି ଏଇନେ। ଅନେକ ଆଗରୁ ବସାରୁ ସେ କାମଟା ସାରି ବାହାରିବାକୁ ହୋଇଚି ମୋତେ। ତା'ଛଡ଼ା ଆପଣ ଯେତେବେଳେ ଚା' ଖାଇ

ସ୍ପେସନ ଯିବେ ବୋଲି କହୁଚନ୍ତି, ମିଛଟାରେ ମୁଁ ଏଠାରେ ସମୟ ନଷ୍ଟ କରିବି କାହିଁକି ?"

କହୁଁ କହୁଁ ଭେନିଟି ବ୍ୟାଗଟା ହାତରେ ନେଇ ଉଠିଲା ବିଜୟା ।

"ମୁଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ ବିଜୀ, ଯେ ଦ'ଦ' ଥର ତୁମ ସହିତ ଦେଖା ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଦି, ଗୁରପଦ ସୁଖ ଦୁଃଖ ହେବା ଯୁଟିଲାନି ଭାଗ୍ୟରେ ।" ରଞ୍ଜନର କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ଅନୁତାପର ଛଳନା ।

"ସେଦିନ ତୁମର ସମୟ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବଶତଃ ମୋର ସମୟ ନାହିଁ ଆଜି । ଅଚ୍ଛା ତୁମର ଠିକଣାଟା ଦେଇ ଯାଇଥାଅ ମୋତେ । ସମୟ ଦେଖି ମୁଁ ଦିନେ ଯାଇଁ ସେଠାରେ ଆଳାପ କରି ଆସିବି ।"

"ଧନ୍ୟବାଦ । ମୁଣିରେ ବୋଧହୁଏ ଆପଣଙ୍କ ସହିତ ଏଇ ଶେଷ ସାକ୍ଷାତ । ମୁଁ ପୁଣି ଯାଉଛି ଆଜି । ନମସ୍କାର ।"

କହି ବିଜୟା ନିଜସ୍ୱ ଭଙ୍ଗୀରେ ରଞ୍ଜନର ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ତ୍ୟାଗକଲା । ପ୍ରତି ନମସ୍କାର ଜଣାଉ ଜଣାଉ ରଞ୍ଜନ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ତା'ର ନିଷ୍କ୍ରମଣ ଆଡ଼କୁ ।

ହୋଟେଲର ହଲ ଘରେ ପହଞ୍ଚି ପରିଚିତ ବୟଟାକୁ ଇସାରା ଦେଇ ଡାକିଲା ତା' ପାଖକୁ ବିଜୟା । ବୟଟା ଆସି ଛିଡ଼ା ହେଲା ଆଦେଶ ଅପେକ୍ଷାରେ । ବିଜୟା ଭେନିଟିବ୍ୟାଗ ଖୋଲି ବାହାର କଲା ତା' ଭିତରୁ ନାଳି ରଙ୍ଗର ଇଷତ୍ ବଡ଼ ଗୋଟାଏ ଲଫାପା । ଲଫାପାଟା ବୟ ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ କହିଲା—

"ଆଜି ରାତରେ ସାହେବ ବାହାରୁ ଫେରିଲେ ଦେଇଦେବୁ ଏଇଟା ତାଙ୍କୁ । ଆଉ ଏଇ ତୋର ବକ୍‌ସିସ ।"

କହି ପାଞ୍ଚଟଙ୍କାର ଖଣ୍ଡିଏ ନୋଟ ଲଫାଫା ସହିତ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ବୟ ହାତକୁ ।

ଅଳ୍ପସମୟ ପରେ ଚକୋଲେଟ ରଙ୍ଗର ଅମ୍ବିନଷ୍ଟା ଓସେନଭିଉ ହୋଟେଲର ବାରଣ୍ଡା ଛାଡ଼ି ଛୁଟି ଚାଲିଲା ଯେଉଁ ରାସ୍ତାରେ ଆସିଥିଲା ସେଇ ରାସ୍ତାରେ ।

ଆନନ୍ଦ ଭବନରେ ପହଞ୍ଚି ସଅଳିଆ ସ୍ନାନାହାର ସାରିନେଲା ବିଜୟା । ତା'ପରେ ଛୋଟ ଗୋଟିଏ ସୁଟକେଶରେ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଅଳ୍ପ କେଇଖଣ୍ଡ ଲୁଗାପଟା ସଜାଡ଼ି ନେଲା । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଡାକି କାରଟାର ଟାଙ୍କି ପେଟ୍ରୋଲରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଦେବାକୁ ଓ ଗୋଟାଏ ଅଧିକା ଟିଣ ଗାଡ଼ିରେ ଦେବାକୁ କହିଦେଇ ଉମାଶଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାରିଲା ସେ ।

ଉମାଶଙ୍କର ତାଙ୍କ ଶୋଇବା ଘରେ ବସି ବସି କ'ଣ ଗୋଟାଏ ମାସିକ ପତ୍ରିକା ଓଲଟାଉଥିଲେ । ବିଜୟାକୁ ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଦେଖି ପତ୍ରିକାଟି ବିଛଣା ଉପରେ ପୋପାଡ଼ି ଦେଇ ପଚାରିଲେ ସେ—

ଆଜି ! ଖବର କ'ଣ ମା ?"

"ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଦୟାରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ ଶୁଭ ବାବା !"

ଚେୟାରଟାରେ ବସି ପଡ଼ୁ ପଡ଼ୁ କହିଲା ବିଜୟା । "ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ବାହାରି ଯାଉଛି । ସଞ୍ଜୟ ଭାଇଙ୍କୁ କହିଦେବେ ଯିବା ଆଗରୁ ଦେଖା ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ, ସେଥିପାଇଁ ଦୁଃଖିତ ମୁଁ ।"

ବିଜୟାର ଏ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଈଷତ ଅସ୍ଥିର ହେଲେ ଉମାଶଙ୍କର । କିନ୍ତୁ ସେ କିଛି ପଚାରି ବସିବା ଆଗରୁ ବିଜୟା କହିଲା—

ମୋର ପ୍ରସ୍ତାବ ଅନୁସାରେ ରଞ୍ଜନ ଆଜି ରାତି ପୁରୀ ଛାଡ଼ିବାକୁ ବାଧ ହେବ । ପୁରୀ ଛାଡ଼ିବା ପରେ ଅନ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଚାଲିଯିବା ଆଗରୁ ସେ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେବା ପାଇଁ କଟକରେ ଥିବା ତାଙ୍କର ବସାଘରେ ଅଳ୍ପସମୟ ଲାଗି ଯେ ଆଶ୍ରୟ ନେବ ଏ ବିଷୟରେ ମୁଁ ନିଃସନ୍ଦେହ । ଏହି ରାତିରେ ମୁଁ ମୋର କାର୍ଯ୍ୟୋଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଚାହେଁ । ଆଜିର ସୁଯୋଗ ହରାଇଲେ ରଞ୍ଜନକୁ ମୁଁ ହୁଏତ ଆଉ କୌଣସି ଦିନ ପାଇବି ନାହିଁ । ମୋତେ ପରେ ଅନୁତାପ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ବିଜୟାର କଥାରେ ଚିନ୍ତିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ଉମାଶଙ୍କର । ସେ କହିଲେ—

"ବଡ଼ ଚିନ୍ତାରେ ପକାଇଲୁ ମା ! ଜାଣୁ ଜାଣୁ ଏତେବଡ଼ ବିପଦ ଭିତରକୁ ତୋତେ ମୁଁ ଏକୁଟିଆ ଛାଡ଼ିଦେବି କିପରି ? ବିଶେଷତଃ ଯେଉଁଠାରେ ତୋର ଜୀବନ ସଂଶୟ ପୂର୍ଣମାତ୍ରାରେ ରହିଛି ।"

ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ କଥାରେ ବିବ୍ରତ ହୋଇ ଉଠିଲା ବିଜୟା ।

"ମୋତେ ମନା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ ବାବା ! ମୁଁ ମୋର ପିତୃହତ୍ୟାର, ବଂଶହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ଲାଗି ଜୀବନପଣ କରି ଘର ଛାଡ଼ିଛି । ରଞ୍ଜନ ଏ ପୃଥିବୀ ବକ୍ଷରେ ବଞ୍ଚିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଣରେ ମୋର ଶାନ୍ତି ନାହିଁ । ମୋର ବାପ, ମା, ଭଉଣୀଙ୍କର ଅତୃପ୍ତ ଆତ୍ମା ମୋ'ରି ଚାରି-ପାଖରେ ଅହରହ ଘୁରି ବୁଲୁଛନ୍ତି । ପ୍ରତାରକ, ପାପିଷ୍ଠ ରଞ୍ଜନର ଦୂଷିତ ରକ୍ତରେ ତର୍ପଣ କରି ମୁଁ ଦେବି ସେମାନଙ୍କୁ ତୃପ୍ତି । ମୋତେ ମନା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଯିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ମୋତେ ।"

ବିଜୟାର କଣ୍ଠରେ ଚରମ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଦୃଢ଼ତା । ଚାହାଣୀରେ ସର୍ବଗ୍ରାସୀ ଜିଘାଂସା ।

ଉମାଶଙ୍କର ବୁଝିଶିଲେ ବିଜୟାକୁ ଅଟକାଇ ରଖାଯାଇ ପାରେନା । ବିଜୟାର ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା ଉପରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆସ୍ଥା ଥିଲା ତାଙ୍କର । ତଥାପି ତାକୁ ଅନିଶ୍ଚିତ ବିପଦ ମଝିକୁ ଜାଣି ଜାଣି ଠେଲିଦେବାକୁ ମନ ତାଙ୍କର ଚାହୁଁ ନ ଥିଲା । ଯେତେ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବିଜୟା ନାରୀ । ଅବଳା ।

"କିନ୍ତୁ....."

କ୍ଷୀଣ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇବାକୁ ଯାଉଥିଲେ ସେ ।

"ଯୁଦ୍ଧ ଭିତରେ କୌଣସି କିନ୍ତୁର ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ବାବା । ଆପଣ ମୋ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ରୁହନ୍ତୁ । ମୋତେ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ମୋ ଜୀବନର ବ୍ରତ ଉଦ୍‌ଯାପନ, କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରିୟତମା କନ୍ୟା ଆପଣଙ୍କର, ତା'ର ପୂର୍ବଜନ୍ମର ପ୍ରଥମ ଓ ଶେଷବ୍ରତ ଉଦ୍‌ଯାପନ କରି ଅକ୍ଷତ ଶରୀରରେ ଫେରିଆସିବ ଆପଣଙ୍କ କୋଳକୁ । କେବଳ ଏତିକି ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତୁ ସେ ବିଜୟିନୀ ହେଉ ।"

ବିଜୟା ଲୋଟିଗଲା ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ପାଦତଳେ ।

ତାକୁ ତଳୁ ଉଠାଇ ଉଠାଇ କହିଲେ ଉମାଶଙ୍କର—

"ତା'ହେଲେ ଚାଲ ମା, ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଯିବି ତୋ ସହିତ ।"

"ନା ବାବା ତାହା ହେବ ନାହିଁ । ରାୟ ସାହେବଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନର ଦାୟିତ୍ୱ ଯେ ଆପଣ ସ୍ୱଇଚ୍ଛାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ତାହା ଭୁଲି ଯା'ନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଆପଣଙ୍କୁ ମୋ ସହିତ ଯିବାକୁ ଦେଇ, ନିଜର ନିରାପତ୍ତା

ପାଇଁ ସୁହାସ ଭଳି ସଦା ହାସ୍ୟମୟୀ, ଗୋଟିଏ ସରଳା ବାଳିକାର ସର୍ବନାଶର ପଥ ସୁଗମ୍ କରି ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏତେବଡ଼ ସ୍ୱାର୍ଥପର ମୁଁ ନୁହେଁ ।"

ବିଜୟ୍ନାର କଥାରେ ଉମାଶଙ୍କର ବିମୁଢ଼ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ।

କିଛିକ୍ଷଣପରେ ସେ ଉଠିଯାଇ ଗୋଟିଏ ଫ୍ଲେଟ୍ ବ୍ରାଉନିଂ ରିଭଲଭର ଆଣି ଧରାଇ ଦେଲେ ବିଜୟ୍ନା ହାତରେ, କହିଲେ—

"ଆଶିର୍ବାଦ କରୁଚି ମା, ଯାତ୍ରା ତୋର ସଫଳ ହେଉ । ଅକ୍ଷତ ଶରୀର ନେଇ ଫେରିଆ ତୁ ମୋ କୋଳକୁ ।" ବୃଦ୍ଧ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ଆଖି ଛଳ ଛଳ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା ।

ବିଜୟ୍ନା ଆଉଥରେ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ପାଦତଳେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ ପ୍ରଣାମ କଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଗତ ପ୍ରାୟ ।

ନାନା ରଙ୍ଗର ଆଲୋକମାଳାରେ ରାୟ ସାହେବଙ୍କ ବାସ-ଭବନ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଚି । ଯନ୍ତ୍ର ସଙ୍ଗୀତର ମଧୁର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଉଚି ଅଷ୍ଟାଦଶୀ ସୁହାସିନୀର ଜନ୍ମୋତ୍ସବର ଏ ମଧୁର ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ । ସମବେତ ତରୁଣୀ କଣ୍ଠର ହାସ କଲ୍ଲୋଳ, ତରୁଣ ଯୁବକ ଦଳର ହାସ

ପରିହାସ, ବୟସ୍କ ପ୍ରୌଢ଼ମାନଙ୍କର ଚଳନ୍ତି ଗୁଞ୍ଜନରେ ମୁଖରିତ ହୋଇ ଉଠୁଛି ସମସ୍ତ ବାସଭବନ । ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବୁଲି ବୁଲି ସ୍ୱୟଂ ସାହେବ ସଦାନନ୍ଦ ମଧୁର ସମ୍ଭାଷଣରେ ତୃପ୍ତ କରୁଚନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କୁ । ସମବେତ ବନ୍ଧୁ ମେଳରେ କଳ-ହାସ୍ୟମୟୀ ସୁହାସିନୀ ତା'ର ଜର୍ଜେଟ ଶାଢ଼ୀର ପଣତ ଲେଟାଇ ଘୁରି ବୁଲୁଚି ଗୋଟିଏ ମୁକ୍ତ ପ୍ରଜାପତି ପରି ।

ସୁହାସିନୀର ପ୍ରସାଧନରେ ଆଜି ଅପୂର୍ବ ପାରିପାଟି ।

ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ଜର୍ଜେଟ ଶାଢ଼ୀଟା ଗୋରି ଦେହରେ ତାର ଜଡ଼ି ଯାଇଚି ଗୋଟିଏ କଅଁଳ ଲତା ଭଳି । କପାଳରେ କୁଙ୍କୁମର ଚିତ୍ର ଲେଖା । ସଯତ୍ନ ବିନ୍ୟସ୍ତ ମେଘକୃଷ୍ଣ କବରୀରେ ରକ୍ତ ଗୋଲାପ ଆଉ ରଜନୀଗନ୍ଧାର ମନୋରମ ଖୋସା । ସାରା ଅଙ୍ଗରେ ବହୁ ମୂଲ୍ୟ କନକ ଆଭରଣ । ଅପରୂପ ଦିଶୁଚି ସେ ।

ରୂପସୀ, ତନ୍ୱୀ, ଏଇ ତରୁଣୀଟିକୁ ଦେଖି ଆଜି ରଞ୍ଜନର ବଜ୍ର-କଠିନ ଅନ୍ତର ଭାବପ୍ରବଣ ହୋଇ ଉଠୁଚି ବେଳେ ବେଳେ । ମନ ତା'ର ଛୁଟି ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଚି ଲଗାମ ଛିଣ୍ଡାଇ । ତାକୁ ଧରି ବସୁଚି ତା'ର ପ୍ରକୃତି ବିରୁଦ୍ଧ ଏକ ବିଚିତ୍ର ଦୁର୍ବଳତା । ନିଜକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ଲାଗି ନିଜ ଅନ୍ତର ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରି କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ହୋଇ ପଡୁଚି ସେ ।

ପ୍ରେୟସୀ ମିନତୀକୁ ନିଜ ହାତରେ ଅଗ୍ନି ସମାଧି ଦେଇଚି ରଞ୍ଜନ । ପ୍ରିୟା ସୁହାସିନୀକୁ ମଧ୍ୟ ଫାଙ୍କି ଦେବାକୁ ଯାଉଚି ସେ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ, ସବୁ କଣ୍ଟକୁ ଲୁଚାଇ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠୁଚି ତାର ପୂର୍ବଘାଟ ପର୍ବତମାଳାର ଅଗମ୍ୟ ଏକ ଗିରି ଗହ୍ୱର । ଆଉ ତା'ରି ଭିତରେ ଲୁକ୍କାୟିତ ସାତ ରାଜାର ଧନ ଭଣ୍ଡାର । ଯେମିତି କେବଳ ତା'ରି ପାଇଁ ଲୋକଲୋଚନର ଅନ୍ତରାଳରେ ବିଧାତା ସୃଷ୍ଟି କରି

ରକ୍ଷିତ ଅତୁଳ ଏ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ କେବେ କେଉଁ ଅନାଦି କାଳରୁ । ଧାତା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏହି ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟରେ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଶାଳୀ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ତା' ପକ୍ଷରେ ଶୋଭା ପାଏନା ପ୍ରେୟସୀ ଆଉ ପ୍ରିୟାର ଶସ୍ତା ଭାବପ୍ରବଣତା ଅର୍ଥହୀନ ଦୁର୍ବଳତା । ନିଜ ଉପରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଛି ରଞ୍ଜନ ।

ନୃତ୍ୟଗୀତ ପରିବେଷଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ଆଡୁ ଭାସି ଆସିଲା ଆରମ୍ଭ—ଅର୍କେଷ୍ଟ୍ରାର ମଧୁର ମୂର୍ଚ୍ଛନା । ନାଚ ଆରମ୍ଭ ହେବ । ବନ୍ଧୁ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ସମସ୍ତେ ଉଠିଲେ ମଞ୍ଚ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ।

ସୁହାସିନୀ, ରଞ୍ଜନର ହାତ ଧରିଲା,

"ଚାଲ, ନାଚ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବ ଯେ !"

କଣ୍ଠରେ ତା'ର ଅଫୁରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ।

"ମୋତେ କ୍ଷମା କର ସୁହାସ । ମୁଁ ଅସୁସ୍ଥ ବୋଧ କରୁଛି । ମୋତେ ଟିକିଏ ଏକୁଟିଆ ରହିବାକୁ ଦିଅ ।"

ରଞ୍ଜନର କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ଅସ୍ୱଚ୍ଛତାର ଛଳନା । ସୁହାସ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ରଞ୍ଜନର କଥାରେ ।

"କ'ଣ ଖରାପ ଲାଗୁଛି ? ତାହେଲେ ତୁମେ ଚାଲ ମୋ ଶୋଇଲା ଘରେ ଟିକିଏ ବିଶ୍ରାମ କରିନେବ ।"

ରଞ୍ଜନର ହାତଧରି ଉଠାଉ ଉଠାଉ କହିଲା ସୁହାସିନୀ । "ମୁଁ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ, ଆଜିପରି ଦିନରେ ତୁମେ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ଉଠିଲ ।"

ରଞ୍ଜନକୁ ଉପର ମହଲାର ନିଜ ଶୋଇବା ଘରେ ବିଶ୍ରାମ କରିବାକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ସୁହାସିନୀ ଫେରିଆସିଲା ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ନିକଟକୁ । ସେତେବେଳକୁ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚର ଡ୍ରପ୍ ଉଠି ସାରିଥିଲା ।

ଆଗନ୍ତୁକଙ୍କ ପାଇଁ ସଜା ହୋଇଥିବା ସମସ୍ତ ଆସନ ଗୁଡ଼ିକ ନିମନ୍ତ୍ରିତ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭରପୂର ହୋଇ ଉଠିଛି । ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ରୁଣ୍ଡ ହୋଇଛନ୍ତି ଘରର ଚାକର ବାକର ନାଚ ଦେଖିବା ପାଇଁ, ସମସ୍ତେ ସବୁକାମ ଛୁଟାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଆଗରୁ ।

ଭିତର ଝିଞ୍ଜା ନିଶୂନ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । କେବଳ ଅତିଥିମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ନିକଟରେ ଜଗିବସି ଘୁମାଉଛି ଦିନସାରା କର୍ମକ୍ଳାନ୍ତ ଗୋଟାଏ ଚାକର । ମଞ୍ଚଆଡୁ ଭାସି ଆସୁଛି ଗୀତ ବାଦ୍ୟର ମଧୁର ଗୁଞ୍ଜନ । ନାଚ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି ଅନେକବେଳୁ ।

ସୁହାସିନୀର ପଲଙ୍କ ଉପରୁ ରଞ୍ଜନ ଓହ୍ଲାଇ ଆସିଲା ତଳକୁ । ବାହାର ବାରଣ୍ଡାକୁ ଆସି ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ଚାରିଆଡ଼କୁ । କେହି ନାହାନ୍ତି । ଚାରିଆଡ଼ ଶୂନଶାନ । ସମସ୍ତେ ଚାଲି ଯାଇଛନ୍ତି ନାଚ ଦେଖିବାକୁ । ବାରଣ୍ଡାର ବିଜୁଳି ଆଲୁଅ ଲିଭାଇ ଦେଲା ସେ । ସୁହାସିନୀର ଶୋଇବା ଘରକୁ ଲାଗି ଉପର ମହଲାର ବୈଠକ ଖାନା । ଭିତରେ ଅନ୍ଧାର, ଦୁଆର ଆଉଜା ହୋଇଛି । ତା'ର ପାଖକୁ ରାୟ ସାହେବଙ୍କ ଶୋଇବାଘର । ତାଲା ପଡ଼ିଛି ଦୁଆରେ । ପକେଟରୁ ଗୋଛାଏ ଚାବି ବାହାର କରି ପରୀକ୍ଷା କଲା ପରେ ରଞ୍ଜନ ଗୋଟିଏ ଚାବି ନେଇ ଲଗାଇଲା ତାଲାଟାରେ । ମୁହୂର୍ତ୍ତକର ଚେଷ୍ଟାରେ ତାଲାଟା ଖୋଲିଗଲା । ତାଲା ଖୋଲିସାରି ଆଗେଇଗଲା ସେ ବାରଣ୍ଡାର ଶେଷ ମୁଣ୍ଡକୁ । ପାଚେରି ଆରପଟେ ରାୟ ସାହେବଙ୍କର ପ୍ରମୋଦ ଉଦ୍ୟାନ । ନାନା ଜାତି ସୁକୁମାର ଗଛଲତାରେ ଘଞ୍ଚ ହୋଇ ଉଠିଛି ଉଦ୍ୟାନଟି । ପକେଟରୁ ଇଷତ୍ ବଡ଼ ଗୋଟାଏ ବାଲି ଗରଡ଼ା ବାହାର କରି ରଞ୍ଜନ ଫିଙ୍ଗିଲା ଉଦ୍ୟାନର ଗୋଟିଏ ଘଞ୍ଚ ସ୍ଥାନକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି । କିଛିକ୍ଷଣ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରେ ଉଦ୍ୟାନ ଆଡୁ ଶକ୍ତ ଗୋଟାଏ ଦଉଡ଼ିର ଏକ

ପ୍ରାନ୍ତ ଆସି ପଡ଼ିଲା ତା'ର ପ୍ରସାରିତ ହାତରେ । ଦଉଡ଼ିର ସେଇ ପ୍ରାନ୍ତ ଟିକୁ କସି ବାନ୍ଧି ଦେଲା ସେ ଉପର ମହଲର ଗୋଟାଏ ଝରକାର ରେଲିଂ ଦେହରେ । ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ପରେ ପ୍ରସାରିତ ସେଇ ରସିଟାକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ଉଠି ଆସିଲା ଗୋଟିଏ ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତି ପାଚେରୀ ଉପରକୁ— ସେଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ । ପାଚେରୀ ଅତିକ୍ରମି ମୂର୍ତ୍ତିଟି ବାରଣ୍ଡା ଉପରକୁ ଉଠି ଆସିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖା ଦେଲା ବାରଣ୍ଡା ଉପରେ । ସେ ମଧ୍ୟ ଉଠି ଆସିଲା ବାରଣ୍ଡା ଉପରକୁ । ରଞ୍ଜନ ଦଉଡ଼ିଟାକୁ ଖୋଲି ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା ଉଦ୍ୟାନ ଭିତରକୁ । ତା'ପରେ ନିଃଶବ୍ଦରେ ଖୋଲିଦେଲା ରାୟସାହେବଙ୍କ ଶୟନ କକ୍ଷର ଦ୍ୱାର । ଛାୟାମୂର୍ତ୍ତି ଦୁଇଟି କୋଠରୀ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲାମାତ୍ରେ ପୁଣି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଦୁଆର ବନ୍ଦକରି ପୂର୍ବପରି ତାଲା ଲଗାଇ ଦେଲା ରଞ୍ଜନ । ଏତକ କାମ ଶେଷ କରିବାକୁ ପନ୍ଦର ମିନିଟରୁ ବେଶି ସମୟ ଲାଗି ନ ଥିଲା ତାକୁ । ଫେରିଯାଇ ପୂର୍ବପରି ଶୋଇପଡ଼ିଲା ସେ ସୁହାସିନୀର ଦାମି ପଲଙ୍କଟାର ସୁଚାଡ଼ ଶେଯରେ । ଅସୁସ୍ଥ ସେ ।

କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଦୁଇ ଶୟନ କକ୍ଷ ମଝିରେ ଥିବା ବୈଠକଖାନାର ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଗଲା । ଘରଟାର ଜମାଟ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ କ୍ଷୀଣକାୟ ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତି ବାହାର କୋଠରୀଟିର ଦୁଆର ପୂର୍ବ ପରି ନିଃଶବ୍ଦରେ ଆଉଜାଇ ଦେଇ ସିଡ଼ି ଦେଇ ଓହ୍ଲାଇଗଲା ତଳକୁ । ତଳ ମହାଲରେ ଥିବା ଟେଲିଫୋନରେ ପୋଲିସ ଥାନାର ସଂଯୋଗ ରଖି ଛାୟା ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଅନୁଚ୍ଚ ସ୍ୱରରେ କ'ଣ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲା ଫୋନରେ । ତା'ପରେ ସେ ଘର ଛାଡ଼ି ବାହାରିଗଲା ପଦାକୁ ।

ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦର ମିନିଟ ପରେ ଗେଟ୍ ପାଖରେ ପୋଲିସ ଭ୍ୟାନ ଅଟକିବାର ଶବ୍ଦ ଶୁଣାଗଲା । ସୁହାସିନୀ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ଆସି ପଶିଗଲା

ତାଁ ରୁମ୍‌ରେ । ପଲଙ୍କ ଉପରେ ତନ୍ଦ୍ରାଛନ୍ନ ରଞ୍ଜନକୁ ହଲାଇ ଦେଇ କହିଲା—

"ଶୁଣିଲଣି, ଆମ ଘରେ ଧ'ନା ଗୁଣ୍ଡା ଧରା ପଡିଚନ୍ତି ।" ପାଦରେ ଗୋଖର ସାପ ମାଡିଲା ଭଳି ଚମକି ଉଠିଲା ରଞ୍ଜନ । ସୁହାସିନୀ କହି ଚାଲିଲା—"ବାପାଙ୍କ ଶୋଇବା ଘରେ ସେ ଗୁଣ୍ଡା ଧ'ଣ୍ଡା ପଶିଚନ୍ତି । ପୋଲିସ ଆସି ଗଲେଣି ।"

ରଞ୍ଜନର ମୁଣ୍ଡ ଘୁରିଗଲା । ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ରଞ୍ଜନ ଝଡ଼ ପରି ବାହାରି ଆସିଲା ପଦାକୁ । ସେତେବେଳକୁ ରାୟସାହେବଙ୍କ କକ୍ଷ ସାମ୍ନାରେ ଭିଡ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଭିଡ ଠେଲି ତଳକୁ ଓହ୍ଲାଇଗଲା ସେ । ଦ୍ରୁତ-ପଦରେ ଗେଟ୍ ପାର ହୋଇ ରାସ୍ତା ଉପରେ ଆସି ଉଠିଲାବେଳକୁ ଭାଗ୍ୟକୁ ଗୋଟାଏ ଖାଲି ଟାକ୍‌ସି ମିଳିଗଲା ତାକୁ । ଟାକ୍‌ସିଟାକୁ ଅଟକାଇ ଉଠି ବସିଲା ରଞ୍ଜନ । ଡ୍ରାଇଭରଟାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲା "ଓସେନଭିଉ ହୋଟେଲ । ଜଲଦି ଚଲା ।"

କଳାରଙ୍ଗର ଟାକ୍‌ସିଟା ଛୁଟି ଚାଲିଥିଲା ସମୁଦ୍ରକୂଳ ରାସ୍ତା ଧରି । ରଞ୍ଜନର ମନ ଭିତର ଓଲଟପାଲଟ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ଗୋଟାଏ ଉଚ୍ଛୃଙ୍ଖଳ ଝଡ଼ର ଅତ୍ୟାଚାରରେ ।

ଓସେନ ଭିଉ ହୋଟେଲର ଗାଡ଼ିବାରଣ୍ଡାରେ ବ୍ରେକ କସି ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲା ଟାକ୍‌ସିଟା । ଡ୍ରାଇଭରଟାକୁ ଟାକ୍‌ସି ନେଇ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ କହି ରଞ୍ଜନ ଦ୍ରୁତ ପଦକ୍ଷେପରେ ସିଡ଼ିଦେଇ ଉଠିଗଲା ଉପରକୁ । ନିଜର ସୁଟକେଶଟା ସଜାଡ଼ି ନେବାକୁ ତାର ଦୁଇମିନିଟରୁ ବେଶି ସମୟ ଲାଗିଲା ନାହିଁ । ବଳିଶିଟା ପଡି ରହିଲା । ସେଇଟା ହୋଲ୍‌ଡ଼ଅଲ ଭିତରେ ଗୁଡ଼େଇ ନେବାକୁ ବେଳନାହିଁ ତାକୁ । ପୋଲିସ ହୁଏତ

ଏତେବେଳ ସୁଦ୍ଧା ପିଛୁ ନେଉଛି ତା'ର । ନିମିଷକେ ସିଡ଼ିଟା ଅତିକ୍ରମି ରଞ୍ଜନ ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଲା ତଳକୁ । ଗାଡିବାରଣ୍ଡାରେ ଅପେକ୍ଷମାଣ ଟାକ୍ସିଟା ଉପରେ ଉଠି ବସିବା ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହୋଟେଲ ବୟଟେ, ଦଉଡି ଆସି ଲମ୍ବା ସଲାମ ଠୁକି ହାତକୁ ତା'ର ବଢ଼ାଇଦେଲା ନାଲି ରଙ୍ଗର ଇସ୍ପାତ୍ ବଡ଼ ଗୋଟେ ଏ ଲଫାପା । ପରକ୍ଷଣରେ ବାରଣ୍ଡା ଖାଲି କରି ବାହାରିଗଲା ଟାକ୍ସିଟା । ଡ୍ରାଇଭର ପଚାରିଲା ।

"କୁଆଡେ ଯିବ ହଜୁର ।"

ଅନ୍ୟମନସ୍କ ରଞ୍ଜନ ଚମକି ଉଠିଲା ଡ୍ରାଇଭର କଥାରେ ।

"ଯେତେଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ କଟକ ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର ମୋର । ଡବଲ୍ ଭଡ଼ା ମିଳିବ । ଜଲଦି ଚଲାଅ ।"

କଳାରଙ୍ଗର ଟାକ୍ସିଟା ଛୁଟି ଚାଲିଲା ଜଗନ୍ନାଥ ସଡ଼କ ଧରି । ଟାକ୍ସିଟାର ଧୂଳି ଉଡ଼ା ପଛରେ, ଇଚ୍ଛାକୃତ ବ୍ୟବଧାନ ରଖି ଅନୁସରଣ କରୁଥିଲା ଆଉ ଗୋଟାଏ ଟାକ୍ସି ।

ଟାକ୍ସି ଛୁଟି ଚାଲିଥିଲା ।

ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ରଞ୍ଜନର ଚିନ୍ତାସ୍ରୋତ ଖୋଜି ବୁଲୁଥିଲା ଦ୍ରୁତ ସାବଧାନ । କଟକ ନିକଟ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ।

ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ ଧରାଇବା ପାଇଁ ପକେଟରେ ହାତ ପୁରାଇବାକୁ ଗଲାବେଳେ ହାତରୁ ତା'ର ଖସି ପଡିଲା ନାଲି ରଙ୍ଗର ସେଇ ମୋଟା ଲଫାପାଟା । ଅକାରଣରେ ଚମକି ଉଠିଲା ସେ । ଏତେବେଳଯାଏ ଭୁଲି ଯାଇଥିଲା ସେ ଏଇ ଲଫାପାଟାର କଥା ।

ପାଟିରେ ଗୋଟାଏ ସିଗାରେଟ ଧରାଇ ଚିନ୍ତିତ ମନରେ ଶଙ୍କିତ ହାତରେ ଖୋଲିଲା ସେ ଲଫାପାଟାକୁ । ମାତ୍ର ଗୋଟାଏ ଚିଠି ।

ସମ୍ବୋଧନକୁ ଶୁଣି ପ୍ରଥମରେ ଚମକି ଉଠିଲା ରଞ୍ଜନ । ସେ ଚିନ୍ତା କରି ପାରୁ ନ ଥିଲା ତାକୁ ଏଭଳି ସମ୍ବୋଧନ କରିବାଭଳି ଦୁଃ-ସାହସ କାହାର ହୋଇପାରେ । ତାକୁ ତା'ର ନିଜ ରୂପରେ ଆହ୍ୱାନ କଲାଭଳି ଧୃଷ୍ଟତା କିଏ କରିପାରେ ?···ଦ୍ୱିତୀୟ ଓଲଟାଇ ପତ୍ରର ଶେଷ ଖୋଜିଲା ରଞ୍ଜନ । ସମାପ୍ତ ପତ୍ରଟାର ତଳେ ଲେଖାଥିଲା 'ପ୍ରତିଶୋଧ ଲିପ୍ସୁ ବଜ୍ରୟୀ । ରଞ୍ଜନର ବିସ୍ମୟ ସୀମା ଲଙ୍ଘନ କଲା । ବଜ୍ରୟୀ ଭଳି ଗୋଟାଏ ଅର୍ବାଚୀନା ବାଳିକାର ଦୁଃସାହସ ଅଭିଭୂତ କରି ପକାଇଲା ତାକୁ ।

କେତେକ କୌତୁହଳ ଏବଂ ବେଶି ପରିମାଣରେ ଭୟ ନେଇ ପଢିବସିଲା ସେ ଚିଠିଟା ।

ଦସ୍ୟୁ ରଞ୍ଜନ, ।

ଅଣାକରେ ଚିଠିଟାକୁ ମୋର ଗୋଟାଏ ତୁଚ୍ଛ ନାରୀର ଅର୍ଥହୀନ ପ୍ରଳାପ ମନେକରି, ଅବହେଳାରେ ଚିରି ପବନରେ ଉଡାଇ ଦେବାଭଳି ସମୟ ବା ଅବସ୍ଥା ବର୍ତ୍ତମାନ ତୋର ନାହିଁ । ତୋଭଳି ଗୋଟାଏ ହୀନ ପାପଗ୍ରସ୍ତ ସହିତ ପତ୍ରାଳାପର ଇଚ୍ଛା ବା ଆବଶ୍ୟକତା କେଉଁଥି ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତୋ ଜୀବନର ଏ ସଙ୍କଟମୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ, ମୃତ୍ୟୁପଥର ଯାତ୍ରୀ ରୂପେ ତୋତେ ଥରେ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବାର ଲୋଭ ସମ୍ବରଣ କରି ପାରିଲି ନାହିଁ । ସେଇଥିପାଇଁ ଏ ଚିଠିର ଅବତାରଣା ମୋର ଚିଠି ପଢି ଅପମୃତ୍ୟୁର ପୂର୍ବ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ଯଦି କ୍ଷଣିକ ଲାଗି ଅନୁତାପ କରିପାରୁ, ତା'ହେଲେ ପରମ ପିତା ହୁଏତ ତୋତେ କ୍ଷମା କରିବେ ବୋଲି ମୁଁ ମନେକରେ ।

ଏକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ, ଶିକ୍ଷିତ ଜମିଦାର ତନୟ ହୋଇ ତୁ ତୋର ଜୀବନ ପାଇଁ ବାଛିନେଲୁ ଅପରାଧୀର ପନ୍ଥା । ଯେଉଁ ପନ୍ଥା ଧରି କେହି କେବେ ପାଇନି ଶାନ୍ତି ଆଉ ଏଡାଇ ପାରିନାହିଁ କୃତ ଅପରାଧର

ଶାନ୍ତି । ତୋର ଶିକ୍ଷା, ଦୀକ୍ଷା, ବଂଶ ଧର୍ମ ଓ ଭଦ୍ରତାର ମୁଖୋଶ ତଳେ ଯେ କେହି ତୋର ସ୍ୱରୂପ ଆବିଷ୍କାର କରି ବସିବ ଓ-ତୋର ଚାଲି ଚଳଣି ଅପରାଧର ଦଣ୍ଡଦାତା ହୋଇ ବସିବ ଏ କଥା କ୍ଷଣକ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ମନରେ ତୋର ସ୍ଥାନ ପାଇ ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଭଗବାନଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଅପରାଧୀ—ଅତ୍ୟାଚାରୀର ଆଧିପତ୍ୟ ବେଶି ଦିନ ଟେକି ପାରିନି କେବେ—କୌଣସି ଯୁଗରେ ।

ଯେଉଁ ନାରୀ ଜାତି, ମାତୃଜାତିକୁ ନେଇ କଅଁଳ ରବର କଣ୍ଢେଇ ଭଳି ଖେଳି ଆସିଲୁ ଏତେ ଦିନ, କ୍ଷଣିକ ବିଳାସିତାର ସାମଗ୍ରୀ କରି ଧୂଳିରେ ଲୁଚାଇ ଦେବାକୁ ଯାଉଥିଲୁ ? ଯେଉଁ ଜାତିର ସମ୍ମାନ । ସେଇ ଅବଳା ନାରୀ ଜାତି, ମାତୃଜାତି ପକ୍ଷରୁ ମୁଁ ମୋର ପିତୃହତ୍ୟା ବଂଶ ହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତୋର ବିଚାର ଆଜି ଦଣ୍ଡ ବିଧାନ କରିବ । ସେଥିପାଇଁ ମୋ ବଂଶର ଭସ୍ମ ସ୍ତୂପ ସାକ୍ଷୀ ରଖି ମୁଁ ଶପଥ ନେଇଛି ।

ନରାଧମ ରଞ୍ଜନ,

ମୋର ବାବା, ବୋଉ ଆଉ ଅପା, ଏମାନଙ୍କୁ ତୁ ତାଙ୍କର ସରଳ ବିଶ୍ୱାସ ଆଉ ଅକପଟ ସ୍ନେହ—ଶରଧାର ଯେଉଁ ପ୍ରତିଦାନ ଦେଇଛୁ, ସେ ପ୍ରତିଦାନ ପାଇଁ ମୁଁ ତୋତେ ଏପରି କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇ ଅଭିନନ୍ଦିତ କରିବି ଯାହାକୁ ସ୍ୱପ୍ନରେ ସୁଦ୍ଧା ଚିନ୍ତା କରିନଥିବୁ କୌଣସି ଦିନ ।

ହୃଦୟହୀନ ପଶୁ ! ଗୋଟିଏ ନିରୀହ, ସରଳ ପରିବାରକୁ ଅଗ୍ନି ସମାଧି ଦେଇ କି ଯଶ ମିଳିଲା ତୋତେ ? ପ୍ରେୟସୀ ମିନତୀର ପ୍ରାଣଢଳା ପ୍ରେମର ଏଇ ପ୍ରତିଦାନ ଦେଇ କେଉଁ କୀର୍ତ୍ତି ରଖିଲୁ ତୁ ? ପ୍ରେମ ନାମରେ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ନାରୀ ସହିତ ପ୍ରତାରଣା କରି ଯିବା ଆଗରୁ ପକ୍ଷାଘାତରେ ମୃତ୍ୟୁ ନହେଲା କାହିଁକି ତୋର ?

ଭାବିଥିଲି ପୂର୍ବଘାଟ ପର୍ବତ ଗୁମ୍ଫାରୁ ସାତ ରାଜ୍ୟର ଧନ ଭଣ୍ଡାର ଲୁଟିଆଣି, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ତୁଙ୍ଗ ଚୂଡ଼ାରେ ବସି ସାରା ଅଭ ସୁନ୍ଦର ବ୍ୟଭିଚାରର ଭିତରେ ଜୀବନଟାକୁ ଉପଭୋଗ କରିନେବି । କେଉଁ ଏକ ଅଖ୍ୟାତନାମା ରାଜାର ସଂଚିତ ସର୍ବସ୍ୱ ଅପହରଣ କରି ତା'ରି ବ୍ୟୟରେ ଦେଶ ଅଉ ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବି ଅପରାଧ, ଅନାଚାର, ଆଉ ବ୍ୟଭିଚାରର କୀର୍ତ୍ତି ! ଅସମ୍ଭବ ! ବିଜୟ୍ନା ବଞ୍ଚି ଥାଉ ଥାଉ ତାହା କରାଇ ଦେବନାହିଁ ।

ଭଗବାନଙ୍କୁ ଶତ ସହସ୍ର ଧନ୍ୟବାଦ ଯେ, ପୂର୍ବଘାଟ ପର୍ବତ ମାଳାର ଗିରି ଗୁମ୍ଫାରେ ସଂଚିତ ଥିବା ଧନ ଭଣ୍ଡାରର ସେ ସାଙ୍କେତିକ ଲିପିର ପୋଥି ତୋ ଭଳି ନରପିଶାଚ କବଳରୁ ମୁଁ ପୁନୋରୁଦ୍ଧାର କରି ପାରିଚି...... ।

ପାଦରେ ନାଗ ସାପ ଝୁଣ୍ଟିଲା ଭଳି ଚମକି ଉଠିଲା ରଞ୍ଜନ । ବିଜୟ୍ନା ! ଯେଉଁ ବିଜୟ୍ନାକୁ ସେଦିନ ସେ ଅବହେଳା କରି ଫୁତ୍କାର-ରେ ଉଡ଼ାଇ ଦେଇଥିଲା ସେଇ ଅର୍ବାଚୀନ ବାଳିକାର ଏତେବଡ଼ ସାହସ । ସାଙ୍କେତିକ ଲିପିର ପୋଥିଟା ଚୋରାଇ ନେଇଚି ସେ...... । ପୁଣି ପିତୃହତ୍ୟା, ବଂଶହତ୍ୟାର ପ୍ରତିଶୋଧ ନେଲା ଭଳି, ତାକୁ ଶାସ୍ତି ଦେଲା ଭଳି ଦୁଃସାହସ ରଖେ ସେ । ଏତେବଡ ସଙ୍କଟ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ରଞ୍ଜନ ମୁହଁରେ ଖେଳିଗଲା ଅବହେଳା ଆଉ ତାଚ୍ଛଲ୍ୟର ଝଲକାଏ ହସ ।

ଅସମାପ୍ତ ଚିଠିଟାକୁ ବିରକ୍ତିରେ ଚିରି ଫିଙ୍ଗି ଦେଲା ବାହାରକୁ । ତା'ପରେ ଚମଡ଼ାର ସୁଟ୍‌କେଶଟା ଟାଣି ଆଣିଲା ରଞ୍ଜନ ସିଟ୍ ଉପରକୁ । ପାଗଳ ଭଳି ତା'ଭିତରୁ ସମସ୍ତ ଲୁଗାପଟା, ଜିନିଷପତ୍ର କାଢି ଷ୍ଟାକ୍‌ସଟା ଭିତରେ ଗଡେଇବାକୁ ଲାଗିଲା ରଞ୍ଜନ । ସୁଟ୍‌କେଶଟା

ଯାକର ଜିନିଷପତ୍ର ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ସମସ୍ତ କାଢ଼ି ଗଦେଇ ଦେଇ ସାରିଲା ପରେ ବି ଶୂନ୍ୟ ସୁଟକେଶ ଭିତରଟା ଅନ୍ଧଭଳି ଅଣ୍ଡାଳି ଆଣିଲା ଥରେ ସେ । ଜୀର୍ଣ୍ଣ ତାଳପତ୍ର ପୋଥିଟା ପ୍ରକୃତରେ ନାହିଁ । ଶୂନ୍ୟ ସୁଟକେଶଟା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଉଦ୍‌ଭ୍ରାନ୍ତ ରଞ୍ଜନ ବସି ରହିଲା ବିମୂଢ଼ ହୋଇ ।

କଟକ ଆଉ ଅଳ୍ପବାଟ ରହିଲା । ପୁଣି ଫେରିଯାଇ ପୋଥିଟାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ଅସମ୍ଭବ । ସେ ପଳାତକ ।

କଟକରେ ପହଞ୍ଚି ବିଜୟା ସିଧା ଉଠିଲା ଯାଇ କାଠଯୋଡ଼ି କୂଳରେ ଥିବା ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କ ବାସଭବନରେ । ଫାଟକ ଖୋଲାଥିଲା । ଅତି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଭାବରେ ମନିବଙ୍କ କାରଟା ଆସି ଛିଡ଼ାହୋଇ ପଡ଼ିବାର ଦେଖି ଜଗୁଆଳିଟି ସନ୍ତ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଘରର ଦ୍ୱାର ଖୋଲି ବିଜୟାର ରହିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଲା ସେ । ବିଜୟା ମୁହଁ ହାତ ଧୋଇ ଲୁଗା ବଦଳି ପଲଙ୍କର କୋମଳ ଶେଯ ଉପରେ ମେଲିଦେଲା ତା'ର କ୍ଳାନ୍ତ ଅଙ୍ଗଲତା । ବେହେରା ଆସି ଜଳଖିଆ ଓ ଚା' ଦେଇଗଲା । ଖାଇବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲା ବିଜୟାର । ଜଳଖିଆ ଫେରାଇ ନେବାକୁ କହି ଚା' କପରେ ଅଧର ସଂଯୋଗ କଲା ସେ । ଚା' ପିଇସାରି ଆରାମର ନିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ସେଇମିତି ପଡ଼ି ରହିଲା ସେ ବିଛଣା ଉପରେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ଜଗୁଆଳିକୁ ଡାକି ତା ହାତକୁ ଖଣ୍ଡେ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କାର ନୋଟ ବଢ଼ାଇ ଦେଇ ପଠାଇ ଦେଲା ସିଟିବୁକିଂ ଅଫିସକୁ ପୁରୀକୁ ଖଣ୍ଡେ ଥାର୍ଡକ୍ଲାସ ଟିକେଟ କିଣି ଆଣିବାକୁ । ଲୋକଟି ଚାଲି ଯିବାର ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ କ୍ଳାନ୍ତ ଆଖିପତା ଯୋଡ଼ିକ ତା'ର ବୁଜି ହୋଇ ଆସିଲା ।

ଲୋକଟି ଟିକେଟ ନେଇ ଫେର୍ ଆସିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାହାରକୁ ବାହାରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନେଲା ବିଜୟା । ଅଳ୍ପସମୟ ପରେ ଷ୍ଟେସନ କାରଟା ଫାଟକ ଭିତରୁ ବାହାରି ଛୁଟି ଚାଲିଲା ପ୍ରଧାନ ରାସ୍ତା ଧରି ।

କୋଟ୍ରା ଆଡ଼କୁ ଯାଇଥିବା ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ବଟିଗ୍ରୁ ପେଟ୍ରୋଲ ଗୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଏକ ମହଲା କୋଠା । ଅଳ୍ପଦିନର ତିଆରି । ଚାରିପାଖରେ ଘେରିଛି ବୁଦା ବୁଦାକିଆ ଜଙ୍ଗଲ । ଆମ୍ବ ଆଉ ଦେବାଦାରୁର ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛ ।

ପାଖ ଆଖରେ ସେମିତି ବେଶି ଘରଦ୍ୱାର ନାହିଁ । ସ୍ଥାନଟି ବେଶ୍ ନିସ୍ତବ୍ଧିଆ । ଘରର ଭିତ୍ତିବାଡ଼ିରକ ବେତହେସ୍ତା ବାଲକୋନୀରେ ବସି ଗୋଟିଏ ଲଣ୍ଠନ ଜାଳି ଦେଇ ଖୁବ୍ ନିବିଷ୍ଟ ମନରେ ଉଚ୍ଚ କଣ୍ଠରେ ଗାଇ ଚାଲିଛି ସାରଳା ଦାସ ମହାଭାରତର ବିରାଟପର୍ବ । କୀଚକ ବଧର ରୋମାଞ୍ଚକାରୀ ବର୍ଣ୍ଣନା ଗାଇ ଗାଇ ଆତ୍ମହରା, ତନ୍ମୟ ହୋଇ ଉଠୁଛି ସେ । ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ପଦକୁ ତାଳମାରି ଚଡ଼ାଗଳାରେ ବାରମ୍ବାର ଆବୃତ୍ତି କରୁଛି ସେ ବେଳେ ବେଳେ ।

ବିଜୟାର କାରଟା ଆସି କୋଠାସାମ୍ନା ରାସ୍ତା ଉପରେ ବ୍ରେକ୍ କଷି ଛିଡ଼ାହୋଇ ପଡ଼ିବାପରେ ମଧ୍ୟ ତା'ର ସେଇ ଆଡ଼କୁ ଖିଆଲ ନାହିଁ । ତନ୍ମୟ ଚିତ୍ତରେ ଗାଇ ଚାଲିଛି ସେ କୀଚକ ବଧ ।

"ଏ ବେତହେସ୍ତା......

ଡ଼ାକିଲା ବିଜୟା । ତଥାପି ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।

"ଏ........"

ଖୁବ୍ ଚଡ଼ାଗଳାରେ ଡ଼ାକିଲା ଆଉଥରେ ବିଜୟା ! ଚେତମତ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଥିଲା ସେ । ଏଥର ବେତହେସ୍ତାର ତନ୍ମୟତା

ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ପୁରାଣ ପଢାରେ, ବିଶେଷତଃ କୀଚକ ସହିତ ଭୀମର ଘୋର ଯୁଦ୍ଧବେଳେ କଣ୍ଠ ଧରିବାରୁ ଅତି ମାତ୍ରାରେ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ଉଠିଲା ବେହେରାଟା । ସେ ବି ବିରକ୍ତି ମିଶା ଚଢ଼ାଗଳାରେ ଉତ୍ତର ଦେଲା "କିଏ... ?"

'କିଏ' ବୋଲି ପଚାରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାଁ ହାତରେ ଲଣ୍ଠନଟା ଆଉ ଡାହାଣ ହାତରେ କାନ୍ଥରେ ଡେରା ହୋଇଥିବା ଚିତ୍ରେ ଉପର ବାଉଁଶ ଠେଙ୍ଗା । ଉଠାଇ ଭୀମଭଳି ଧ-ଦମ୍ଭ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପରେ ଆଗେଇ ଆସିଲା ସେ ରାସ୍ତାଆଡ଼କୁ । ବଡ଼ ବଡ଼ ହୋଇ ବିରକ୍ତିରେ ଗୁଡ଼ାଏ କ'ଣ ଏଣୁ ତେଣୁ ବକି ଯାଉଥିଲା ସେ । ଟୋକାଏ କାର ପାଖରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବା ଏକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତଘରର ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିକୁ ଦେଖି ତାର ଉଗ୍ରତା ଉଭେଇ ଗଲା । ଲଣ୍ଠନଟା ତଳେ ଥୋଇ, ଠେଙ୍ଗାଟା ନୁଆଁଇ ନେଇ ପଞ୍ଚ ନମସ୍କାର କଲା ସେ ।

"ଆଜ୍ଞା ମୋର ଇଆଡ଼କୁ ଖିଆଲ ନାହିଁ । ସିଆଡ଼େ ମୁଁ.....।"

ବେହେରାର କୈଫିୟତ ଆଡ଼କୁ କାନ ନ ଦେଇ ବିଜୟା ପଚାରିଲେ "ତୁଳସୀପୁର ଜମିଦାରଙ୍କ ନୂଆ କୋଠି ଏଇତ ?"

"ଆଜ୍ଞା ହଁ ।"

"ନେ ଧର ଏ ଟିକେଟ । ସାନବାବୁ ପୁରୀରେ ଦ'ଦିନ ହେଲା ବେମାର । ଘରେ ତାଲା ଦେଇ ଶୀଘ୍ର ଷ୍ଟେସନ ବାହାର । ଗାଡ଼ି ବେଳ ହୋଇ ଲେଣି ।" ଅଉ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ରଞ୍ଜନର ଟିକଣା ଲେଖି ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ବିଜୟା ବେହେରା ହାତକୁ । "ଏଇ ସାନବାବୁଙ୍କ ଠିକଣା ।"

"ଆଜ୍ଞା ସାନବାବୁ.....।"

କ'ଣ କହିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ବେହେରାଟା । ତାକୁ କିଛି କହିବାକୁ ଅବସର ନ ଦେଇ ବିଜୟା କହିଲା—

"କିଛି ପଚାରିବାକୁ ବେଳ ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର ବାହାରପଡ଼ । ଗାଡ଼ି ବେଳହୋଇ ଗଲାଣି । ତୋତେ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଇ ମୁଁ ଯିବ ।"

ବେହେରାଟା ଆଉ କିଛି ପଚାରିବାକୁ ସାହସ କଲା ନାହିଁ । ଚଢ଼ ଚଢ଼ ହୋଇ ବକୁ ବକୁ ଝୁଲାମନରେ ଫେରିଗଲା ସେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ । ତାକୁ ବଡ଼ ଡର ଲାଗୁଥିଲା...... ଭୀମ ସହିତ କୀଚକର ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଚି । ଘମାଘୋଟ ଯୁଦ୍ଧ । ଭୀମ ଚଢ଼ି ବସିଚି କୀଚକର ଛାତିରେ । ଆଉ ନିମିଷକେ କୀଚକ ମରିଥାନ୍ତା । ଧେତ୍...... । ପୁଣି ପୁରାଣ ଖଣ୍ଡିଆ କରି ରଖିଦେଲ କାଠଲ ସାପ କାମୁଡ଼......।

ପୁରାଣ, ଲଣ୍ଠନ, ଖଟିଆ, ଠେଙ୍ଗାବାଡ଼ି ଆଦି ଘରେ ପୂରାଇ ତାଲା ଦେଇ, ନିଜର ଲୁଗାପଟା ଦି'ଖଣ୍ଡ ଗଣ୍ଠିରି କରି ସେ ଆସି ଉଠିଲା କାର ରେ । କାରଟା ଷ୍ଟାର୍ଟ ଦେଇ ଛୁଟି ଚାଲିଲା ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ ।

ଷ୍ଟେସନର ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ବେହେରାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଲା ବାଜଯ୍ୟା । ହାତକୁ ତା'ର ଦଶଟା ଟଙ୍କା ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

"ନେ ତୋର ବାଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ।"

ଏଇଥର ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଲା ବେହେରାଟା ।

"ଘରର ଚାବିଟା ମୋତେ ଦେଇ ଯା । ଆଜି ରାତିରେ କଟକରେ ସେଇଠି ରହି, କାମ ସାରି ସକାଳୁ ମୁଁ ପୁଣି ଫେରିଯିବି । ସାନବାବୁଙ୍କ ସହିତ ସେଇ ରକମ କଥା ହୋଇଚି ।"

ମୁହୂର୍ତ୍ତିକ ଲାଗି ଦ୍ୱିଧା କଲା ଲୋକଟା । ପୁଣି ଭାବିଲା ନା —ଭଦ୍ର ବଡ଼ ଲୋକ ଘର ଝିଅ ଭଳି ଦୁଶ୍ଚରିତ୍ର । ସାନବାବୁଙ୍କର ପ୍ରିୟପାତ୍ର

ହୋଇଥିବେ । ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ଗୁଳି ଗୋଟା ଅଣ୍ଟାରୁ କାଢି ଧରେଇ ଦେଲା ବିଜୟା ହାତରେ ।

ବିଜୟା ମୁହଁର ହସ ଚାପି ରଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲା । ଅନ୍ଧାରରେ କିଛି ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ଦେବବ୍ରତ । ବିଜୟାକୁ ନମସ୍କାର କରୁ କରୁ କହିଲା ସେ—

"ମା, କୀଚକ ବଧ ଚରିତ୍ରଟା ମୋର ଖଣ୍ଡିଆ ରହିଗଲା । ଭୀମ ତ ଚଢି ବସିଛି କୀଚକର ଛାତି ଉପରେ । ହେଲେ କ'ଣ ହେଲା ମାରି ପାରିଲା ନାହିଁ......।"

ବିଜୟା ହସିଲା । କହିଲା—

"ମାରିବ । ଏତେ ବ୍ୟସ୍ତ କାହିଁକି ? ଆଜି ରାତିରେ ମାରିବ ।"

"ଏଁ......"

କିଛି ବୁଝି ପାରିଲା ନାହିଁ ଦେବବ୍ରତ । ପଛକୁ ଅନେଇଁ ଅନେଇଁ ଚାଲିଗଲା ସେ ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ । ବିଜୟା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ଠିଆ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ମୁହଁରେ ତା'ର କ୍ରୁର ହସ ।

ରାତି ଦୁଇଟାରୁ ବଳି ଗଲାଣି ।

ଅମାବାସ୍ୟାର ନିସ୍ତବ୍ଧ ଅନ୍ଧକାର ରାତି । ନିଶା ଗର୍ଜୁଛି । ପହରକିଆ ବାଲୁଆଗୁଡ଼ା ଘଡ଼ିକେ ପହରଟେ ଥରେ ଲେଖାଏଁ ଚିତ୍କାର କରି ଭାଙ୍ଗି ଦେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ରାତିର ଏ ଭୟାବହ ଗମ୍ଭୀର ନିସ୍ତବ୍ଧତା । ବେଳେ ବେଳେ ଶୁଭୁଛି ଷ୍ଟେସନଆଡୁ ଯନ୍ତ୍ର ଦାନବର ଗଗନଭେଦୀ ଗର୍ଜନ । ଅନ୍ଧକାର ରାତିର ଭୟାବହ ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଉପରେ ଯନ୍ତ୍ରଦାନବର ନିଷ୍ଠୁର ଅଟହାସ ।

କୋବ୍ରା ରାସ୍ତା କଡ଼ରେଥିବା ତୁଳସୀପୁର ଜମିଦାରଙ୍କ ନୂଆ କୋଠା ଆଗରେ ଗୋଟାଏ ଧୂଳିଧୂସରିତ ଟାକ୍ସି ବ୍ରେକ କଷି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ରଞ୍ଜନ ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ି ଚିତ୍କାର କଲା—

"ବେହେରା···ଏ ବେହେରା······"

ଉତ୍ତର ନାହିଁ ।

ନିସ୍ତବ୍ଧ ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ନିଜ ଚିତ୍କାରର ପ୍ରତିଧ୍ୱନି ଫେରି ଆସିଲା ଏକ ବିଭୀଷିକା ଭଳି । ଅକାରଣ ଭୟରେ ରଞ୍ଜନର ଦେହ ଫୁଲି ଉଠିଲା । ରୋମମୂଳ ଟାଙ୍କୁରି ଉଠିଲା । ଫେରିକି ସେ ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭଙ୍ଗ କରି ଆଉଥରେ ବେହେରାକୁ ଡାକିବା ପାଇଁ ସାହସ ହେଲା ନାହିଁ ତା'ର ।

ଟାକ୍ସିର ଭଡ଼ା ଛୁଟେଇ ଦେଇ ସୁଟକେଶଟା ଧରି ଆଗେଇଗଲା ସେ ଗେଟ ଆଡ଼କୁ । ଟାକ୍ସି ଚାଲିଗଲା । ରଞ୍ଜନ ଗେଟ ପାଖକୁ ଆସି ଚମକି ପଡ଼ିଲା । ପଥର ଛାତି ତା'ର ପାଣି ହୋଇ ଗଲା । ସୁଟକେଶଟା ଖସି ପଡ଼ିଲା ତା'ର ଶିଥିଳ ହାତମୁଠା ଭିତରୁ ।

ଅନ୍ଧକାର ଭିତରେ ସେ ବେଶ ଦେଖିପାରୁଥିଲା ଗୋଟିଏ କାଳୀ—କୁତ୍ସିତ ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତି ଖୋଲି ଦେଉଚି ଗେଟର ଦରଜା । ପରାକ୍ରମଶାଳୀ, ନିର୍ମମ ନିଷ୍ଠୁର ରଞ୍ଜନ କମ୍ପୁ ଥରୁଥିଲା ସେଇ ତୁଚ୍ଛ ମୂର୍ତ୍ତିଟିକୁ ଦେଖି । ଦେହର ଝାଳରେ ଓଦା ହୋଇ ଯାଇଥିଲା ଦାମିକନାର ସୁଟଟା । ସ୍ଥାଣୁ ଭଳି ଛିଡ଼ାହୋଇ ରହିଥିଲା ସେ । ନିର୍ବାକ—ନିସ୍ପନ୍ଦ । ମୂର୍ଚ୍ଛା ଯିବାର ଉପକ୍ରମ ହେଉଥିଲା ତା'ର । ଭୟାବହ ମୃତ୍ୟୁ ଯେପରି ତାକୁ ଗ୍ରାସ କରିବା ଲାଗି ଘେରି ଆସୁଥିଲା ଚାରିଆଡୁ ।

ରଞ୍ଜନର ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିଟିର ମୁହଁରେ କ୍ଷଣକ ଲାଗି ଫୁଟି ଉଠିଲା ଏକ ପ୍ରକାରର ହସ । ସେଇ ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ—ବୁଝି ହେଉଥିଲାନି ସେ ହସ ଭିତରେ କ'ଣ ଥିଲା । କରୁଣା-ନା-ବିଦ୍ରୂପ ।

ଧୀରେ ଆଗେଇ ଆସିଲା ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିଟି । ସୁଟକେଶଟା ଉଠାଇ ନେଲା ତଳୁ । ରଞ୍ଜନର ଶିଥିଳ ହାତଟା ଥର ଥର ପ୍ରବେଶ କଲା ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟ ଭିତରେ । ରିଭଲଭରଟାକୁ ମୁଠେଇ ଧରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟାକଲା ରଞ୍ଜନ ।

"ମୁଁ ହଜୁରଙ୍କ ବେହେରାର ବିଧବା ପିଉସୀ ହୁଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ। ସେ ମୋତେ ଏଇଠି ରଖି ଦିନକ ପାଇଁ ଯାଇଚି ଘରକୁ । ଘରେ ବହୁ ତା'ର ହେଉଛି ।"

"ଓଃ......"

ସ୍ୱସ୍ତିର ନିଶ୍ୱାସ ମାରିଲା ରଞ୍ଜନ ।

"ମୋର ଘର ଖୋଲି ଲଣ୍ଠନ ଜାଳି ଦେ । ବିଛଣାଟା ଝାଡ଼ିଦେ ।"

ବାରଣ୍ଡାରେ ପଡ଼ିଥିବା ଗୋଟାଏ ଚେୟାରରେ ବସୁ ବସୁ କହିଲା ରଞ୍ଜନ ।

ସ୍ତ୍ରୀଲୋକଟି ରଞ୍ଜନର ଘର ଖୋଲିଲା । ବତୀ ଜାଳିଦେଲା । ବିଛଣାଟା ଝାଡ଼ିଝୁଡ଼ି ପାରି ଦେଲା । ତା'ପରେ ଯଥା ସମ୍ଭବ କୋମଳ ସ୍ୱରରେ ପଚାରିଲା ।

"କ'ଣ ଖାଇବେ ?......"

"ଗ୍ଲାସେ ଥଣ୍ଡାପାଣି ଦେଇଯା । ଆଉ କିଛି ଦରକାର ନାହିଁ ।"

ରଞ୍ଜନ ଚେୟାରୁ ଘୁଞ୍ଚି ଉଠିଲା । ଅତି ଅବସନ୍ନ, କ୍ଳାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ । ମନ ଭିତରେ ତା'ର ସାଗର ଭଳି ସୀମାହୀନ ଅବସାଦ । ମଥା ଘୁରାଉଥିଲା ତା'ର । ଚାଲିବାର ଶକ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହରାଇ ବସିଥିଲା ସେ ।

ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଆଉ କୋର୍ଟ ଖୋଲି ପିନ୍ଧି ଦେଲା ରଞ୍ଜନ । ଜୋତା ଯୋଡ଼ାକ କୌଣସି ମତେ ଖୋଲି ପକାଇ ସେଇମିତି ଅଣ୍ଡରଓ୍ୱେୟାର ଆଉ ସାର୍ଟ ଦେହରେ ବିଛଣାରେ ଲୋଟି ଗଡ଼ିଲା ସେ ।

ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ଗୋଟିଏ କାଚ ଗ୍ଲାସ ଆଣି ଥୋଇଦେଇ ଗଲା ପଲଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ପଟକୁ ପଡିଥିବା ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଟେବୁଲ ଉପରେ । ତା'ପରେ ଇତସ୍ତତ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଆଉ କୋଟ ଯାଉଁଟୁଣ୍ଡି ଝୁଲାଇ ଦେଲା ଆଲନା ଦେହରେ ।

ଟେବୁଲ ଉପରୁ କାଚଗ୍ଲାସଟା ଉଠାଇ ରଞ୍ଜନ ମୁହଁ ପାଖକୁ ନେଲା । ଗ୍ଲାସଟା ଶୂନ୍ୟ··· ! ନାରୀ ମୂର୍ତ୍ତିଟି ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ କରି ଉଠିଲା ଖୁବ ଜୋରରେ ! ରଞ୍ଜନର ରକ୍ତ ବରଫ ପାଲଟି ଯାଉଥିଲା ସେ ହସରେ । କାଚ ଗ୍ଲାସଟା ତା'ର ଶିଥିଳ ହାତରୁ ଭାର ମୁକ୍ତ କରି ଖସି ପଡିଲା ଚଟାଣ ଉପରେ । କ୍ଷଣକେ ଚୂନା ହୋଇଗଲା ଗ୍ଲାସଟା ।

ଭିତରଆଡୁ ଦୁଆର କିଳି ବତୀ ତେଜ କରିଦେଲା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି । ରଞ୍ଜନ ତା ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ସ୍ତବ୍ଧ ହୋଇଗଲା । କାଲି କୁତ୍ସିତ ଏଇ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ ସମସ୍ତ ସାହସ ଖଟାଇ ଭଲରୂପେ ନିରୀକ୍ଷଣ କଲା ରଞ୍ଜନ । କିନ୍ତୁ ଏ କ'ଣ··· ? କଳା କୁତ୍ସିତ ଆବରଣ ଭିତରେ କାହାର ରୂପ ଏ ?··· ଛଦ୍ମବେଶରେ ବିଜୟା··· ?

ରଞ୍ଜନ ତା'ର ସମସ୍ତ ଶକ୍ତି ଖଟାଇ ଉଠି ବସିଲା ଖଟ ଉପରେ । ରିଭଲଭର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ପକେଟ ଅଣ୍ଡାଳିଲା । କିନ୍ତୁ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସେ ନାହିଁ । ଅଣ୍ଡରଓ୍ୱେୟାର ପିନ୍ଧି ଶୋଇବାକୁ ଯାଇଥିଲା ସେ ।

ବିଜୟା ଆଉଥରେ ଉଚ୍ଚ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ କରି ଉଠିଲା । ତା'ହାତରେ ଥିବା ରିଭଲଭର ନଳିଟା ରଞ୍ଜନର ମୁଣ୍ଡକୁ ଅଭ୍ରାନ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ।

ବିମୁଢ଼ ରଞ୍ଜନ ବିସ୍ଫାରିତ ଆଖିରେ ଚାହିଁ ରହିଥିଲା ତା'ର ଆଡ଼କୁ । ମୃତ୍ୟୁର ଏ ନିଷ୍ଠୁର ଆମନ୍ତ୍ରଣକୁ ଉପେକ୍ଷା କରିବା ଭଳି ଶକ୍ତି ତା'ର ଆଜି ନାହିଁ ।

"ହୀନ ଦସ୍ୟୁ ରଞ୍ଜନ," ଚମକି ଉଠିଲା ରଞ୍ଜନ । ବିଜୟାର ରିଭଲଭରର ବୁଲେଟ ବୋଧ ହୁଏ ତା'ର କଣ୍ଠ ସ୍ୱର ଠାରୁ କୋମଳ । ବିଜୟା କହି ଚାହିଁଲା—"ଏତେ ସହଜରେ କିନ୍ତୁ ମାରିବାକୁ ଦେବି ନି ମୁଁ ତୋତେ । ମୋର ଏଇ ରିଭଲଭର ଗୋଟାଏ ବୁଲେଟ ମୁହୂର୍ତ୍ତିକେ ତୋତେ ଶେଷ କରି ଦିଅନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ତାହା ମୁଁ ସହି ପାରିବି ନାହିଁ । ମରୁଛୁ ବୋଲି ଜାଣି ପାରିବୁ ନି ଯେ ତୁ··· ।

ମୋର ବାପା ବୋଉ ଆଉ ଅପାକୁ ଘର ଭିତରେ ବନ୍ଦୀ କରି ତୁ ଯେମିତି ପୋଡ଼ି ମାରିଥିଲୁ ଠିକ୍ ସେଇମିତି ମଧ୍ୟ ନୁହଁ, ତା ଠାରୁ ଆହୁରି ଅସହନୀୟ ଜ୍ୱାଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭିତରେ ମୁଁ ତୋ ପାଇଁ ଏପରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ରଖିଚି, ତୁ ଯେପରି କଷ୍ଟଦାନ ବଞ୍ଚି ରହି ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ପାରିବୁ ନିଷ୍ଠୁର ମରଣର ସ୍ୱରୂପ । ଦେହରେ ପ୍ରତିଟି ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ପ୍ରତିଟି ଶିରା ଉପଶିରା ଦେଇ ଅନୁଭବ କରିବୁ ଭୟାବହ ମୃତ୍ୟୁର ଜ୍ୱାଳା ଚକ୍ଷୁହୀନ, କର୍ଣ୍ଣହୀନ ହୋଇ ବାକ୍‌ଶକ୍ତି ହରାଇ, ବିକଳାଙ୍ଗ ଇନ୍ଦ୍ରିୟର ଅସହ୍ୟ ଅନୁଭୂତି, ସାରା ଅଙ୍ଗରେ ଅସହନୀୟ ଜ୍ୱାଳାଯନ୍ତ୍ରଣା ନେଇ ଏଇଠି ବସି ବସି ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ମରଣର ଭୟାବହ ରୂପ ଦେଖୁ ଦେଖୁ, ଦିନେ ତୁ ଶେଷ ହୋଇଯିବୁ । ଏଠାରୁ କେହି ତୋତେ ଉଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ଆସିବେ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀର କୌଣସି ଡାକ୍ତର, ଏପରିକି ନିଜେ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ମଧ୍ୟ ତୋତେ ଆରୋଗ୍ୟ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି କେହି ଆସନ୍ତି, ତେବେ ଆସିବେ, ତୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସେଦିନ ଅଗ୍ନି ସମାଧି ଦେଇଥିଲୁ ସେଇମାନଙ୍କର ପ୍ରେତାତ୍ମା—ତୋର ଏ ଭୟାବହ ମୃତ୍ୟୁ ଉତ୍ସବରେ ତୋତେ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଇବା ପାଇଁ··· ।"

ଉଦ୍ୟତ ରିଭଲଭରର ଆଗରେ ବସି ରଞ୍ଜନ ଶୁଣୁଥିଲା ତା'ର ମୃତ୍ୟୁର ନିର୍ମମ ଆବାହନୀ । ଅତର୍କିତରେ କି ଗୋଟାଏ ତୀବ୍ର ଏସିଡ୍‌ର ଫୁଆରରେ ଛୁଞ୍ଚି ଧୋଇଗଲା ତା'ର ସାରା ଦେହଟା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଯନ୍ତ୍ରଣାରେ ବିକଟ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା ରଞ୍ଜନ । ନିମିଷକେ ଫୁଟିଗଲା ତା'ର ଆଖି । ଶ୍ରବଣ ଶକ୍ତି ଲୋପ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ । ତୀବ୍ର ଏସିଡ୍‌ର ଦହନରେ ଜଳୁଥିଲା ତା'ର ସାରା ଦେହ । ଆହତ ପଶୁରାଜ ଭଳି ବିକଟ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର କରି ନଖରେ ଚିରି ଟିକ୍ ଟିକ୍ କରି ଦେଉଥିଲା ପଲଙ୍କ ଉପରର ବିଛଣାଟା ।

ବିଜୟା ହାତରେ ଗୋଟାଏ ପିଚକାରୀ । ମୁହଁରେ ନିର୍ମମ ଅଟ୍ଟହାସ୍ୟ । ସଂହାରିଣୀ ବିଜୟାର ମୂର୍ତ୍ତି ।

··· ···

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ଉମାଶଙ୍କରଙ୍କର ଷ୍ଟେଟ ଅଷ୍ଟିନ କାରଟା ତୁଳସୀପୁର ଜମିଦାରଙ୍କ କୋଠି ଗେରେଜରୁ ବାହାରି ପକ୍କା ରାସ୍ତା ଧରି ଛୁଟି ଚାଲିଲା ସହର ଆଡ଼କୁ । ଅନ୍ଧକାର ରାତ୍ରିର ନିସ୍ତବ୍ଧତା ଭଙ୍ଗକରି ବହୁଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାସି ଆସୁଥିଲା ଏକ ଆର୍ତ୍ତ ଚିତ୍କାର··· ।

—ଶେଷ—

ମୁଦ୍ରାକର ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମଣି ଦାସ, ପ୍ରଗତି-ପ୍ରେସ—କଟକ—୧

ପ୍ରଗତି-ସାହିତ୍ୟ-ମନ୍ଦିରର ପ୍ରକାଶିତ

ନୂତନ ଉପନ୍ୟାସ

ଜନ୍ମ-ଜନ୍ମାନ୍ତରେ	...	ଟ ୨ ୮
ରାଜକୁମାରୀ	...	ଟ ୧ ୪
ଘର ସଂସାର	...	ଟ ୧ ୭
ଯମଦୂତ	...	ଟ ୨ ୮
ପ୍ରତାରଣାର ପରେ	...	ଟ ୧ ।
ମୁଣ୍ଡଚ୍ଛେଦ	...	ଟ ୧ ୭
ଉଦୟରାଗ	...	ଟ ୧ ୪
ରଘୁନାଥର ସ୍ତ୍ରୀ	...	ଟ ୧ ।
ମାୟାବୀ ଦସ୍ୟୁ	...	ଟ ୧ ୳
କଙ୍ଗଲାଦ୍ଧି ବେଦୀ	...	ଟ ୧ ୮
ଭଲକିମା	...	ଟ ୧ ।
ଚକ୍ରବ୍ୟୂହ	...	ଟ ୧ ୳
ଖାନ୍ଦୁ ନବାବ	...	ଟ ୧ ୳
ନରହନ୍ତା କ୍ଲବ	...	ଟ ୨ ୮
ଧୂମକେତୁ	...	ଟ ୧ ୳
ମାନସୀ ଓ ବଧୂ	...	ଟ ୧ ୪
ରାଜ୍ୟର ରାଜ୍ୟ	...	ଟ ୧ ୪
ମଲିକ ଝିଅ ଗୌରୀ	...	ଟ ୨ ୮

ବିଃ ଦ୍ରଃ—୧ ଟଙ୍କା ଦେଇ ସଭ୍ୟ ହେଲେ ସମସ୍ତ ବହି ଅଧାରେ ମିଳିବ ।

ନିବେଦକ

ପ୍ରଗତି ସାହିତ୍ୟ-ମନ୍ଦିର

ପ୍ରଗତି ପ୍ରେସ୍, ଦେଉଳସାହି କଟକ—୧